

ผลของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ดและไบรอัน เวย์ ที่มีต่อ
พฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ปริญญาบัตร
ของ
วิชุดชัย ศิลพิพัฒน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2555

ผลของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ดและไบรอัน เวย์ ที่มีต่อ
พฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ดและไบรอัน เวย์ ที่มีต่อ
พฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ
ของ
วิจิตชัย ศิลพิพัฒน์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2555

วิจิตชัย ศิลพิพัฒน์. (2555). ผลของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วอร์ด และ ไบรอันเวย์ ที่มีต่อพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์, รองศาสตราจารย์เวธณี กรีทอง.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วินนีเฟร็ด วอร์ด และ ไบรอันเวย์ ที่มีต่อการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมุ่งศึกษาจากสองปัจจัย คือ การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์และการให้ข้อเสนอแนะจะมีผลต่อพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทดลองหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และ กลุ่มควบคุม 1 กลุ่มๆ ละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินการไม่กล้าแสดงออก แบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก โปรแกรมการฝึกกิจกรรมสร้างสรรค์และโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่ามัธยฐานและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระยะเสัฐานพฤติกรรม (A₁) สัปดาห์ที่ 1 – 2 กลุ่ม ระหว่างวันที่ 7 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2552 พ.ศ. 2553 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ .97 และ .99 ตามลำดับ

2. ระยะทดลอง (B) คือ สัปดาห์ที่ 3 – 8 ระหว่างวันที่ 4 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2553 รวม 6 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดการทดลองดังต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียน สัปดาห์ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง ในวันจันทร์และวันพุธ ระหว่างวันที่ 4 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2553 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตได้ .93

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียน สัปดาห์ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี ระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 11 กุมภาพันธ์

2553 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุม โดย
ใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรม
มาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตได้ .97

2. ระยะหลังการทดลอง (A_2) สัปดาห์ที่ 9 – 10 ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง
วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 เพื่อติดตามผลของการทดลองที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน
ทั้งสองกลุ่ม ในระยะนี้ไม่มีการใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ และโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ
แต่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนในชั่วโมงเรียนวิชา
นาฏศิลป์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกต
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ .96 และ .91 ตามลำดับ

THE EFFECT OF PERFORMANCE ON CREATIVE DRAMATIC ACTIVITIES OF WINIFRED
WARD AND BRIAN WAY TOWARDS NONASSERTIVE BEHAVIOR OF
MATHAYOM SUKSA VI STUDENTS AT WAT SONG-TAM SCHOOL
IN PHAPADANG DISTRICT, SAMUTPRAKARN PROVINCE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2012

Vishidchai Sinpipat. (2012). *The Effect of Performance on Creative Dramatic Activities of Winnifred Ward and Brian Way towards Nonassertive Behavior of Mathayom Suksa VI Students at Wat Song-tam School in Phrapradaeng District, Samut Prakan Province*. Master thesis. M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof. Dr.Pasana Chularut, Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

This research aims to examine the practices of creative drama activities based on the concepts of Winniefred Ward and Brian Way on the nonassertive behaviors of Mathayom Suksa VI students at Wat Song-tam School, Phrapradaeng District, Samut Prakan Province. It aims to study on 2 factors, i.e. the practices of creative drama activities and the supply of information, to see whether they reduced the students' nonassertive behaviors.

The samples used in the study were 20 Mathayom Suksa VI students having nonassertive behaviors at Wat Song-tam School, Phrapradaeng District, Samut Prakan Province, in the academic year 2009. They were assigned by simple random into an experimental group and a control group, 10 samples in each group. The tools used in the research were an evaluation form on the nonassertive behaviors, a note form on the nonassertive behaviors, a program on the practices of creative drama activities and a program on the supply of information. The statistics used in the data analysis were median and standard deviation.

The results of the study reveal as follow.

The basic line of behavior (A_1), weeks 1 – 2, from 7 December 2009 – 18 December 2009, the researcher and research assistants observed and recorded the nonassertive behaviors of the experimental and control groups in the Classical Dance learning periods, by observing random events. After each learning period, the researcher and research assistants calculated the coefficients of the consistency of the recorded behavior results of the experimental and control groups which yielded .97 and .99 respectively.

The experiment period (B), weeks 3 – 8, from 4 January 2010 – 11 February 2010, a total of 6 weeks. The details of the experiment were as follows.

The experimental group was trained by the program on the practices of creative drama activities; 2-50 minute periods weekly on Monday and Wednesday, totally 12 periods; from 4 January 2010 – 10 February 2010. The researcher and research assistants observed and recorded the nonassertive behaviors of the experimental random events. After each learning period, the researcher and research

assistants calculated the coefficients of the consistency of the results which yielded .93.

The control group was provided with the program on the supply of information; 2 – 50 minute periods weekly on Tuesday and Thursday, totally 12 periods; from 5 January 2010 – 11 February 2010. The researcher and research assistants observed and recorded the nonassertive behaviors of the control group by observing random events. After each learning period, the researcher and research assistants calculated the coefficients of the consistency of the results which yielded .97.

The post-experimental period (A_2), weeks 9 – 10, from 15 February 2010 – 26 February 2010; following up the results of the experiment on the nonassertive behaviors of both groups. At this stage, none of the training program of creative drama activities and the program of the supply of information were implemented. However, the researcher and research assistants observed and recorded the nonassertive behaviors of the students in the Classical Dance learning periods. Thereafter, the coefficients of the consistency of the observation results of the experimental and control groups were calculated which yielded .97 and .91 respectively.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ดและไบรอัน เวย์ ที่มีต่อ
พฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม
อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ของ

วิจิตชัย ศิลพิพัฒน์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง)

(อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารูเพง)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ท่านทั้งสองได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ ตลอดจนให้คำแนะนำในการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าที่ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เวณิ กรีทอง และ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ทรงคุณค่ายิ่งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามในการทำปริญญานิพนธ์สำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันทรงค่าแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์โรงเรียนวัดทรงธรรมทุกท่านและขอขอบใจนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัย ช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือมาตลอด

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นการบูชาพระคุณบิดา มารดา ที่อบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาย่างดี ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกๆ ท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดวิชาความรู้ ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ และทำให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต

วิจิตชัย ศิลพิพัฒน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์	10
ความหมายของกิจกรรมละครสร้างสรรค์	10
คุณค่าของละครการศึกษา	11
ลักษณะละครสร้างสรรค์	11
ประเภทของละครสร้างสรรค์	12
องค์ประกอบพื้นฐานของละครสร้างสรรค์	12
การใช้ประโยชน์และคุณค่าของละครสร้างสรรค์	13
เทคนิคการใช้ และการรู้คุณค่าของละครสร้างสรรค์	14
ข้อควรตระหนักในการให้เด็กแสดงละครสร้างสรรค์	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครสร้างสรรค์	15
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกำกวมไม่กล้าแสดงออก	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกำกวมไม่กล้าแสดงออก	16
ความหมายของการกำกวมไม่กล้าแสดงออก	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ลักษณะของผู้ที่ไม่กล้าแสดงออก	17
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกล้าแสดงออก	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล้าแสดงออก	18
เอกสารที่เกี่ยวกับโรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ	21
ประวัติโรงเรียนวัดทรงธรรม	21
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	22
การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	22
ประชากร	22
กลุ่มตัวอย่าง	22
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
วิธีดำเนินการทดลอง	26
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
ผลการศึกษาค้นคว้า	29
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	33
ความมุ่งหมายของการวิจัย	33
สมมติฐานการวิจัย	33
ขอบเขตของการวิจัย	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
วิธีดำเนินการทดลอง	34
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	35
สรุปผลการวิจัย	35
อภิปรายผลการวิจัย	36
ข้อเสนอแนะ	39
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	46
ภาคผนวก ก.	47
ภาคผนวก ข.	52
ภาคผนวก ค.	129
ประวัติย่อผู้วิจัย	155

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์	29
2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ	29
3 การเปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ	30
4 ความถี่ของพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง	150
5 ความถี่ของพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง	151
6 คะแนนพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์	152
7 คะแนนพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ	153
8 ผลต่างของคะแนนพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	154

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
15 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 3 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	142
16 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 4 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	143
17 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 5 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	144
18 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 6 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	145
19 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 7 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	146
20 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 8 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	147
21 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 9 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	148
22 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 10 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะเวลา	149

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาในปัจจุบันได้มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งมีคุณลักษณะมองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี และมีทักษะสำหรับสังคมยุคใหม่หรือแบบโลกาภิวัตน์ โดยยึดการเรียนรู้ตามแนวการสร้างองค์ความรู้ ความสามารถด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความคิดอย่างอิสระ กล้าเสนอแนวความคิดเห็นของตนเอง กล้าแสดงออก กล้าวิพากษ์วิจารณ์ และแสดงเหตุผล ซึ่งการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเหล่านี้จะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กและเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจและค้นคว้าด้วยตนเอง ให้เด็กเกิดการพัฒนาความคิด และมีทักษะทางสังคม ซึ่งจะเป็แนวทางในการนำไปปฏิบัติจริงในการดำรงชีวิต สามารถคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้จริง ซึ่งเป็นวิธีการเรียนการสอนที่จะช่วยแก้ไขวิกฤตทางการศึกษาได้ในปัจจุบัน (กรมวิชาการ. 2541: 38)

ละครป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ร่างกายในการแสดงออก เพื่อให้ผู้ชมทราบถึงสิ่งที่ต้องการจะสื่อออกมาผ่านร่างกาย ความคิด การพูดที่เหมาะสมอันส่งผลดีต่อสุขภาพจิต อีกทั้งละครยังเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนและอยู่คู่กับคนเรามาอย่างช้านาน ด้วยอุปนิสัยของมนุษย์ที่ชอบเลียนแบบ สังเกต จดจำ สิ่งรอบๆ ตัว อีกทั้งการเล่นบทบาทสมมติ นำสีสนมาแต่งแต้มตามตัว สร้างสรรค์หุ่น หน้ากาก เครื่องประดับมาขีดตกแต่งร่างกายในการที่จะเล่นสนุก เล่าเรื่อง ขับร้อง เดินรำในยามสุขใจ ซึ่งต่อมาได้พัฒนาเป็นการละเล่นในที่สุด ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานั้นล้วนเป็นที่มาของละครและ ปัจจุบันในหลายๆ โรงเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศได้นำละครเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวิชาเรียน สำหรับพัฒนาการกล้าแสดงออก การใช้ละครเป็นสื่อในการพัฒนาเด็กในโรงเรียนจะทำให้เด็กมีการศึกษาศิลปะอย่างเป็นธรรมชาติ ตลอดจนเข้าใจพื้นฐานศิลปะที่จะทำให้เด็กมีความมั่นใจที่จะคิดที่จะแสดงออก จินตนาการและสร้างสรรค์ผลงานร่วมกับกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน พรรณัน คำรุง (2547: 11) และควรมีการส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีการจัดอภิปราย การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ปัญหาที่พบอย่างหนึ่งในการทำงานร่วมกันคือเด็กจำนวนมากขาดความกล้าแสดงออก

การกล้าแสดงออกเป็นสิ่งสำคัญ ในการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า ควรจะเน้นให้บุคคลเป็นคนกล้าคิดกล้าแสดงออกให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมประชาธิปไตยที่มีเสรีภาพทางความคิด เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน (พรรณราย ทวีพระประภา. 2536: 44) และ ในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยนั้น พลเมืองต้องกล้าพูด กล้าแสดงออก รู้จักพูด รู้จักเสนอแนะ ดังจะเห็นได้จากมีการส่งเสริมประชาธิปไตยให้แก่เยาวชนไทยเพื่อเป็นพื้นฐานในการปกครองระบอบประชาธิปไตย (ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. 2535: 4)

ดั่งที่ วิไล ไชยปรภณ์ (2532: 3) ซึ่งพฤติกรรมกล้าแสดงออกจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาบุคคลเพื่อพัฒนาประเทศ ควรปลูกฝังและสร้างเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก ซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันและการเรียนของนักเรียนมาก หากนักเรียนมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกแล้วจะเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปรับตัวทางสังคมและปัญหาทางการเรียนของนักเรียนด้วย

วัยรุ่นตอนต้นนั้น เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งทางด้านร่างกาย ความคิด อารมณ์ อีกทั้งยังเป็นวัยที่แสวงหาอัตลักษณ์ที่ชัดเจนและมั่นคง โดยเฉพาะความคิดที่เริ่มเปลี่ยนจากการคิดแบบใช้กฎเกณฑ์ เหตุผลอันเป็นรูปธรรม ไปสู่การคิดที่เป็นนามธรรม จึงทำให้เด็กในวัยนี้มีความต้องการสื่อสารกับบุคคลที่ตนสนใจ สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อให้ได้รับความสนใจ และยังเป็นวัยที่ต้องการพัฒนาด้านบุคลิกภาพของตนเป็นอย่างยิ่ง ดังที่แพทย์หญิงศรีประภา ชัยสินธพ (www.ramamental.com) ได้กล่าวไว้ว่า การปรับตัวของวัยรุ่นเป็นพัฒนาการต่อจากวัยเด็ก แต่วัยรุ่นจะต้องเผชิญกับความคาดหวังของผู้อื่นมากกว่าสมัยเมื่อเขายังเด็ก การเปลี่ยนแปลงจากเด็กที่พึ่งพาอาศัย พ่อแม่ไปเป็นคนที่กำลังจะเริ่มเป็นผู้ใหญ่ จะเริ่มรับผิดชอบตัวเอง ทำให้วัยรุ่นต้องมีการปรับตัวทางอารมณ์และสังคมอย่างมาก มีการสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง สร้างทัศนคติ และค่านิยมแห่งชีวิต การไม่กล้าแสดงออกจึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการสื่อสารกับผู้อื่นและค้นหาอัตลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งสอดคล้องกับ(ถนอมขวัญ. 2537: 1)

จากการที่ผู้วิจัยมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ มีความคุ้นเคยกับเยาวชนในอำเภอพระประแดงเป็นอย่างดี และสังเกตว่า เยาวชนในอำเภอพระประแดงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก น้อยกว่าเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์อาจารย์เนาะแนว โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง โดยอาจารย์ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ในการพูดหน้าชั้นเรียน และการร่วมกิจกรรมต่างๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้นโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ สอบถามนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 100 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า “ขณะที่ท่านเรียนท่านมีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีคือปัญหาใดเรื่องใดบ้าง” ผลการสำรวจแบ่งตามระดับชั้น โดยเรียงลำดับจากปัญหาที่มากที่สุดไปหาปัญหาที่น้อยที่สุด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน ได้ผลดังนี้ ปัญหาที่มากที่สุดคือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 ได้แก่ นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูสอนไม่เข้าใจ เนื้อหาที่เรียนยากเกินไป และมาเรียนสาย รองลงมาคือ ปัญหาด้านพฤติกรรม จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 ได้แก่ ไม่กล้าและกลัวที่จะพูดหน้าชั้นเรียน ไม่มั่นใจในตนเอง และไม่มีกิจกรรมให้แสดงออก ปัญหาด้านการปรับตัว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 ได้แก่ เพื่อนไม่มีความเกรงใจ และไม่มีความรักชอบ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 33 คน ปัญหาที่มากที่สุดคือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน

17 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ได้แก่ นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูสอนไม่เข้าใจ เวลาในการเรียนนานเกินไป และมาเรียนสาย รองลงมาคือ ปัญหาด้านพฤติกรรม จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 ได้แก่ ไม่กล้าพูด รายงานหน้าชั้นเรียน ไม่มั่นใจในตนเอง และไม่มีกิจกรรมให้แสดงออก ปัญหาการปรับตัว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9 ได้แก่ เพื่อนไม่มีความเกรงใจ ไม่มีความรับผิดชอบ และละเมิดสิทธิผู้อื่น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน ปัญหาที่มากที่สุดคือ ปัญหาด้านการเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 ได้แก่ นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่เข้าใจที่ครูสอน เวลาในการเรียนนานเกินไป มาเรียนสาย นอนไม่เพียงพอ และครูสอนเร็ว รองลงมาคือ ปัญหาด้านพฤติกรรม จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 ได้แก่ ไม่กล้ารายงานหน้าห้อง ไม่มั่นใจในตนเอง กลัวที่จะพูดหน้าชั้นเรียน ปัญหาการปรับตัว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ได้แก่ เพื่อนไม่มีความเกรงใจ ไม่มีความรับผิดชอบในหน้าที่

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “จากปัญหาในข้อที่ 1 ท่านมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร” ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แก้ไขปัญหา ดังนี้

ปัญหาด้านการเรียน แก้ไขปัญหาโดย ตั้งใจเรียน ฟังครูสอน ถามครูเมื่อไม่เข้าใจ ไม่หลับเวลาเรียน และอ่านหนังสือล่วงหน้า ปัญหาด้านพฤติกรรม แก้ไขปัญหาโดย พยายามออกไปพูดหน้าชั้นมากขึ้น และเข้าร่วมกิจกรรม ปัญหาด้านการปรับตัว แก้ไขปัญหาโดย คุยกับเพื่อนมากขึ้น อดทนมาก และยอมรับในตัวเพื่อนมากขึ้น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แก้ไขปัญหา ดังนี้

ปัญหาด้านการเรียน แก้ไขปัญหาโดยเรียนพิเศษ ไม่คุยเวลาเรียน ตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น และไม่หลับเวลานอน ปัญหาด้านพฤติกรรม แก้ไขปัญหาโดยพยายามพูดหน้าชั้นมากขึ้นเมื่อมีโอกาส และร่วมกิจกรรมมากขึ้น ปัญหาด้านการปรับตัว แก้ไขปัญหาโดยคุยกันมากขึ้น หักใจให้อภัยกัน และเขียนจดหมายคุยกัน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แก้ไขปัญหา ดังนี้

ปัญหาด้านการเรียน แก้ไขปัญหาโดยเรียนพิเศษ ไม่คุยเวลาเรียน ฟังครูสอน ถามครูเมื่อไม่เข้าใจ และไม่หลับเวลาเรียน ปัญหาด้านพฤติกรรม แก้ไขปัญหาโดยพยายามพูดหน้าชั้นมากขึ้น เมื่อมีโอกาส เข้าร่วมกิจกรรม และฝึกพูดมากขึ้น ปัญหาด้านการปรับตัว แก้ไขปัญหาโดยหันหน้าเข้าหากัน คุยกันมากขึ้น และเขียนจดหมายถึงกัน

จากผลการสำรวจปัญหาเบื้องต้นพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 6 ส่วนใหญ่ มีปัญหาด้านการเรียนมาเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัญหาด้านพฤติกรรม แต่ปัญหาด้านการเรียน ได้มีผู้ศึกษาเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหารองลงมาคือ ปัญหาด้านพฤติกรรม ได้แก่ การไม่กล้าแสดงออกหน้าชั้นเรียน นักเรียนเกิดความรู้สึกอาย กลัว ไม่มั่นใจในตนเอง และประหม่า เวลาต้องออกมาพูดหรือต้องแสดงออกเวลาอยู่หน้าชั้น หรือต่อเพื่อนๆและครู ซึ่งปัญหาดังกล่าว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องหาแนวทางในแก้ไข ลดพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก เพื่อให้ นักเรียนมีความมั่นใจ และมีการแสดงออกที่เหมาะสมมากขึ้น ดังที่ อเนกกุล กริแสง

(2522: 181) กล่าวว่า พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก หมายถึง พฤติกรรมอันเนื่องจากบุคคลนั้นมีความขลาดกลัว อยู่เป็นนิสัยประจำตัว ไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น มีความวิตกกังวลต่อการกระทำทั่วไป จนกระทั่งยอมให้ผู้อื่นมีอำนาจเหนือตน

สำหรับการลดพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การควบคุมตนเอง การใช้ละครสร้างสรรค์ การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ การใช้กิจกรรมกลุ่ม และการให้การเสริมแรง เป็นต้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิธีการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพราะการใช้ละครสร้างสรรค์เป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้ที่จะกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น และสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ สามารถลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ ดังที่ พรรัตน์ คำรุง (2547: 11) กล่าวว่า ละครทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาในทุกระดับตั้งแต่ในโรงเรียนจนถึงมหาวิทยาลัย ละครประเภทนี้ ได้แก่ ละครสร้างสรรค์ ละครที่ใช้เป็นสื่อการสอนและการแสดงออกของเยาวชน ผู้วิจัยได้นำเทคนิคของกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วินนิเฟร็ด วอร์ด (Winifred, Ward) และ ไบรอันเวย์ (Brian, Way) ดังที่ ปาริชาติ จิงวิวัฒนาภรณ์. 2545:37; อ้างอิงจาก Winifred, Ward. 1930) โดยกระบวนการพัฒนาทักษะทางละครสร้างสรรค์นั้น ต้องเป็นไปทีละขั้นตอนกล่าวคือ ก่อนที่ผู้เรียนจะแสดงละครนั้น ต้องผ่านการฝึกทักษะการใช้ร่างกายการใช้ประสาทสัมผัส การสร้างบทสนทนาอย่างเป็นขั้นตอน โดยพัฒนาผู้เรียนไปแต่ละขั้นตอน และแต่ละทักษะ นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการฝึกทักษะทางละครนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นแบบขั้นบันไดเบ็ดเสร็จ หรือเป็นขั้นตอนแยกออกทีละขั้น โดยกระบวนการพัฒนาทักษะของ เวย์ นั้นมีอยู่ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 สมมติ ด้านที่ 2 ประสาทสัมผัส ด้านที่ 3 จินตนาการ ด้านที่ 4 การใช้ร่างกาย ด้านที่ 5 การพูด ด้านที่ 6 อารมณ์ ด้านที่ 7 สติปัญญา และเขาเชื่อว่า มนุษย์สามารถพัฒนาทักษะเหล่านี้พร้อมๆ กันหลายๆ ด้านหรืออาจจะพัฒนาไปที่ละด้านก็ได้ แต่ไม่จำเป็นต้องฝึกจากลำดับที่ 1 ไปสู่ลำดับที่ 7 โดยเขามองไปที่การใช้กระบวนการทางละคร พัฒนามนุษย์มากกว่าที่จะสนใจในเรื่องของการฝึกปรือทักษะฝีมือของผู้เรียน จึงไม่จำเป็นว่าผู้สอนจะสอนไปตามลำดับขั้นอย่างไร แต่เน้นให้ผู้สอนทำกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น และรู้จักโลกรอบๆตัวเขา ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากกิจกรรมแสดงละครได้ทันที แล้วแต่ผู้นำกิจกรรมจะมุ่งเน้นให้กิจกรรมนั้นพัฒนาด้านใดของผู้เรียน

สำหรับวิธีดำเนินกิจกรรมอย่างมีลำดับขั้นตอนผู้วิจัยศึกษาตามแนวคิดของ วอร์ด (Winifred, Ward) โดยแบ่งแนวคิดในการพัฒนามนุษย์แบบเวย์ (Brian, Way) เอาเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ขั้นที่ 2 การใช้จินตนาการ ขั้นที่ 3 การใช้ความคิดสร้างสรรค์ ขั้นที่ 4 การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ ขั้นที่ 5 การใช้ท่าไม้ ขั้นที่ 6 การพูดค้นสด และขั้นที่ 7 การแสดงละครแบบพูดค้นสด

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วินนิเฟร็ด วอร์ด และ ไบรอันเวย์ ที่มีต่อการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการก่อนและหลังการได้รับการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการก่อนและหลังการได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเปรียบเทียบการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ กับนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้ในการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้แก่ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำวิธีการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ไปใช้ในการลดการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก และพัฒนาผู้เรียนในรายวิชาอื่นๆที่ต้องมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกในการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีปัญหาการไม่กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน จากแบบสอบถามปลายเปิด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากแบบสอบถามปลายเปิด และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี ดังนี้
 - 1.1 กิจกรรมละครสร้างสรรค์
 - 1.2 การให้ข้อเสนอแนะ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การไม่กล้าแสดงออก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ หมายถึง การกระทำของนักเรียนโดยนำแนวความคิดทางด้านการแสดงจินตนาการ เพื่อลดพฤติกรรมกำกวมไม่กล้าแสดงออกไปสู่การแสดงออกที่เหมาะสม ทั้งทางด้านภาษาและท่าทางในการพูดหน้าชั้นเรียน การกล้าที่จะยกมือถามครูเมื่อตนเองไม่เข้าใจ การกล้าที่ออกความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม และการกล้าที่จะร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยนำเทคนิคการฝึกละครสร้างสรรค์อย่างเป็นลำดับขั้นตอนตามแนวคิดของ วาร์ด แต่แฝงแนวคิดในการพัฒนามนุษย์แบบเวย์ เข้าไว้ด้วยกัน โดยแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 หมายถึง นักเรียนได้รับการฝึกให้ใช้ศักยภาพ ทั้ง 5 ที่มีอยู่ในตัวเองอย่างเต็มที่ ได้แก่ การดู การฟัง การลิ้มรส การได้กลิ่น การสัมผัส เพื่อเป็นประสบการณ์ที่จะนำไปสู่การการสร้างจินตภาพ ซึ่งจะพัฒนากลายเป็นจินตนาการได้ในที่สุด

ขั้นที่ 2 การใช้จินตนาการ หมายถึง นักเรียนมีการตัดสินใจและปลดปล่อยความคิดให้เป็นอิสระ เมื่อจินตนาการนั้นมีความอิสระปราศจากความควบคุมทางความคิดที่ตายตัว ก็จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ในที่สุด

ขั้นที่ 3 การใช้ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง นักเรียนได้รับการฝึกให้นำความคิดจากจินตนาการมาต่อยอดเป็นความคิดที่สร้างสรรค์ ที่จับต้องได้

ขั้นที่ 4 การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ หมายถึง การฝึกให้นักเรียนใช้ความรู้สึกและจินตนาการเพื่อสื่อสารกับผู้อื่นผ่าน การใช้ร่างกายของตนเองในการแสดงออก ซึ่งนำไปสู่การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ที่สามารถพัฒนาเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานอย่างมีวินัยและเสรีภาพบนการแสดงออกของตน

ขั้นที่ 5 การใช้ท่าใบ้ หมายถึง นักเรียนได้รับการฝึกให้แสดงออก ซึ่งความคิดบางอย่างด้วยการเคลื่อนไหวหรือการใช้ท่าทางโดยไม่ใช้คำพูด เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อด้วยภาษาที่ก่อกำเนิดจากการสมมุติ ทำให้สามารถใช้จินตนาการและการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ที่ฝึกมาแล้ว มาใช้พัฒนาการฝึกท่าใบ้ได้

ขั้นที่ 6 การพูดค้นสด หมายถึง นักเรียนได้รับการฝึกให้แสดงออกซึ่งความคิดอย่างใดอย่างหนึ่งโดยจับปล้น ภายใต้งื่อนไขบางอย่างที่ถูกกำหนดขึ้น ซึ่งการแสดงออกนี้อาจจะเป็นการแสดงออกด้านการเคลื่อนไหว การใช้วาจา การวาดภาพ การประพันธ์ หรือการบรรเลงดนตรี โดยมีเงื่อนไขว่าเป็นการแสดงออกที่เกิดขึ้นแบบสดๆ จับปล้น

ขั้นที่ 7 การแสดงละครแบบพูดค้นสด หมายถึง นักเรียนได้รับการฝึกให้ได้นำสิ่งต่างๆ ในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ได้ฝึกมา นำมาแสดงละครผ่านวิธีการแบบการพูดค้นสดในรูปแบบละคร โดยมีลำดับขั้นตอนการฝึก 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรม การมากล้าแสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยร่วมพูดคุยพฤติกรรม การไม่กล้าแสดงออกที่จะแก้ไข และกิจกรรม ที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก เป็นเวลา 5 นาที
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียนเป็นเวลา 50 นาที
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึก ละครสร้างสรรค์ เป็นเวลา 5 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้ง และกล่าวถึงสิ่งที่ฝึกในครั้งต่อไป
 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน
2. การให้ข้อเสนอแนะ หมายถึง นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ การลดพฤติกรรม การไม่กล้า แสดงออกจากเอกสารหรือภาพของข้อมูลกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ซึ่งรวบรวมจากหนังสือและบทความ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการลดพฤติกรรม การไม่กล้าแสดงออกจากละครสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม การไม่กล้าแสดงออก

ขั้นที่ 2 ขั้นให้ข้อ สอนเทศ

ผู้วิจัยแจกเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับละครสร้างสรรค์ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุย ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยกับ นักเรียนในหัวข้อนั้นๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

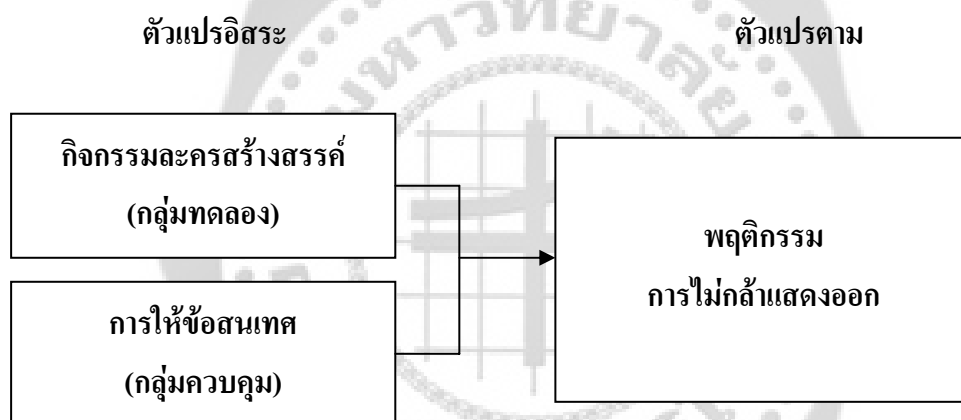
ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสาร และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมวิธีการ นี้ ใช้กับกลุ่มควบคุม

3. การไม่กล้าแสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนมีความยากลำบากใจในการแสดงออก ซึ่งความรู้ตื้นที่คิด อารมณ์ และจิตใจของตน ในขณะที่ครูสอนและให้ทำงานในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลเสีย ต่อตนเองและการทำงานกับผู้อื่นในอนาคต โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรม ที่สังเกตได้ชัดเจน 2 ด้าน คือ การแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และการแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลตนเอง ได้แก่
 - 1.1 ไม่กล้าตอบคำถามครู เมื่อถูกถาม

- 1.2 ไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย
- 1.3 ไม่สบตาผู้ฟังขณะพูด
- 1.4 หลีกเหลี่ยงเมื่อครูถามหรือมีข้อสงสัย
2. การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม ได้แก่
 - 2.1 หลีกเหลี่ยงที่จะแสดงออกหน้าชั้นเรียน
 - 2.2 หลบอยู่ข้างหลังเพื่อนเมื่อต้องแสดงกิจกรรม
 - 2.3 จะคอยทำหน้าที่อื่นๆที่ไม่ต้องพูดหรือเผชิญหน้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
 - 2.4 เมื่อมีการเข้ากลุ่มจะไม่พยายามแสดงความคิดเห็น

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ น่าจะสามารถลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้มากกว่าการให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงหลังจากได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ลดลงหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์
 - 1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออก
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออก
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออก
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัด สมุทรปราการ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์

1.1.1 ความหมายของกิจกรรมละครสร้างสรรค์

วิมลศรี อุปรนัย (2524: 121) ละคร คือ การแสดงเลียนแบบชีวิตจริง ตามความหมายในแนวกว้าง หมายถึง การเล่นที่แสดงกิริยาท่าทาง ในแง่ของความหมายเฉพาะหลักวิชา หมายถึง การแสดงที่มีเนื้อเรื่องเป็นสำคัญการแสดงของเด็กจะเป็นการแสดงที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติตามธรรมชาติ จากการที่เด็กนำเอาประสบการณ์ที่เห็นที่รู้มาใช้เพื่อความสนุกสนานและความเข้าใจ โดยใช้ทักษะทางภาษาและทักษะทางความคิด

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2524: 2) ได้ให้ความหมายของละครไว้ว่าเป็นการแสดงออกด้วยภาษาและกิริยาท่าทางตามเนื้อเรื่องและความรู้สึกนึกคิด ศิลปะการละครมีบทบาทในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน

นักการศึกษา (Burns; & Watling, 1971: 1296; ภรณ์ คุรุรัตน์, 2524:18) ได้กล่าวไว้ว่า ละครสร้างสรรค์ คือ ละครที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดและแสดงออกด้วยภาษา และท่าทางตามธรรมชาติ จึงมีความหมายกว้างและครอบคลุมถึงกิจกรรมการแสดงออกหลายอย่าง เช่น การร้องเพลงประกอบท่าทางการทำท่าทางประกอบเรื่องราว การแสดงแบบไม่มีการซักซ้อมหรือการแสดงสด การใช้หุ่นประกอบการแสดง เป็นต้น

สมาคมละครสำหรับเด็กแห่งสหรัฐอเมริกา (1977) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ละครสร้างสรรค์” ว่า ละครสร้างสรรค์เป็นลักษณะการแสดงออกแบบละคร โดยไม่มีการซักซ้อมวัตถุประสงค์ในการจัดละครสร้างสรรค์ มิใช่เป็นการแสดง เพื่อให้เกิดความบันเทิง เช่น การจัดละครโดยทั่วๆ ไป แต่

เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้ใช้ความสามารถของตนเองในการใช้ความคิดท่าทางและภาษา

สรุปว่า ละครสร้างสรรค์ คือ การแสดงออกของละครที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด ไม่มีการชักซ้อม มีวัตถุประสงค์ต่างจากละครชนิดอื่นที่เน้นการแสดงตามบทละครที่ท่องจำตามบท และเน้นความบันเทิงแก่ผู้ชม ละครสร้างสรรค์เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้ใช้ความสามารถของตน

1.1.2 คุณค่าของละครการศึกษา

วิมลศรี อุปรมัย (2524: 7 – 8) ละครการศึกษาเป็นประสบการณ์รูปธรรมที่มีคุณค่าหลายประการ ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้สนุกสนาน
2. ได้ประสบการณ์การเรียนรู้จากการแสดง
3. ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาวิชาได้ดี
4. ช่วยส่งเสริมการแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์
5. ส่งเสริมความถนัดทางการแสดง (ประหยัด จิระวรวงศ์. 2527: 105)

ละครการศึกษา นอกจากจะมีคุณค่าดังกล่าวแล้ว การแสดงละครยังสามารถพัฒนาเด็กในด้านต่อไปนี้

1. พัฒนาการแสดงออกในทางกายภาพหรือบุคลิกภาพ (Physical Expression) ใช้เป็นสื่อความเข้าใจในด้านนามธรรมเป็นบุคลิกภาพ เช่น คนดี คนชั่ว ผู้ร้าย ผู้ดี มีพฤติกรรมอย่างไร สิ่งเหล่านี้จะปลูกฝังค่านิยมหรือบุคลิกภาพของเด็กให้เหมาะสมไว้ที่ละน้อยจนเป็นรูปแบบที่ดี
2. พัฒนาการแสดงออกในด้านการพูด (Speech and Vocal Expression) ชีวิตของคนเราขึ้นอยู่กับคำพูดมากที่สุด การพูดมีความสำคัญต่อบุคคลมากที่สุด
3. พัฒนาการแสดงออกด้านอารมณ์ (Emotional Expression) อารมณ์ตัวละครในลักษณะต่างๆ จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะทางอารมณ์ในทางที่ดี โดยอาศัยการแสดงละครเป็นเครื่องมือ
4. พัฒนาการแสดงออกในทางสังคม (Social and Participate Expression) การปรับตัวให้เป็นที่ยอมรับในสังคมนั้นถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิต ทั้งนี้การแสดงละครใช้บทบาท (Role) และการแสดง (Action) ที่จะต้องปะทะสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interaction Expression) ซึ่งอาจอาศัยเนื้อเรื่องเป็นแกนสำหรับปฏิบัติแทนชีวิตจริง
5. พัฒนาการแสดงออกในทางสติปัญญา (Intellectual Expression) การละครช่วยเสริมสร้างเขาวรรณปัญญาในด้านกรณีต่างๆ ว่า จะทำอย่างไร ทั้งในด้านการพูดและการทำท่าทาง

สรุปว่า คุณค่าของการแสดงละครในการศึกษาเหมาะกับเด็ก เพราะให้ความสนุกสนาน ส่งเสริมการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ สติปัญญารวมทั้งการแสดงออกในด้านพฤติกรรมด้านสังคม

1.1.3 ลักษณะละครสร้างสรรค์

สุนันท์นิ จันท์ทิพ (2530 : 11) ได้กล่าวว่าละครสร้างสรรค์มีลักษณะที่สังเกต ดังนี้

3.1 มีอิสระในการคิด (Free Thinking) เด็กมีอิสระในการคิดเอง โดยครูอาจมีคำถาม ดึงความคิดออกมาจากตัวเด็กได้

3.2 มีอิสระในการแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของเขา (Self – Expression) เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาโดยไม่ต้องกลัวผิด ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

3.3 มีลักษณะเฉพาะคนแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล เด็กจะแสดงอะไรออกมา นั้น แต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะตน ซึ่งไม่เหมือนกัน

1.1.4 ประเภทของละครสร้างสรรค์

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2524: 27 – 29) ในการแสดงละครสร้างสรรค์นั้น ไม่จำเป็นต้องมีการจัดการแสดงในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเท่านั้น กล่าวไว้ว่า ละครสร้างสรรค์รวมการแสดงไว้หลายประเภท

1. การแสดงตามเรื่อง (Dramatic Play) คือ การแสดงที่ใช้ประสบการณ์ที่พบในชีวิตจริงมาแสดงตามบทบาทการแสดงตามเรื่องราวที่เป็นการแสดง โดยเด็กคิดท่าทาง และคำพูดขึ้นเอง เด็กอาจสมมติตัวเองเป็นบุคคลต่างๆ เช่น ตำรวจ แม่ค้า คนขับรถหรือสมมติตัวเองเป็นสัตว์ประเภทต่างๆ เช่น แมง สุนัข ช้าง เป็นต้น

2. การแสดงหุ่นหรือละครหุ่น (Puppetry) เป็นการแสดงที่เด็กได้มีส่วนร่วมในการเชิด อันจะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความคิดตามจินตนาการของเด็ก นอกจากนี้ เด็กยังมีโอกาสแสดงความรู้สึกทางอารมณ์โดยมีหุ่นเป็นสื่อกลาง

3. การแสดงละครใบ้ คือ การแสดงโดยใช้ท่าทาง และส่วนต่างๆ ของร่างกาย เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูดหรือความรู้สึกของเด็กที่มีบทบาทต่างๆ ละครใบ้ เป็นสิ่งที่เด็กจะเริ่มแสดงได้ โดยอาศัยประสบการณ์จากชีวิตจริง และเนื่องจากการที่ไม่ต้องใช้คำพูดนี้เอง จึงเป็นกิจกรรมที่ง่ายต่อเด็กในการแสดง เพราะธรรมชาติของมนุษย์ใช้ท่าทางเป็นสื่อความคิดและเข้าใจได้ก่อนการใช้คำพูด

4. การแสดงโดยไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า คือ การแสดงที่ไม่เน้นการซักซ้อม จะคิดพูดและท่าทางโดยอาศัยความฉับไว การแสดงประเภทนี้อาจแสดงคนเดียวหรือแสดงเป็นกลุ่มก็ได้ โดยอาศัยการคิดและจินตนาการจากรื่องราวตามเพลง นิทานหรือเหตุการณ์สมมุติ การแสดงอาจไม่จบเสมอไป

จะเห็นได้ว่า การแสดงทั้ง 4 ประเภทนั้น เป็นการแสดงที่ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความสามารถของตนเองออกมาไม่ว่าจะเป็น ท่าทาง ความคิด จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึกออกมาด้วยตัวเองและเป็นกิจกรรมที่ง่ายเหมาะสมกับเด็กวัยนี้

1.1.5 องค์ประกอบพื้นฐานของละครสร้างสรรค์

ภรณ์ คุรุรัตน์ (ม.ป.ป. :5) ได้กล่าวถึง ละครสร้างสรรค์ประกอบด้วยลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

1. ทำทาง ทำทางนับว่า เป็นพื้นฐานในการแสดงทุกประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ครูจะต้องฝึกให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างอิสระ และเคลื่อนไหวตามคำสั่ง โดย ต้องให้รู้จักการใช้พื้นที่ได้ถูกต้องเมื่อแสดงร่วมกันในที่แห่งใดแห่งหนึ่ง

2. ความไวต่อการรับรู้ ละครสร้างสรรค์เน้นความสำคัญของการฝึกให้เด็กมีประสาทไว ในการรับรู้ ครูจะต้องแนะนำให้เด็กมีความสังเกตสิ่งที่อยู่รอบตัว โดยการฝึกการใช้ประสาท

3. สัมผัสทั้งห้า ความรู้สึกทางอารมณ์ และการแสดงออกก่อนที่เด็กจะสามารถ แสดงออกด้วยท่าทางหรือคำพูดได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้สึกที่เกี่ยวกับประสบการณ์ และตัวละครก่อน ไม่นั้น เด็กจะแสดงละครสร้างสรรค์ได้ไม่ดีเท่าที่ควร ครูจึงควรนำเรื่องราว และลักษณะของตัวละคร มาสนทนากับเด็กเสียก่อน

4. การใช้ถ้อยคำและบทสนทนา นอกจากการสื่อสารด้วยท่าทางแล้วละครสร้างสรรค์ ยังประกอบด้วยการใช้ถ้อยคำและภาษาเพื่อสื่อความหมาย และเข้าใจในเหตุการณ์เด็กจะต้องใช้คำพูดตาม บทบาทของตัวละคร ครูควรฝึกให้มีการใช้คำพูดและบทสนทนาในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ ยกเว้นละครใบ้ และการแสดงทำใบ้

1.1.6 การใช้ประโยชน์และคุณค่าของละครสร้างสรรค์

ภรณ์ คุรุรัตน์ (ม.ป.ป. :5) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ที่ได้จากการนำละครสร้างสรรค์มา ใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอน มีดังนี้

1. เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิดจินตนาการ และภาษา
2. เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิด และความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ส่งเสริมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกัน
4. เปิดโอกาสให้เด็กมีการทำงานอย่างอิสระ
5. ส่งเสริมให้เด็กมีความเข้าใจในบทบาท ความรู้สึกของบุคคลในสังคม ได้ดีขึ้น
6. เปิดโอกาสให้เด็กระบายความรู้สึก และอารมณ์
7. ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะการพูดที่ดี
8. ช่วยปูพื้นฐานความเข้าใจในศิลปะการละคร
9. ช่วยให้เด็กมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2524: 44) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ที่ได้จากการนำละครสร้างสรรค์ มาใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอน มีดังนี้

1. ทำให้บทเรียนน่าสนใจ
2. ช่วยให้เรื่องเรียนเป็นจริงเป็นจังขึ้น
3. เปิดโอกาสให้เด็กรู้จักการใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกตามบุคลิกภาพของตัวละคร

5. ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
6. เป็นการส่งเสริมให้เด็กสนใจการเรียนมากยิ่งขึ้น
7. ช่วยเปลี่ยนเจตคติของเด็ก
8. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ของเด็ก
9. ช่วยสร้างสถานการณ์ให้เด็กช่วยกันคิดแก้ปัญหา
10. ส่งเสริมทักษะทางประการ เช่น ทักษะในการฟัง ทักษะในการพูด ทักษะใน

การแสดง

1.1.7 เทคนิคการใช้ และการรู้คุณค่าของละครสร้างสรรค์

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2532: 77) ได้กล่าวถึง เทคนิคและการรู้คุณค่าของละครสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. ความเพ็ดเพลิน และความพอใจที่เด็กได้แสดงออกจะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นการมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักปรับตัว มีความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และวินัยในตนเอง
2. พัฒนาการทางอารมณ์จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ในด้านความเห็นใจ ความเข้าใจในบุคคลต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ โดยการศึกษาเรื่องและการแสดง อันจะเป็นทางนำไปสู่การใช้เหตุผลในการตัดสินใจแทนการใช้อารมณ์
3. พัฒนาการทางสติปัญญาเกิดจากการฝึกสังเกต การรับรู้การตื่นตัว การสร้างความสนใจในการใช้ภาษา ซึ่งเป็นสื่อในการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ให้ได้ผลยิ่งขึ้น
4. ทักษะในการเคลื่อนไหว การทรงตัว การวางท่าทาง การใช้คำพูดที่ดีขึ้นเป็นผลให้มีบุคลิกภาพทั่วไปดีขึ้น
5. การผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ของเด็ก อาจออกมาในรูปแบบการแสดง บทบาทเด็กอาจลดความก้าวร้าว ความวิตก ความกลัว
6. สัมพันธภาพระหว่างครูและเด็กดีขึ้น โดยการสร้างความไว้วางใจ ความเคารพ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน การแสดงออกในรูปแบบความร่วมมือโดยไม่ใช้อำนาจของความเป็นครู จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกปลอดภัย

ดังนั้น ประโยชน์และคุณค่าของละครสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกตามความคิดความสามารถของตนเอง การที่เด็กได้รับการส่งเสริมการแสดงออกอย่างมีอิสระนั้น ทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง และก่อให้เกิดผลดีทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็ก ทำให้การเรียนการสอนของครูกับเด็ก มีความสนุกสนาน และน่าสนใจอีกด้วย

1.1.8 ข้อควรตระหนักในการให้เด็กแสดงละครสร้างสรรค์

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2535: 23) ในการแสดงละครสร้างสรรค์จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ได้กล่าวไว้ว่า

1. ครูไม่ควรวิตกกังวล ในการแสดงท่าทางเด็กจะต้องทำไฉนเสมอไป
2. ครูไม่ควรวิพากษ์วิจารณ์การแสดงของเด็กว่าดี ไม่ดี สวย ไม่สวย ทั้งนี้เพราะจะทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในการแสดงออกในคราวต่อไป
3. นิทานหรือเรื่องที่บรรยายควรยาวเกินไป
4. นอกจากเรื่องที่ครูเล่าแล้ว ควรให้เด็กได้ลองแต่งเรื่องเล่าเอง ตามความนึกคิดของเด็ก
5. ครูไม่ควรแสดงท่าทางให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง เพราะจะสกัดกั้นความคิดของเด็กที่จะแสดงออกมาในบางครั้ง เด็กอาจทำเหมือนกันบ้างต่างกันบ้าง ไม่ใช่เรื่องที่ครูจะต้องกำหนดเป็นเกณฑ์ว่าต้องทำให้พร้อมหรือต่างกัน ครูควรให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ

สรุป การแสดงท่าทางประกอบเรื่องหรือละครสร้างสรรค์นั้น ตัวครูต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามความสามารถของเด็กให้อิสระทางความคิด ไม่ไปวางกฎเกณฑ์ในการแสดงของเด็กว่าต้องเหมือนหรือต่างกัน จะทำให้เด็กขาดความมั่นใจ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครสร้างสรรค์

งานวิจัยต่างประเทศ

มารานอน (Maranon, 1981: 124A) ได้ศึกษาวิจัยการจัดโปรแกรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันด้านภาษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอเมริกันเชื้อสายเม็กซิกันที่มีอายุระหว่าง 7-8 ปี 11-12 ปี และ 13-15 ปี การศึกษาครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้เล่นละครสร้างสรรค์มีทักษะทางภาษดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

เวสเซิล (Wessele, 1987: 110 - 114) แห่งสถาบันภาษามหาวิทยาลัยเอดินบะระ จัดโครงการใช้การละครในการสอนภาษาเป็นเวลา 6 สัปดาห์ มีผู้เข้าร่วมโครงการจากหลายประเทศ เช่น โปแลนด์ คูเวต ญี่ปุ่น สวิสเซอร์แลนด์ ผลของการใช้การละครในชั้นเรียนพบว่ากิจกรรมการละครทำให้เกิดความสนุกสนานเป็นเครื่องมือ ที่จะเรียนรู้ภาษา ช่วยให้ผู้เรียนทราบคำศัพท์ใหม่ๆ หลักเกณฑ์ไวยากรณ์ จากเหตุการณ์และบูรณาการ การใช้กิจกรรมละครเพื่อเรียนรู้ภาษาช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ของวิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารได้อย่างน่าพอใจ นอกจากนี้ กิจกรรมดังกล่าวยังช่วยสร้างความมั่นใจที่จะสร้างศักยภาพในการเรียนรู้ต่อไป ท้ายที่สุดผู้เรียนจะรู้สึกซาบซึ้งและเข้าใจวัฒนธรรมและลักษณะของภาษาที่ตนกำลังเรียนอยู่ ช่วยขจัดความรู้สึกต่อต้านในการเรียนภาษาของผู้เรียน

ไวเทีย (Whitear. 1992: 1 – 8 แห่งมหาวิทยาลัย Obirin ในประเทศญี่ปุ่น ได้ใช้กิจกรรมการละครในการสอนภาษาในชั้นเรียนได้ผลดังนี้ ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษพร้อมกับการฝึกทักษะ และมีความมั่นใจที่จะสร้างสรรค์ความคิดของตนเอง ในขณะที่เริ่มเรียนชั่วโมงแรกผู้เรียนจะเริ่มปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวทางร่างกายและกิจกรรมเกมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความมั่นใจ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และการอยู่ร่วมกันในกลุ่ม นอกจากนี้ยังเป็นการปูพื้นฐานของการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา การร่วมมือร่วมใจและทัศนคติต่อการร่วมเล่นกิจกรรม ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษคล่องขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการใช้ภาษาเพิ่มมากขึ้น มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองและกล้าแสดงออกมากขึ้น

ซิงห์ (Singh. 2000: 72 – 75) แห่งมหาวิทยาลัยบอนด์ ควีนแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการละคร ได้ผลดังนี้ จากการใช้กิจกรรมการละครในบางโอกาสกับผู้ที่เรียนที่ใช้ภาษามาเลย์เป็นภาษาแม่ นั้นพบว่า นักเรียนให้ความสนใจและร่วมกิจกรรมมากขึ้นกว่าการสอนแบบเดิมและรู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรม หลังจากนั้นเขาได้ใช้วิธีการนี้กับมหาวิทยาลัยมาลาโยโดยฝึกอบรมพระอาจารย์นำหลักการละครใช้ในชั้นเรียนภาษา ผลที่ได้รับคือผู้เรียนภาษารู้สึกสนุกสนานมากจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียน พวกเขาเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนภาษามากขึ้นกว่าชั้นเรียนปกติที่พวกเขาเคยเรียน นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนยังกล่าวอีกด้วยว่า ผู้เรียนไม่เคยใช้ภาษาได้ดีและมีความหมายมาก่อน ผู้เรียนมีความมั่นใจเมื่อพวกเขาพูดภาษาอังกฤษ ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นและเริ่มใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนากับเพื่อนๆ มีความปรารถนาที่จะแสดงท่าทางและความเห็นโดยใช้ภาษาอังกฤษในสังคมมากขึ้น ขณะที่ก่อนหน้านี้จะใช้เฉพาะภาษาแม่เท่านั้น เกิดการพัฒนาที่สำคัญคือ ผู้เรียนต้องการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นกว่าที่เคย ผู้เรียนไม่ยอมให้ความอ่อนด้านภาษาปิดกั้นความตั้งใจในการสื่อสารอีกต่อไป พวกเขาสามารถแสดงความคิดเห็น

จากผลงานวิจัยในต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เป็นวิธีที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในด้านต่างๆ ไปในทางที่ดีขึ้น และช่วยให้บุคคล มีการแสดงออกที่เหมาะสมมากขึ้นเป็นการฝึกทักษะทางสังคมเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออก

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออก

2.1.1 ความหมายของการณ์ไม่กล้าแสดงออก

จากการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดด้านพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออกของนักจิตวิทยาได้รวบรวมไว้ ดังนี้

เคน และ เคท แบ็ค (Ken; & Kate, Back. 1982: 1 – 2) กล่าวว่า พฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออก หมายถึง การที่บุคคลมีพฤติกรรมไม่สามารถยืนหยัดในสิทธิของตนมักแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกออกมาอย่างประหม่า และถ่อมตน ชอบหลบหน้าอยู่เสมอ ไม่กล้าแสดงออกถึงความต้องการความคิดเห็นและความรู้สึกออกมาตามตรง

ลาซาลัส (อากรณ มหาคำ. 2525: 8; อ้างอิงจาก Lazarus. 1975: 83 – 89) กล่าวว่า คนที่ไม่กล้าแสดงออกเป็นคนที่ไม่สามารถรักษาสีทิวของตนเองไว้ได้ เป็นคนที่ปราศจากเสรีภาพทางอารมณ์ จะมีความรู้สึกอึดอัด หวาดหวั่น และในที่สุดเนื่องจากความต้องการเสรีภาพอย่างมาก บุคคลนั้นอาจแสดงพฤติกรรมออกมาในทางรุนแรง

ลินดา เดล กรีโก (Linda, Del Grego. 1983: 50) ได้ให้ความหมายลักษณะพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก สามารถอธิบายได้โดยการพิจารณาบุคคลที่ขาดคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ การแสดงความรู้สึกออกมาตามตรง การยื่นหยัดในสิทธิของตน การกระทำและปฏิเสธคำขอร้อง และความต้องการไปสู่ความสำเร็จ

2.1.2 ลักษณะของผู้ที่ไม่กล้าแสดงออก

เฟสเตอร์ไฮม์ และ แมร์ (อากรณ มหาคำ. 2525: 10; อ้างอิงจาก Fensterheim; & Beer. 1975: 37 – 39) ได้จำแนกลักษณะผู้ไม่กล้าแสดงออกหรือมีปัญหาในการแสดงออก ดังนี้

1. ขี้อาย ขลาดกลัว ขอมตนให้ขึ้นกับคนอื่น ไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น เป็นคนเฉื่อยชาในทุกสถานการณ์และเมื่อมีผู้ทำให้ตนเดือดร้อน ก็มักจะเป็นผู้แสดงความเสียใจ หรือขอโทษเสียเอง
2. มีปัญหาในการติดต่อกับคนอื่น โดยขาดคุณลักษณะของความเปิดเผยตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์ และเหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่
3. กล้าแสดงออกครั้งๆ กลางๆ คือ กล้าแสดงออกในสิ่งหนึ่งแต่ไม่กล้าแสดงออกในอีกสิ่งหนึ่ง ไม่มีความสม่ำเสมอในการแสดงออก
4. มีพฤติกรรมบกพร่อง เช่น ไม่กล้าสบตาคนอื่นในขณะที่สนทนากัน พูดน้อย ไม่กล้ายื่นข้อเสนอ หรือเริ่มต้นสนทนา
5. ถูกสกัดกั้นด้วยเหตุผลเฉพาะบางอย่างที่ตนรู้ดี ตนควรทำอะไรและมีความสามารถในการทำสิ่งนั้นด้วย แต่เนื่องจากมีความกลัวบางอย่างมายับยั้ง ไม่ทำให้ทำสิ่งนั้น เช่น กลัวถูกลงโทษ กลัวความโกรธ กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์
6. เป็นบุคคลซึ่งมีนิสัยที่ไม่สามารถแก้ปัญหาของตน คือ รู้ว่าตนเองไม่ชอบสิ่งใด แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาได้

2.1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกล้าแสดงออก

แคทเทล (วิลไลกษณ์ พงษ์โสภา. 2549: 120; อ้างอิงจาก Raymond, Bernard Cattell. 1980) องค์ประกอบแบบ E คือ ด้านการกล้าแสดงออก หมายถึง การมีความเชื่อมั่นในตนเอง มุ่งมั่น เด็ดเดี่ยว ชอบการแข่งขัน กล้าทำ ชอบทำตามใจตนเอง ก้าวร้าว และชอบใช้อิทธิพลเหนือผู้อื่น

โวลเป (วิลไลกษณ์ พงษ์โสภา. 2549: 134; อ้างอิงจาก Joseph, Wolpe) การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดหรือแสดงพฤติกรรมที่ลดความเหมาะสมออกมาเป็นการลดความกังวลหรือความเชื่อที่ไร้เหตุผลออกไป เพราะตนเองมีสิทธิที่จะแสดงออกถึงความคิดเห็น

ความรู้สึกและความเชื่อของตนเอง ด้วยการฝึกพูดกับตนเองในกระจก กับเพื่อนในกลุ่มตามสิทธิของบุคคลนั้น จะทำให้รู้สึกสบายใจสร้างความมั่นใจให้แก่ตนเองมากขึ้น การฝึกพูดกิจกรรมกล้าแสดงออกจึงเหมาะสมกับบุคคลประเภทชอบเกรงใจ ไม่ค่อยกล้าปฏิเสธ หรือบุคคลที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นประจำ

ไอเซนค (นพมาศ อึ้งพระ. 2546: 225; อ้างอิงจาก Hans Jurgen Eysenck. 1966) บุคลิกภาพแบบมั่นคง – แสดงตัว (Stable - Extravert) ได้แก่ ชอบสังคม ชอบแสดงออก ช่างพูด รับผิดชอบ ชอบเที่ยว ร่าเริง รักอิสระ มีความเป็นผู้นำ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกล้าแสดงออก

งานวิจัยภายในประเทศ

ลักษณะ ธรรมไพโรจน์ (2524: 85) ศึกษาการปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกด้วยวิธีกลุ่มสัมพันธ์กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงขึ้น หลังจากใช้วิธีกลุ่มสัมพันธ์

พรสุดา ดิษยวระนะ (2533: 183) ได้ทำการศึกษารูปแบบของพฤติกรรมแสดงออกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมกาแสดงออก 4 ลักษณะ คือ พฤติกรรมการกล้าแสดงออก พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าวโดยตรง พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างรวมและจำแนกตามระดับของตัวแปรดังนี้ กอปรมเลียงคู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศ และระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,200 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษามีพฤติกรรมแสดงออกลักษณะกล้าแสดงออกสูงสุด รองลงมาคือพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมก้าวร้าวทางอ้อมและพฤติกรรมก้าวร้าวทางตรง ตามลำดับ พฤติกรรมการแสดงออกที่ปฏิสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพศ หรือระดับชั้นแตกต่างกัน มีแนวโน้มจะมีรูปแบบของพฤติกรรมกาแสดงออกที่แตกต่างกัน

สุพรรณศิริ ขาวประเสริฐ (2540: 58) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนนั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ได้แก่ การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ การให้ข้อมูลย้อนกลับ มีพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนดีขึ้น

อรษา ฉวาง (2540: 52 – 55) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อการปฏิบัติตนกับบุคคลอื่นของผู้ป่วยจิตเภทวัยรุ่น โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยจิตเภทวัยรุ่นมีการปฏิบัติตนกับบุคคลอื่น ทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิไล พังสะอาด (2542: 45) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติและการใช้แม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวังตะเคียนวิทยา อําเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกบทบาทสมมติและการใช้แม่แบบ

มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกมากขึ้น เพราะ การฝึกบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะเรียนปนเล่น จึงทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียน มีโอกาสแสดงออกอย่างเต็มที่ และการใช้แม่แบบเป็นการฝึกที่ตัวแม่แบบเป็นเพื่อนนักเรียนเอง และเนื้อเรื่องที่เป็นพฤติกรรมของตัวแบบ ทำให้นักเรียนมีการโต้แย้งและสนับสนุน แสดงความคิดเห็น แสดงว่า การใช้เทคนิคแม่แบบสามารถพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกได้

ศุวลักษณ์ สิ้นทรัพย์ (2543: 48) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้ตัวการ์ตูน และการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง โรงเรียนบ้านมะค่า อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรม กล้าแสดงออกมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงยาเสพติดเพิ่มขึ้น

สุจรรยา พลอยเพชร (2545: 57) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อนกับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นมือเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการใช้เทคนิคทั้ง 2 อย่าง คือ เทคนิคแม่แบบเพื่อนกับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นมือ มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกศสุดา อินทรโอสถ (2546: 49) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคลอง 3 จังหวัดนครนายก พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ดีขึ้น

ศรียาภรณ์ ศรีตนะชัย (2547: 53) ได้ศึกษาเรื่องผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อการพูดหน้าชั้นเรียนของนักศึกษาระบบการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรการศึกษาสามัญ วิถีเรียนทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาระบบการศึกษานอกโรงเรียน มีการพูดหน้าชั้นเรียนที่เหมาะสมมากขึ้น หลังจากได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม

งานวิจัยต่างประเทศ

เวิร์คแมน (Workman. 1982: 696 – A) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง แหล่งการควบคุมความวิตกกังวลและการแสดงออกที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 64 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 3 กลุ่ม ซึ่งกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงติดต่อกัน 9 สัปดาห์ ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มทดลองมีการแสดงออกที่เหมาะสม มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและมีอัตลักษณ์เพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ และความวิตกกังวลน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน

ฮุย (Huey. 1984: 95 – 98) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมโดยใช้วิธีฝึกกับนักจิตวิทยาให้คำปรึกษากับวิธีเพื่อน ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่มีต่อวัยรุ่นผู้มีความประพฤติผิดก้ำว้าว ผลการศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมโดยใช้ทั้งสองวิธีสามารถลดพฤติกรรมก้ำว้าวลงได้

แบร์ (Barr, A.E. 1989) ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมต่อการสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง และบทบาททางเพศในนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็น 2+7 นักศึกษาพยาบาล จากมหาวิทยาลัย Catholic ชั้นปีที่ 1 จำนวน 21 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมใน 6 สัปดาห์ หรือโปรแกรมควบคุม ซึ่งขึ้นกับการบังคับของตารางเรียน นักศึกษาพยาบาลทำแบบวัดทั้ง Pretest Posttest และระยะติดตามผล ผลจากการศึกษาพบว่า มีการแสดงออกที่เหมาะสมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และมีความสัมพันธ์เชิงบวกเกิดขึ้นระหว่างการแสดงออกอย่างเหมาะสม และการเห็นคุณค่าในตนเองในการปฏิบัติงาน และไม่พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อทั้งการเห็นคุณค่าในตนเองในการปฏิบัติงาน หรือการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ฮาว์ซี (Howze. 1990: 116) ได้ศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมสัมพันธภาพเข้าทำงานทั้งทางภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำของวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางสายตาได้

โบโรเวย์ (ยูพิน กองธรรม. 2532; อ้างอิงจาก Borovay. 1997: 367) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเก็บกด ความเชื่อเรื่องอำนาจควบคุม และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยไมอามี จำนวน 43 คน พบว่า นักศึกษาหญิงที่มีความเชื่อมั่นในอำนาจควบคุมภายนอกมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกมีระดับ ความเก็บกดสูงกว่านักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในอำนาจควบคุมภายใน และมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ฮอลแลนด์สวอร์ธ และ วอลล์ (ยูพิน กองธรรม. 2532: 37 – 38; อ้างอิงจาก Hollandsworth; & Wall. 1997) เชื่อว่า เพศหญิงน่าจะมีความกล้าแสดงออกน้อยกว่าเพศชาย จึงได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 702 คน เป็นชาย 294 คน และหญิง 408 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่แตกต่างจากนักศึกษาหญิง โดยนักศึกษาชายจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาหญิงในเรื่องเกี่ยวกับนายจ้าง บิดามารดา และความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษาหญิง จะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาชายในเรื่องการแสดงความรักใคร่ ชมเชย และการแสดงความโกรธที่มีต่อบิดามารดา

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกทั้งต่างประเทศและในประเทศ สรุปได้ว่า พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ถือเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินชีวิตของเด็กวัยรุ่น ดังนั้น การแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกในเด็กวัยรุ่นถือเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ การกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นและลดพฤติกรรมการพุดที่ไม่เหมาะสม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ

3.1 ประวัติโรงเรียนวัดทรงธรรม

โรงเรียนวัดทรงธรรม ตั้งอยู่ในบริเวณวัดทรงธรรมวรวิหาร ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. 2438 โดยพระอุดมวิจารย์ อดีตเจ้าอาวาสเป็นผู้เริ่มก่อตั้ง และดำรงตำแหน่งครูใหญ่คนแรก ในระยะแรกได้เปิดสอนชั้นประถมจนถึง พ.ศ. 2475 จึงเปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษา และมีฐานะเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด พระประแดง รับนักเรียนชาย - หญิง เรียนรวมกันแบบสหศึกษา ต่อมาได้แยกชั้นประถมออกไป เหลือเฉพาะชั้นมัธยมศึกษา มีชื่อว่า "โรงเรียนมัธยมวัดทรงธรรม" ใน พ.ศ. 2494 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "โรงเรียนวัดทรงธรรม" เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

มีผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงธรรม คือ นายเสกสัมภ์ กิจวรรณ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ถึงปัจจุบัน มีนักเรียนชายหญิง ทั้งหมด 1500 คน และอาจารย์ผู้สอน 56 ท่าน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และ กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบประเมินการไม่กล้าแสดงออก
2. แบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก
3. โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
4. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินการไม่กล้าแสดงออก

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินการไม่กล้าแสดงออก

1.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการไม่กล้าแสดงออก
1.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบประเมินพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของ สุจรรยา พลอยเพชร (2545: 70 – 71) และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จากนั้นผู้วิจัยทำการสังเกตอีกครั้งหนึ่ง

1.3 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินผลการไม่กล้าแสดงออกโดยใช้แนวคิดจากข้อที่ 1.1 และ 1.2

1.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการไม่กล้าแสดงออกที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยมีตรวจสอบให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินการไม่กล้าแสดงออกที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อคัดเลือกนักเรียนเข้ากลุ่มตัวอย่าง (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. แบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการไม่กล้าแสดงออก

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออกของ สุวรรยา พลอยเพชร (2545: 72 – 76) และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 จากนั้นผู้วิจัยทำการสังเกตอีกครั้งหนึ่ง

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออกโดยใช้แนวคิดจากข้อที่ 1.1 และ 1.2

2.4 ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออกที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยมีตรวจสอบให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออกที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องในการบันทึกของผู้วิจัย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก

แบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก เป็นแบบบันทึกที่ได้จากการสังเกตตามช่วงเวลา ที่พฤติกรรมเกิดขึ้นในช่วงโมงเรียนวิชาอนุศิลป์ในขณะที่มีการเรียนการสอน โดยบันทึกพฤติกรรมครั้งละ 50 นาที โดยสังเกตการณ์ไม่กล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนพร้อมกัน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การให้คะแนนการไม่กล้าแสดงออก

1. ถ้าพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสังเกตให้นับทุกครั้ง ให้เขียนเลข 1 ลงไปในแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก

2. ถ้าพฤติกรรมเป้าหมายไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสังเกต ให้เขียนเลข 0 ลงไปในแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก

การเตรียมการทดลอง

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้วิจัย 1 คน ซึ่งเป็นนิสิตสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้ช่วยวิจัยแล้ว จึงให้ผู้ช่วยวิจัยทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการทดลอง และสิ่งที่ต้องทำตลอดการทดลอง

2. ผู้วิจัยอธิบายให้ผู้ช่วยวิจัยเข้าใจหลักการปรับพฤติกรรม การใช้ละครสร้างสรรค์ และวิธีการสังเกตจนเข้าใจ จากนั้นฝึกการสังเกตให้แก่ผู้ช่วยวิจัยเป็นเวลา 2 สัปดาห์

การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1. ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยทำความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ศึกษา นิยามศัพท์เฉพาะของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกและแบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออกในชั้นเรียนให้ เข้าใจตรงกัน เพื่อสามารถบันทึกการสังเกตได้อย่างถูกต้อง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกการสังเกต และ บันทึกพฤติกรรม และหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องก่อนเริ่มการทดลอง 2 สัปดาห์ จนได้ค่าสัมประสิทธิ์ ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน ตั้งแต่ .08 ขึ้นไป

2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้การสังเกตแบบสุ่มเวลา (Time Sampling) โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนในชั่วโมงเรียนปกติ สัปดาห์ละ 2 ครั้งๆ ละ 60 นาที โดยสังเกตการไม่กล้าแสดงออกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนทดลอง 2 สัปดาห์ ขณะทดลอง 6 สัปดาห์ หลังการทดลอง 2 สัปดาห์

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในชั่วโมงเรียนวิชาอนุศิลป์ โดยนั่งในตำแหน่งที่สังเกต มองเห็นพฤติกรรมและได้ยินเสียงชัดเจน ไม่รบกวนการเรียนการสอน ไม่ให้ความสนใจผู้รับการทดลอง คนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษและไม่ให้เห็นแบบบันทึกพฤติกรรม

3. โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาคำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการไม่กล้าแสดงออก และ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์

3.2 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ โดยที่ผู้วิจัยศึกษาโปรแกรม กิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวความคิดของวินิเฟร็ด วอร์ด และ ไบรอันเวย์ ของ ปารีชาติ จึงวิวัฒนาการ (2545: 42 - 146) ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และนิยามศัพท์เฉพาะ

3.3 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดจากข้อที่ 1.1 และ 1.2

3.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ตรวจสอบในเรื่องของความสอดคล้อง ระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และนิยามศัพท์เฉพาะ

3.5 ผู้วิจัยนำโปรแกรมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบในเรื่องของความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการและเวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.6 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป ระยะเวลา 6 สัปดาห์ๆ 2 ครั้งๆ ละ 60 นาที ทุกวันจันทร์ และ วันพุธ เวลา 14.00 – 15.00 น. รวมทั้งหมด 12 ครั้ง

4. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

4.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเสนอแนะ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการลดการไม่กล้าแสดงออกโดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์

4.2 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะโดยที่ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวความคิดของ วินนี่เฟร็ด วอร์ด และ ไบรอันเวย์ ของ ปารีชาติ จึงวิวัฒนาการ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และนิยามศัพท์เฉพาะ

4.3 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมให้ข้อเสนอแนะ โดยใช้แนวคิดจากข้อที่ 1.1 และ 1.2

4.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมให้ข้อเสนอแนะที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ตรวจสอบในเรื่องของความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และนิยามศัพท์เฉพาะ

4.5 ผู้วิจัยนำโปรแกรมให้ข้อเสนอแนะที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีชื่อกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบในเรื่องของความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการและเวลาที่ใช้ในการทดลอง

4.6 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป ระยะเวลา 6 สัปดาห์ๆ 2 ครั้งๆ ละ 60 นาที ทุกวันอังคาร และ พฤหัสบดี เวลา 14.00 – 15.00 น. รวมทั้งหมด 12 ครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการทดลองแบบสลับกลับ ABA (ABA Reversal Design) แบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 (A₁) ระยะเสถียร ใช้เวลา 2 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 1 – 2 ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในสภาพการเรียนปกติ ในระยะนี้ยังไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทั้งสองกลุ่ม

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลอง 6 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 3 – 8 ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในระยะนี้ จะได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์และกลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 3(A₂) ระยะหลังการทดลอง ใช้เวลา 2 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 9 – 10 เพื่อเปรียบเทียบการทดลองที่มีต่อพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในสภาพการเรียนปกติ ในระยะหลังการทดลองนี้ไม่ได้มีการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับกลุ่มทดลองและ การให้ข้อเสนอแนะกับกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการทดลอง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ ABA (ABA Reversal Design) แบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 (A₁) ระยะเสถียรใช้เวลา 2 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 1 – 2 ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในสภาพการเรียนปกติ ในระยะนี้ยังไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทั้งสองกลุ่ม ระหว่างวันที่ 7 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2552

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลอง 6 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 3 – 8 ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในระยะนี้ จะได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ และกลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนในสภาพการเรียนปกติ โดยการใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ระหว่างวันที่ 4 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2553

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียน สัปดาห์ละ 2 ครั้งๆ ละ 60 นาที ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนในสภาพการเรียนปกติ โดยการใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะนำผลการบันทึกพฤติกรรม มาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2553 ระยะที่ 3(A₂) ระยะหลังการทดลอง ใช้เวลา 2 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 9 – 10 เพื่อเปรียบเทียบการทดลองที่มีต่อพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในสภาพการเรียนปกติ ในระยะหลังการทดลองนี้ ไม่ได้มีการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับกลุ่มทดลองและการให้ข้อเสนอแนะกับกลุ่มควบคุมผู้วิจัยจะนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2553 ถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Sample)
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Sample)
3. เปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์และนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample)
4. ผู้วิจัยได้นำผลการสังเกตทั้ง 3 ระยะ คือ ระยะเสี่นฐาน ระยะทดลอง ระยะหลังการทดลอง มาเขียนเป็นกราฟเส้นเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าน้ชยฐาน (Median)
 - 1.2 ค่าเบี่ยงมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ตรวจคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ ผู้วิจัยจึงหา ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้น้อยกว่า}}{\text{จำนวนความถี่ของพฤติกรรมที่สังเกตได้มากกว่า}}$$

3. สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนภายในกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Sample) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 1 และ ข้อ 2

3.2 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมการณ์ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนภายในกลุ่มก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนคะแนนพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}_{diff}	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง
S_{diff}	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างของคะแนนพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง
$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกก่อนและหลังการทดลอง
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกก่อนและหลังการทดลองยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤตของการแจกแจงแบบ t

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
3. เปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
4. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์

กลุ่มทดลอง	N	\bar{X}	S	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนทดลอง	10	30.10	.74	212	4,508	54.537**
หลังทดลอง	10	8.90	1.85			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงหลังจากได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

กลุ่มควบคุม	N	\bar{X}	S	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนทดลอง	10	30.40	0.84	104	1,108	19.202**
หลังทดลอง	10	20.00	1.63			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การให้ข้อเสนอแนะทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

3. เปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}_{diff}	S _{diff}	t
กลุ่มทดลอง	10	21.20	1.23	14.212**
กลุ่มควบคุม	10	10.40	1.71	

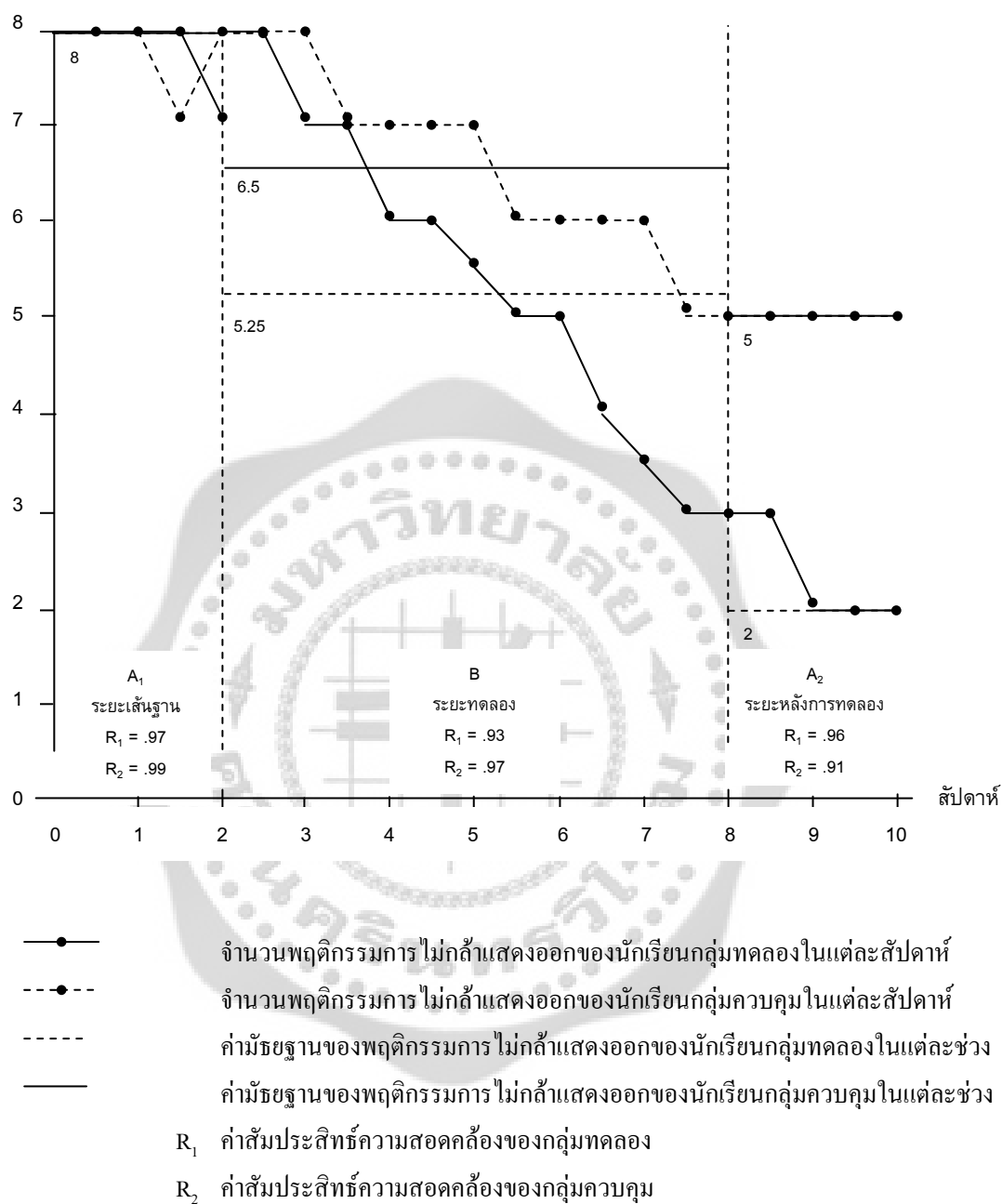
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์มีพฤติกรรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์มากขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์มากขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

4. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ คือ ระยะเส้นฐาน (ก่อนการทดลอง) ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในภาพประกอบ 2

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

ภาพประกอบ 2 ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในแต่ละระยะการทดลอง

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นได้ว่า ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ในระยะพื้นฐาน (ก่อนทดลอง) และระยะทดลอง

ลดลงจาก 8 เป็น 5.25 ตามลำดับ และค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกในระยะทดลอง ลดลงจาก 5.25 เป็น 2 ในระยะติดตามผล (หลังการทดลอง) แสดงว่า วิธีการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงมากขึ้น

สำหรับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะนั้น ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกในระยะพื้นฐาน (ก่อนทดลอง) และระยะทดลอง ลดลงจาก 8 เป็น 6.5 ตามลำดับ และค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกในระยะทดลอง ลดลงจาก 6.5 เป็น 5 ในระยะติดตามผล (หลังการทดลอง) แสดงว่า การให้ข้อเสนอแนะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทั้ง 3 ระยะ ภายหลังจากทดลองของวิธีการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับการให้ข้อเสนอแนะปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงมากขึ้นกว่าระยะพื้นฐาน (ก่อนทดลอง) อย่างไรก็ตาม ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองลดลงมากกว่าค่ามัธยฐานของนักเรียนกลุ่มควบคุม แสดงว่า การได้รับวิธีการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงมากกว่าการได้รับข้อเสนอแนะ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการก่อนและหลังการได้รับการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการก่อนและหลังการได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเปรียบเทียบการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ กับนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงหลังจากได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ลดลงหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีปัญหาการไม่กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2552 ที่มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี ดังนี้
 - 1.1 กิจกรรมละครสร้างสรรค์
 - 1.2 การให้ข้อเสนอแนะ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การไม่กล้าแสดงออก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินการไม่กล้าแสดงออก
2. แบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก
3. โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
4. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ ABA (ABA Reversal Design) โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเสถียรพฤติกรรม (A₁) สัปดาห์ที่ 1 – 2 กลุ่ม ระหว่างวันที่ 7 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2552 พ.ศ. 2553 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ .97 และ .99 ตามลำดับ

2. ระยะทดลอง (B) คือ สัปดาห์ที่ 3-8 ระหว่างวันที่ 4 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2553 รวม 6 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดการทดลอง ดังต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับนักเรียน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง ในวันจันทร์และวันพุธ ระหว่างวันที่ 4 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2553 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตได้ .93

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะกับนักเรียน สัปดาห์ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที รวม 12 ครั้ง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี ระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2553 ถึงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2553 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยใช้

การสังเกตแบบสุ่มเหตุการณ์ เมื่อหมดเวลาแต่ละครั้งแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรม มาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตได้ .97

3. ระยะหลังการทดลอง (A_2) สัปดาห์ที่ 9 – 10 ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2553 ถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 เพื่อติดตามผลของการทดลองที่มีต่อพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ในระยะนี้ไม่มีการใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์และโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ แต่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต และบันทึกพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนในชั่วโมงเรียนวิชานาฏศิลป์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย นำผลการบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ .96 และ .91 ตามลำดับ

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Sample)
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for Dependent Sample)
3. เปรียบเทียบผลต่างพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์และนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample)
4. ผู้วิจัยได้นำผลการสังเกตทั้ง 3 ระยะ คือ ระยะเสัฐาน ระยะทดลอง ระยะหลังการทดลอง มาเขียนเป็นกราฟเส้นเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงหลังจากได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ลดลงหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของ วินนิเฟร็ด วาร์ด และ ไบรอัน เวย์ ที่มีต่อพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลงหลังจากได้ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ แสดงว่า การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์สามารถพัฒนาพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถแสดงออกโดยใช้ความสามารถของตนเอง ทั้งในด้านการคิด การใช้ภาษา การแสดงออกท่าทางต่างๆ ดังที่ สุนันท์นิ จันทรทิพ (2530: 11) ได้กล่าวว่าละครสร้างสรรค์ทำให้เด็กมีอิสระในการคิด (Free Thinking) ทำให้เด็กมีอิสระในการแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของเขา (Self Expression) เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาโดยไม่ต้องกลัวผิดตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เด็กมีลักษณะเฉพาะคนแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ภรณ์ คุรุรัตน์ (ม.ป.ป.: 5) ที่กล่าวว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิด จินตนาการ ภาษา ความเชื่อมั่นในตนเอง มีการทำงานอย่างอิสระ ช่วยส่งเสริมให้เกิดการทำกิจกรรมร่วมกัน มีความเข้าใจในบทบาท และความรู้สึกของบุคคลในสังคมดีขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ระบายความรู้สึก และอารมณ์ ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีลักษณะการพูดที่ดี และทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไวเทีย (Whitear. 1992: 1 – 8) แห่งมหาวิทยาลัยโอบิริน (Obirin) ในประเทศญี่ปุ่น ได้ใช้กิจกรรมละครในการสอนภาษาในชั้นเรียน ได้ผลดังนี้ ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษพร้อมกับการฝึกทักษะและมีความมั่นใจที่จะสร้างสรรค์ความคิดของตนเอง ในขณะที่เริ่มเรียนชั่วโมงแรกผู้เรียนจะเริ่มปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวทางกายและกิจกรรมเกมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความมั่นใจ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และการอยู่ร่วมกันในกลุ่ม นอกจากนี้ยังเป็นการปูพื้นฐานของการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา การร่วมมือร่วมใจและทัศนคติต่อการร่วมเล่นกิจกรรม ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษคล่องขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาษากายเพิ่มขึ้น มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองและกล้าแสดงออกมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซิงห์ (Singh. 2000: 72 – 75) แห่งมหาวิทยาลัยบอนด์ ควีนแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมละคร ได้ผลดังนี้ จากการใช้กิจกรรมละครในบางโอกาสกับผู้เรียนที่ใช้ภาษามาเลย์เป็นภาษาแม่ นั้น พบว่า นักเรียนให้ความสนใจและร่วมกิจกรรมมากขึ้นกว่าการสอนแบบเดิมและรู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรม หลังจากนั้นเขาได้ใช้วิธีการนี้กับมหาวิทยาลัยมาลาया โดยฝึกอบรมพระอาจารย์นำหลักการละครใช้ในชั้นเรียนภาษา ผลที่ได้รับคือผู้เรียนภาษา รู้สึกสนุกสนานมากจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียน พวกเขาเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนภาษามากขึ้นกว่าชั้นเรียนปกติที่พวกเขาเคยเรียน นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนยังกล่าวอีกด้วยว่า ผู้เรียนไม่เคยใช้ภาษาได้ดี

และมีความหมายมาก่อน ผู้เรียนมีความมั่นใจเมื่อพวกเขาพูดภาษาอังกฤษ ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น และเริ่มใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนากับเพื่อนๆ มีความปรารถนาที่จะแสดงท่าทาง และความเห็นโดยใช้ภาษาอังกฤษในสังคมมากขึ้น ขณะที่ก่อนหน้านี้จะใช้เฉพาะภาษาแม่เท่านั้น

จากการสังเกตนักเรียนในการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วินนีเฟร็ด วาร์ด และ ไบรอัน เวย์ พบว่า ในช่วงแรกของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ นักเรียนยังมีความไม่เข้าใจในเรื่องของกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ยังมีความไม่กล้าแสดงออก ประหม่า เินอาย ทั้งกับเพื่อนและผู้วิจัย ต่อเมื่อผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ให้เป็นกันเอง และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ได้แสดงออกในลักษณะท่าทางต่างๆ ตามจินตนาการ ตามความคิดสร้างสรรค์ โดยไม่มีการตำหนิ ว่ากล่าวหรือตักเตือน นักเรียนจึงเริ่มมีความมั่นใจในตนเอง มีความผ่อนคลาย มีความกล้าที่จะแสดงท่าทางต่างๆ ได้มากขึ้น และเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้สนุกสนานกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีความเพลิดเพลินพร้อมทั้งให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกลดลง

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วินนีเฟร็ด วาร์ด และ ไบรอัน เวย์ สามารถลดพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนลงได้

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ลดลงหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ แสดงว่า การให้ข้อเสนอแนะสามารถพัฒนาพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะการให้ข้อเสนอแนะเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลต่างๆ ที่ผู้เรียนยังไม่รู้และเข้าใจชัดเจน ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาด้วยตนเอง และยังเปิดโอกาสให้มีการซักถามปัญหาต่างๆ อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ได้รับข้อมูลต่างๆ ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ดังที่ผกา บุญเรือง (2528: 23) กล่าวว่า การให้ข้อมูลสนเทศ มีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับข่าวสารได้รับรู้และเข้าใจเนื้อหา เพื่อมาประกอบการตัดสินใจวางแผนในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521: 12 – 13) ที่กล่าวว่า การให้ข้อเสนอแนะเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลต่างๆ ที่ผู้เรียนยังไม่รู้หรือเข้าใจชัดเจน ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาด้วยตนเอง และยังเปิดโอกาสให้มีการซักถามปัญหาต่างๆ อันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ได้รับข้อมูลต่างๆ ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ช่วงระหว่างการทดลอง ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ให้นักเรียนอ่านและซักถามเมื่อมีข้อสงสัย และได้ให้นักเรียนได้ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสาร ซึ่งพบว่านักเรียนสนใจซักถามเป็นอย่างมากในประเด็นที่นักเรียนไม่เข้าใจ หรือมีข้อสงสัย ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้อ่านข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ซึ่งเป็นส่วนช่วยทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความหมายสำหรับตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น จึงทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในการที่จะนำความรู้ไปพัฒนาการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน จึงเป็นผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกลดลงหลังจาก

การได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉราภรณ์ สุขุมะ (2546: 58) ที่ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มมากขึ้นหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกตพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในขณะที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการอ่านเอกสารการให้ข้อเสนอแนะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมละครสร้างสรรค์ จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัย และให้นักเรียนทุกคนสรุปข้อมูลที่ได้จากการอ่านเอกสารการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการเกิดเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้มีการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น พร้อมกับสรุปผลที่ได้จากการอ่านข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงมีความสนใจที่จะศึกษา มีความมั่นใจในการแสดงออก จึงทำให้พฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนลดลงหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การให้ข้อเสนอแนะสามารถทำให้พฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนลดลงได้

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกลดลงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ แสดงว่าการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกลดลงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้เพราะการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วินนิเฟร็ด วาร์ด และ ไบรอัน เวย์ มีการดำเนินการฝึกอย่างเป็นลำดับขั้นตอนและมีการใช้เทคนิคต่างๆ ในการฝึกกิจกรรม อันได้แก่ การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การใช้จินตนาการ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ การใช้ทำใบ้ การพูดค้นสด และการแสดงแบบพูดค้นสด ซึ่งเป็นเทคนิคที่ทำให้นักเรียนมีความสนใจ เกิดความสนุกสนาน เกิดความกระตือรือร้น มากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งแม้ว่า นักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะมีพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกลดลงเช่นเดียวกับนักเรียนกลุ่มทดลอง แต่เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแล้ว พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ในช่วงแรกของการฝึก นักเรียนยังไม่ค่อยเข้าใจวิธีการต่างๆ และยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการฝึกแบบใหม่ๆ อีกทั้งยังมีความอาย ก่อเขิน และยังไม่คุ้นเคยกับเพื่อนๆ ในกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าซักถาม และไม่กล้าแสดงความคิดเห็น แต่พอนักเรียนเริ่มคุ้นเคยกับเพื่อนๆ และวิธีการฝึกแล้ว จึงเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นและสนุกกับการฝึกกิจกรรมต่างๆ จึงให้ความร่วมมือ

ในการฝึกกิจกรรมและฝึกเทคนิคต่างๆ เป็นอย่างดี อีกทั้งนักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรม และเล็งเห็นถึงประโยชน์ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึก ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองได้เรียนรู้วิธีการในการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมมารไม่กล้าแสดงออกได้เหมาะสมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมนั้นก็มีความพยายาม และตั้งใจที่จะพัฒนาพฤติกรรมมารไม่กล้าแสดงออกให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากการให้ข้อเสนอแนะไม่มีกิจกรรมแปลกใหม่ และเทคนิคที่หลากหลาย จึงไม่มีความรู้ทางด้านเทคนิคต่างๆ ต้องลองผิดลองถูกด้วยตนเอง ขาดผู้ชี้แนะวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม และขาดแนวทางปฏิบัติที่เป็นลำดับขั้นตอน จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมมารไม่กล้าแสดงออกลดลงมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ดังที่ ภรณ์ คุรุรัตน์ (2523: 77) ได้กล่าวว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเองซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นการมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักปรับตัว มีความเป็นผู้นำ ผู้ตาม และวินัยในตนเอง เกิดพัฒนาการทางอารมณ์เมื่อได้รับประสบการณ์ในด้านความเห็นใจ ความเข้าใจในบุคคลต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาเรื่องและการแสดง ซึ่งนำไปสู่การใช้เหตุผลในการตัดสินใจแทนการใช้อารมณ์ เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา ที่จากการจากการฝึกสังเกต การรับรู้การตื่นตัว การสร้างความสนใจในการใช้ภาษา ทำให้การเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ให้ได้ผลยิ่งขึ้น มีทักษะในการเคลื่อนไหว การทรงตัว การวางท่าทาง การใช้คำพูดที่ดีขึ้น เป็นผลให้มีบุคลิกภาพดีขึ้น และทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียนดีขึ้น โดยการสร้างความไว้วางใจ ความเคารพ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของทิสนา เขมมณี และ เขียวภา เจริญกุล (2522 : 7) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์การเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมกระทำกิจกรรม ส่งเสริมการวิเคราะห์ ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนพฤติกรรม และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งการฝึกเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตนได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ สามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมมารไม่กล้าแสดงออกลดลงมากกว่าการให้ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้ที่จะดำเนินการใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ควรศึกษาวัตถุประสงค์ ลำดับขั้นตอน และเทคนิคต่างๆ ให้เข้าใจ พร้อมทั้งควรจะมีประสบการณ์ และทักษะก่อนที่จะนำวิธีการดังกล่าวไปใช้ นอกจากนี้ควรมีบุคลิกภาพที่คล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ว่องไว สามารถที่จะโน้มน้าวหรือกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการทดลอง สามารถแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา ตลอดจนมีความสามารถในการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการทดลองด้วยว่า พฤติกรรมต่างๆ ของผู้เข้ารับการทดลองพัฒนามากขึ้นมากน้อยเพียงใด

1.2 จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกลดลง ดังนั้น ควรมีการอบรมครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ให้มีความชำนาญ มีความรู้ ความเข้าใจเพื่อนำการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนให้ลดลงมากขึ้น

1.3 ควรมีการติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกในระยะยาวว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หลังจากการทดลองแล้ว 1 เดือน 2 เดือน และ 6 เดือน เพื่อศึกษาว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์มีความคงทนของการลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกมากน้อยเพียงใด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเทคนิคทางจิตวิทยาอื่นๆ ที่สามารถลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกได้ เช่น การใช้เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ เป็นต้น

2.2 ควรทำการทดลองในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก กับตัวแปรอื่นๆ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้น

2.3 ควรทำการทดลองในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ไปใช้ในนักเรียนระดับอื่นๆ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น อุดมศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

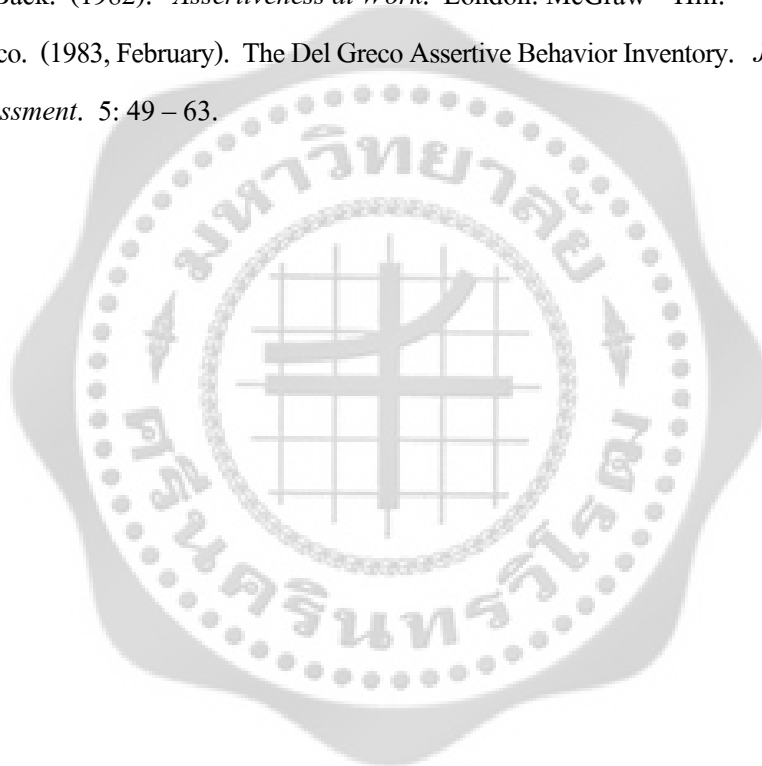
บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). *การศึกษานุคคลเป็นรายกรณี*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมวิชาการ กองสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2538). *สภาพความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ. ม.ป.พ.
- กรรณิการ์ พงศ์เลิศวุฒิ. (2547). *ผลของการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบละครสร้างสรรค์ต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย*. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เกศสุดา อินทรโอสถ. (2546). *ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคลอง 3 (ครุฑศึกษา) จังหวัดนครนายก*. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2524). *การละครสำหรับการประดม*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช
- . (2526). *การศึกษาเด็ก*. พิษณุโลก: โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก.
- ทัศนัย อุดมพันธ์. (2541). *การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์*. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. (2525). *พูดได้พูดเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักกองห้ำ.
- นวลศรี นวลฉวี. (2524, มีนาคม). การสอนกลุ่มสัมพันธ์ในโรงเรียนตอนกิจกรรมคำใหม่. *ประชาศึกษา*. 32: 6.
- ประเทือง ภูมิภัทราราม. (2540). *การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปาริชาติ จิ่งวิวัฒนาภรณ์. (2547). *ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ผ่องพรรณ เกิดทักษ์. (2536). *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรรณราย ทรัพย์ะประภา. (2524, สิงหาคม). การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก. *วารสารจิตวิทยาคลินิก*. 1 : 47 – 65..
- พรรรัตน์ ดำรุง. (2547). *การละครสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรสุดา ดิษยวณิช. (2533). พฤติกรรมการแสดงออกตามทฤษฎีของดัจจิตวานนิกกับการอบรมเลี้ยงดูและลักษณะทางชีวสังคมบางประการของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชวรมุณี. (2518). *ปรัชญาการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- เพ็ญพูน นิตยวณิช. (2544). *กระบวนการใช้ละครสร้างสรรค์ในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. ปรินูญานิพนธ์ ศป.บ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2523). *เด็กก่อนวัยเรียน เรียนรู้อะไรอย่างไร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์เด็กหญิงปากเกร็ด.
- ภวันนิภา โรจนพันธ์. (2547). *การเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกและการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดราชผาติการาม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ม.ป.ป.). *ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รสสุคนธ์ ทองเกต. (2547). *แบบ-กบถการแสดง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตะวันออก.
- รังสรรค์ เฟิงงู. (2533). *การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับนักเรียนหญิงวัยรุ่น โดยวิธีจัดการให้คำปรึกษาเชิงพฤติกรรม*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ละเอียด ชูประยูร; และคณะ. (2521, เมษายน). การศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกในผู้ร่วมทีมจิตเวช. *วารสารจิตวิทยาคลินิก*. 9(1): 7 – 8.
- . (2521, เมษายน). การศึกษา Assertive Behavior ในผู้ร่วมทีมจิตเวช. *วารสารจิตวิทยาคลินิก*. 1 : 7 – 15.
- ลักขณา ธรรมไพโรจน์. (2524). *การปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกด้วยวิธีกลุ่มสัมพันธ์*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิมลศรี อุปรนัย. (2535). *พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กก่อนก่อนประถมศึกษาที่มีครูใช้คำถามในระหว่างการทำกิจกรรมและหลังการทำกิจกรรมในวงกลม*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิรงรอง เทพสุริยวงศ์. (2547). *การใช้กิจกรรมละครเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสันติธรรมวิทยาคม จังหวัดยโสธร*. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.บ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วิไล พังสอาด. (2542). การเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติและการใช้แม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวังตะเคียนวิทยาคม อำเภอทับปดบุรี จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- วิไล อิ่มสมบูรณ์. (2531). กิจกรรมพื้นฐานละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. ใน เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการทางวิชาการ : การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ระดับก่อนประถมศึกษา. ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียาภรณ์ ศรีตัญชัย. (2547). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อการพูดหน้าชั้นเรียนของนักศึกษาระบบการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรการศึกษาสายสามัญ วิชิเรียนทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2522, เมษายน). การใช้บทบาทสมมติในห้องเรียน. วิทยาศาสตร์. 30 (77): 10 – 13.
- สมทรง สุวรรณเลิศ. (2521, มิถุนายน). ปัญหาสุขภาพจิตในวัยเรียน. จิตวิทยาคลินิก. 5(2) : 20 – 24.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2528). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจรรยา พลอยเพชร. (2545). การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อกับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นมือเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตรา พรนุชาธิป. (2522). พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทน์ จันทร์ทิพย์. (2530). ละครสร้างสรรค์. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุพรรณศิริ ขาวประเสริฐ. (2540). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคปรก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภา มาลากุล ณ อยุธยา; และคนอื่นๆ. (2520). พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สุรีย์ จันทร์โมลี. (2540, พฤษภาคม – สิงหาคม). พฤติกรรมกล้าแสดงออก การพูด. วารสารสุขศึกษา. 20(76).

- หลุยส์ จ้าปาเทศ. (2533). *จิตวิทยาสัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ปฐกัญญาบุญ. (2521). *การใช้สื่อการสอนแบบละครในโรงเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อาภรณ์ มหาคำ. (2535). *ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- Fensterheim, Herbert; & Jean, Baer. (1975). *Don't Say Yes When You Want To Say No*. New York: Dell Publishing.
- Ken; & Kate, Back. (1982). *Assertiveness at Work*. London: McGraw – Hill.
- Linda, Del Greco. (1983, February). The Del Greco Assertive Behavior Inventory. *Journal of Behavior Assessment*. 5: 49 – 63.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบประเมินการไม่กล้าแสดงออก
- แบบบันทึกการไม่กล้าแสดงออก

แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออก

ผู้ประเมิน วันที่

ผู้ถูกประเมิน ชั้น เวลา

พฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนมีความยากลำบากใจในการแสดงออก ซึ่งความรู้สึกลึกซึ้ง อารมณ์ และความคิดเห็นต่างๆของตน ในขณะที่ครูสอนและให้ทำงานในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและการทำงานกับผู้อื่นในอนาคต โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรม ที่สังเกตได้ชัดเจน 2 ด้าน คือ การแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และการแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลตนเอง ได้แก่
 - 1.1 ไม่กล้าตอบคำถามครูเมื่อมีข้อสงสัย
 - 1.2 ไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย
 - 1.3 ไม่สบตาผู้ฟังขณะพูด
 - 1.4 หลีกเหลี่ยงเมื่อครูถามหรือมีข้อสงสัย
2. การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม ได้แก่
 - 2.1 หลีกเหลี่ยงที่จะแสดงออกหน้าชั้นเรียน
 - 2.2 หลบอยู่ข้างหลังเพื่อนเมื่อต้องแสดงกิจกรรม
 - 2.3 คอยทำหน้าที่อื่นที่ไม่ต้องพูดหรือเผชิญหน้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
 - 2.4 ไม่พยายามแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการเข้ากลุ่ม

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ เพื่อระบุน้ำหนักพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนแต่ละคน โดย
กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่มีพฤติกรรมแต่ละด้านกำกับอยู่สำหรับความหมายของแต่ละด้าน มีดังนี้

- 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมมากที่สุด
4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมมาก
3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมปานกลาง
2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมน้อย
1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมน้อยที่สุด

แบบประเมินพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก

ชื่อนักเรียน ชั้น
ผู้ถูกประเมิน ชั้น เวลา

พฤติกรรมที่ต้องการสังเกต	พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมา	ความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น				
		5	4	3	2	1
1. การไม่กล้าแสดงออก ที่มีผลตนเอง	1.1 ไม่กล้าตอบคำถามครูเมื่อมีข้อสงสัย					
	1.2 ไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย					
	1.3 ไม่สบตาผู้ฟังขณะพูด					
	1.4 หลีกหนีเมื่อครูถามหรือมีข้อสงสัย					
2. การไม่กล้าแสดงออก ที่มีผลต่อส่วนรวม	1.5 หลีกหนีที่จะแสดงออก หน้าชั้นเรียน					
	หลบอยู่ข้างหลังเพื่อนเมื่อต้องแสดง กิจกรรม					
	คอยทำหน้าที่อื่นที่ไม่ต้องพูดหรือ เผชิญหน้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
	ไม่พยายามแสดงความคิดเห็นเมื่อ มีการเข้ากลุ่ม					
	รวม					

แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออก

ครั้งที่ วันที่

ผู้สังเกต เวลา

พฤติกรรมกรรมการไม่กล้าแสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนมีความยากลำบากใจในการแสดงออก ซึ่งความรู้สึกลึกซึ้ง อารมณ์ และความคิดเห็นต่างๆของตน ในขณะที่ครูสอนและให้ทำงานในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลเสียต่อตนเองและการทำงานกับผู้อื่นในอนาคต โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรม ที่สังเกตได้ชัดเจน 2 ด้าน คือ การแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และการแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลตนเอง ได้แก่
 - 1.1 ไม่กล้าตอบคำถามครูเมื่อมีข้อสงสัย
 - 1.2 ไม่กล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย
 - 1.3 ไม่สบตาผู้ฟังขณะพูด
 - 1.4 หลีกเหลี่ยงเมื่อครูถามหรือมีข้อสงสัย
2. การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม ได้แก่
 - 2.1 หลีกเหลี่ยงที่จะแสดงออกหน้าชั้นเรียน
 - 2.2 หลบอยู่ข้างหลังเพื่อนเมื่อต้องแสดงกิจกรรม
 - 2.3 คอยทำหน้าที่อื่นที่ไม่ต้องพูดหรือเผชิญหน้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
 - 2.4 ไม่พยายามแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการเข้ากลุ่ม

หมายเหตุ : การสังเกตใช้เวลา 50 นาที โดยแบ่งสังเกตละ 5 นาที มีการสังเกตและบันทึก ดังนี้

- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังเกต
- 0 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนด

ภาคผนวก ข

- โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
- โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

โปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ (สำหรับกลุ่มทดลอง)

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	<p>1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับผู้วิจัย</p> <p>2. เพื่อให้ นักเรียนทุกคนทราบความหมายวัตถุประสงค์ของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ความหมายของการไม่กล้าแสดงออก และประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมเข้าฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดการไม่กล้าแสดงออก</p> <p>3. เพื่อให้ นักเรียนทราบกฎระเบียบ และเทคนิค วิธีการต่างๆ ในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดการไม่กล้าแสดงออก</p> <p>4. เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสม</p> <p>5. เพื่อให้ นักเรียนได้รับประโยชน์ที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์</p>	<p>1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง</p> <p>2. ให้นักเรียนแนะนำตนเอง</p> <p>3. ให้นักเรียนสร้างความคุ้นเคยและความเชื่อมั่นภายในกลุ่มนักเรียนโดยใช้กิจกรรม</p> <p>3.1 ซื่อนี้มีท่า เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักชื่อซึ่งกันและกัน</p> <p>3.2 ปมเด่นในดวงใจ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนรู้ถึงจุดเด่นและสิ่งที่ชอบของนักเรียนแต่ละคน</p> <p>4. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ อธิบายวิธีการและเทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการฝึก รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่จะต้องปฏิบัติ คือร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ทุกครั้งและเข้ากลุ่มครบทุกครั้ง</p> <p>5. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่ม และผู้วิจัยสรุปเพิ่ม</p> <p>6. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามพร้อมทั้งนัดหมายสถานที่ วัน เวลา ที่จะทำการฝึก ตั้งแต่ครั้งที่ 2 จนถึงครั้งสุดท้าย</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ ประสาทสัมผัส ทั้ง 5	<p>1. เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ประสาทสัมผัส ทั้ง 5</p> <p>2. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ประสาทสัมผัส ทั้ง 5 มาแก้ไขปัญหาการไม่ กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ตนเอง</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ของกิจกรรม ก่อนที่จะฝึก เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่กล้า แสดงออก ให้แก่นักเรียน</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่ เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดง ออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 กับนักเรียน ซึ่งมี ขั้นตอนดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนวอร์มอ๊พร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “มอง ต่างมุม จินตนาการต่างใจ”</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เขื่อนั่นเชื่อเธอ”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์ เป็นเวลา 5 นาที</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ จินตนาการ	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ประสาทสัมผัส ทั้ง 5 ที่มอบหมายให้นักเรียน ไปฝึกเพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้จินตนาการ</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้จินตนาการ มา แก้ไขปัญหาการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อตนเอง</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่ กล้าแสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดง ออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้จินตนาการ กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัพร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เล่นบอล”</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก กิจกรรม “ฝันกลางวัน”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ความคิด สร้างสรรค์	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้จินตนาการ ที่มอบหมายให้นักเรียนไป ฝึกเพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ความคิด สร้างสรรค์</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ความคิด สร้างสรรค์ มาแก้ไขปัญหา การไม่กล้าแสดงออกที่มีผล ต่อตนเอง และที่มีผลต่อ ส่วนรวม</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมกาไม่กล้า แสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมกาไม่กล้าแสดง ออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ความคิดสร้างสรรค์ กับนักเรียน ซึ่งมี ขั้นตอนดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนวอร์มอัพร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เดินมาราธอน”</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เมื่อฉันอยู่ที่นั่น”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การเคลื่อนไหว สร้างสรรค์	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ความคิด สร้างสรรค์ ที่มอบหมายให้ นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหว สร้างสรรค์</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหว สร้างสรรค์ มาแก้ไขปัญหา การไม่กล้าแสดงออกที่มีผล ต่อตนเอง และที่มีผลต่อ ส่วนรวม</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่กล้า แสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่ เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดง ออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์กับนักเรียน ซึ่งมี ขั้นตอนดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนวอร์มอ๊พร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “กระจก”</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เคลื่อนไหวสร้างสรรค์สร้าง”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหว สร้างสรรค์ ที่มอบหมายให้ นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้ มาแก้ไข ปัญหาการไม่กล้าแสดงออก ที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผล ต่อส่วนรวม</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้า แสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดง ออกที่จะแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับ นักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ทำใบ้ กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนวอร์มอัพร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “ของขวัญวันเกิด”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้ ที่ มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก เพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้ มาแก้ไข ปัญหาการไม่กล้าแสดงออก ที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผล ต่อส่วนรวม</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่ กล้าแสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดง ออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ทำใบ้ กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัฟร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “ทำใบ้ทายสัมผัส”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้ ที่ มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก เพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้ นักเรียน ได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด มาแก้ไข ปัญหาการไม่กล้าแสดงออก ที่มีผลต่อส่วนรวม</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้า แสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดง ออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัฟร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “บทบาทสมมุติผ่านนิทาน”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสดที่ มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก เพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด มาแก้ไข ปัญหาการไม่กล้าแสดงออก ที่มีผลต่อส่วนรวม</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้า แสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมไม่กล้าแสดง ออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสดกับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัฟร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “สถานการณ์กำหนดเรา”</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด	<p>1. เพื่อติดตามผลการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด ที่ มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก เพิ่มเติม</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการแสดงละครแบบพูด ค้นสด</p> <p>3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการแสดงละครแบบพูด ค้นสด มาแก้ไขปัญหาการไม่ กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ส่วนรวม</p>	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมกรไม่กล้า แสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่ เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <p>1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมกรไม่กล้าแสดง ออก สำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้ กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก</p> <p>2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การแสดงละครแบบพูดค้นสดกับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัฟร่างกาย ก่อนการฝึก</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “คำพูดกำหนดเรา”</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้การบ้านผู้เรียนช่วยกันคิด สร้างละครอย่างง่าย 1 เรื่อง มีความยาว ไม่เกิน 15 นาที แล้วออกมาแสดง</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์ เป็นเวลา 5 นาที</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การแสดงละคร แบบง่าย	1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการแสดงละครแบบง่าย 2. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการแสดงละครแบบง่าย มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึก ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่ กล้าแสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และ ร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่ นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่ เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น <p>ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมไม่กล้า แสดงออกสำหรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะ นำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการ ฝึก 2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การแสดงละครแบบง่าย กับนักเรียน ซึ่งมี ขั้นตอนดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัฟร่างกาย ก่อนการฝึก 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาแสดงละคร อย่างง่าย 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละคร สร้างสรรค์ เป็นเวลา 5 นาที <p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</p> <p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและ กล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	<p>1. เพื่อสรุปผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการแสดงออกในชั้นเรียน ที่เหมาะสม ทั้งที่มีผลต่อตนเองและที่มีผลต่อส่วนรวม</p> <p>3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ที่มีต่อการไม่กล้าแสดงออก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและชีวิตประจำวันได้</p>	<p>มีขั้นตอนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก 3. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้ 5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้าฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์

หมายเหตุ : การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลาครั้งละ 60 นาที

การฝึกครั้งที่ 1

หัวข้อเรื่อง : ปฐมนิเทศ

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับผู้วิจัย
2. เพื่อให้ นักเรียนทุกคนทราบความหมายวัตถุประสงค์ของการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ความหมายของการไม่กล้าแสดงออก และประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมเข้าฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดการไม่กล้าแสดงออก
3. เพื่อให้ นักเรียนทราบกฎระเบียบ และเทคนิค วิธีการต่างๆ ในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดการไม่กล้าแสดงออก
4. เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสม
5. เพื่อให้ นักเรียนรู้ประโยชน์ที่ได้จากการเข้ารับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และเข้าสู่กิจกรรม มีขั้นตอนดังนี้

1. กิจกรรม 1 “ชื่อนี้มีท่า”
 - 1.1 ให้นักเรียนทุกคนยืนเป็นวงกลม
 - 1.2 ให้นักเรียนประมาณ 1 นาที ให้ทุกคนคิดท่าทาง 1 ท่าที่จะใช้ประกอบกับชื่อเล่นของตัวเอง (ตัวอย่างเช่น ผู้ที่มีชื่อเล่นว่า “แมว” อาจจะท่าทางง่ายๆที่เลียนแบบแมว เป็นต้น)
 - 1.3 ในกิจกรรมนี้แต่ละคนจะบอกชื่อของตนเองพร้อมแสดงท่าทาง (ที่คิดไว้) ในขณะที่มีการบอกชื่อและท่าทางประกอบชื่อนั้น คนที่เหลือในวงต้องตั้งใจฟังและสังเกตท่าทางของเพื่อนให้ดี แล้วให้เปล่งเสียงเรียกชื่อเพื่อนและท่าทางตาม
 - 1.4 ให้ทุกคนผลัดกันแนะนำชื่อและท่าทางประกอบชื่อของตนให้ครบทุกคน
 - 1.5 ขอให้จำชื่อเพื่อนให้ได้ทุกคน
2. กิจกรรม 2 ปมเด่นในดวงใจ
3. อุปกรณ์ กระดาษสีขาวขนาด 4×6 นิ้ว
4. ดำเนินกิจกรรม
 - 4.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

- 4.2 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
- 4.3 ให้นักเรียนเขียนลักษณะเด่นของตนเองที่เพื่อนสามารถสังเกตเห็นได้ มากนละ 3 ข้อ
อนาคตอยากเป็นอะไร อาหารที่ชอบ จากนั้นส่งกระดาษคืนที่ผู้วิจัย
- 4.4 ขออาสาสมัครมาอ่านสิ่งที่อยู่ในกระดาษ แล้วให้สมาชิกทุกคนช่วยกันทายว่าลักษณะเด่นต่างๆดังกล่าวนี้เป็นของใคร
- 4.5 ถ้านักเรียนทายไม่ถูกก็จะให้เจ้าของ กระดาษออกมาเฉลย
- 4.6 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในกิจกรรม “ปมเด่นในดวงใจ”
- 4.7 สรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการสร้างสัมพันธภาพ เพื่อให้นักเรียนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกันสร้างสัมพันธภาพ
- 4.8 ผู้วิจัยชี้แจง วัตถุประสงค์ในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ความหมายของการกล้าแสดงออก และประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรม
การไม่กล้าแสดงออก
- 4.9 ผู้วิจัยชี้แจงอุปกรณ์แผนภูมิวัตถุประสงค์ กฎ ระเบียบ และหน้าที่ที่นักเรียนทุกคนจะต้องปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ได้แก่
- 4.9.1 นักเรียนต้องเข้าร่วมกลุ่มตามวัน เวลา สถานที่ที่นัดหมายทุกครั้ง
- 4.9.2 นักเรียนต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มที่
- 4.10 ผู้วิจัยใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆที่ใช้ในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ กฎระเบียบ
เทคนิคที่ใช้ในการฝึก กิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ วาร์ด และ เวย์ มี 6 วิธี ดังนี้
- 4.10.1 การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 4.10.2 การฝึกการใช้จินตนาการ
- 4.10.3 การใช้ความคิดสร้างสรรค์
- 4.10.4 การฝึกการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์
- 4.10.5 การฝึกการใช้ท่าใบ้
- 4.10.6 การฝึกการแสดงละครแบบพูดค้นสด
- 4.11 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มในครั้งนี้
- 4.12 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามพร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

การประเมินผล

การสังเกตความสนใจ การซักถาม และการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน

การฝึกครั้งที่ 2

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอ๊พร่างกายก่อนการฝึก
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “มองต่างมุม จินตนาการต่างใจ”
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เชื่อนั่นเชื่อเธอ”

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์ เป็นเวลา 5 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

การประเมินผล

การสังเกตความสนใจ การซักถาม และการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 2

กิจกรรม “มองต่างมุม จินตนาการต่างใจ”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

การสังเกตต้องใช้สมาธิและการจดจำ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสอย่างมีสมาธิ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสังเกตรายละเอียดในการอธิบายลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเอง

อุปกรณ์

เลือกวัตถุหรือวัสดุ หรือสถานที่ที่ให้รายละเอียดในเรื่องของสี ขนาด พื้นผิว รูปทรงต่างๆ ที่น่าสนใจ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

ให้นักเรียนหลับตาผลัดกันสัมผัสวัตถุหรือวัสดุ 1 ชิ้น โดยละเอียด ให้ศึกษาถึงสี ขนาด พื้นผิว รูปทรงของสิ่งนั้น ผลัดกันให้คำอธิบายหรือคำบรรยายเกี่ยวกับสิ่งที่ตนได้ค้นพบเกี่ยวกับของสิ่งนั้นให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

คำถามประเมินผล

1. วัตถุที่ไปสำรวจนั้นมีข้อสังเกตอะไรบ้าง
2. รู้สึกอย่างไรกับการค้นพบของเพื่อนๆ

ขั้นตอนที่ 2

ให้นักเรียนที่จะสังเกตหรือวัสดุ 1 ชิ้น โดยละเอียด ให้ศึกษาถึงสี พื้นผิว รูปทรงของสิ่งนั้น เพื่อที่จะนำมาเล่าให้เพื่อนๆ ในกลุ่มฟัง

คำถามประเมินผล

แต่ละคนสังเกตด้วยวิธี อย.

กิจกรรม “เชื่อนั่นเชื่อเธอ”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

การสังเกตต้องใช้สมาธิและการจดจำ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสอย่างมีสมาธิ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสังเกตรายละเอียดในการอธิบายลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเอง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม และหลับตา
2. ผู้วิจัยจะพูดถึงสถานการณ์จำลอง แล้วให้ผู้เรียนคิดตามและแสดงท่าทางออกมาตามที่ผู้วิจัยบรรยายสถานการณ์จำลอง โดยที่คิดอย่างไรก็แสดงออกมาอย่างนั้น พอผู้วิจัยพูดจบก็ให้ลืมตา
3. ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรม
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาพูดทีละคนว่า เมื่อสักครู่นี้ทำอะไรไปบ้าง

สถานการณ์จำลอง

ขณะนี้เรากำลังอยู่ที่ทะเลสวยงามมาก เราตื่นตาตื่นใจกับสิ่งที่เห็น เราเดินไปบนพื้นทรายรับรู้ถึงความรู้สึกทรายที่ละเอียด หลังจากนั้นเราก็ลงไปเล่นน้ำทะเลอย่างสนุกสนาน สักพักหนึ่งก็มีกล่องสีเหลืองลอยมาเราก็เก็บขึ้นมาบนฝั่ง พอแกะออกมาเป็นสิ่งของที่เรายากได้มากอยากได้มานานที่สุดในชีวิต นั่งชื่นชมกับสิ่งนั้น

คำถามประเมินผล

1. แต่ละคนได้ทำอะไรจากกล่องสีเหลือง
2. รู้สึกอย่างไรเมื่อได้ของสิ่งนั้น

การฝึกครั้งที่ 3

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้จินตนาการ

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียน

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้จินตนาการ
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้จินตนาการ มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก ให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยร่วมพูดคุยพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่จะแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก

2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้จินตนาการกับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอวัยวะก่อนการฝึก

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เล่นบอล”

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก กิจกรรม “ฝันกลางวัน”

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 3

กิจกรรม “เล่นบอล”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

จากประสบการณ์ชีวิตสู่การใช้จินตนาการ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อให้ก็นักเรียนนำประสบการณ์จากชีวิตจริงมาใช้ในการสร้างจินตนาการ
2. เพื่อให้ก็นักเรียนฝึกการแสดงที่เป็นพื้นฐานในการสร้างความเชื่อในการแสดงออกและการเล่นสมมุติในขั้นต่อไป
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเอง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

ทุกคนนั่งล้อมเป็นวงกับพื้น ผู้วิจัยให้นักเรียนหลับตา แล้วคิดถึงภาพของลูกบอลพิเศษ 1 ลูก ในใจ ให้สังเกตจินตนาการลักษณะของขนาด สี สัน ลวดลาย น้ำหนัก พื้นผิว วัสดุที่ใช้ผลิตลูกบอล และกลิ่นของลูกบอลลูกนั้น เมื่อเห็นภาพชัดเจนแล้วให้ลืมตาแล้วลองใช้มือทั้งสองข้าง “เสกสรร ปั้นแต่ง” ให้ลูกบอลมาอยู่ในมือ

ขั้นตอนที่ 2

สังเกตดูลูกบอลสมมุติลูกนี้อีกครั้ง ลองลูบไล้ลูกบอล ลองโยนเล่นเบาๆ ดูว่าน้ำหนักมากน้อยอย่างไร สังเกตโดยละเอียดแล้วเล่าให้เพื่อนฟังว่า ลูกบอลที่เราสร้างขึ้นมานั้นมีลักษณะอย่างไรบ้าง จากนั้นให้ทุกคนหาบริเวณส่วนตัว เพื่อเล่นกับลูกบอลจินตนาการของตนเอง

คำถามประเมินผล

1. นักเรียนเห็นภาพลูกบอลชัดเจนหรือไม่อย่างไร
2. มีข้อสังเกตอะไรบ้างกับลูกบอลของคนอื่น

กิจกรรม “ฝันกลางวัน”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

จากประสบการณ์ชีวิตสู่การใช้จินตนาการ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนนำประสบการณ์จากชีวิตจริงมาใช้ในการสร้างจินตนาการ
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงที่เป็นพื้นฐานในการสร้างความเชื่อในการแสดงออกและการเล่นสมมุติในขั้นต่อไป
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเอง

อุปกรณ์

รูปทะเลและเครื่องเล่นเพลง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

ให้นักเรียนดูรูปถ่ายของชายทะเลหรือเปลือกหอยที่สวยงาม และนักเรียนหาที่ของตนเองที่สามารถนอนหงายได้อย่างสบายๆ แล้วบอกว่ากิจกรรมต่อไปนี้เป็นกิจกรรมที่ไม่จำเป็นลุกขึ้นมา เพียงแต่ขอให้ใช้จินตนาการในขณะที่นอนปิดตา

ขั้นตอนที่ 2

ให้นักเรียนฝึกหายใจเข้าและหายใจออกช้าๆ จนรู้สึกว่าร่างกายเริ่มผ่อนคลาย จากนั้นผู้วิจัยจะเปิดดนตรีเบาๆ ผู้วิจัยจะเป็นผู้ให้คำสั่งให้นักเรียนจินตนาการตามที่บอก

“ลองสมมุติว่าเราอนอยู่ที่ริมทะเลบนเกาะแห่งหนึ่ง เป็นวันอากาศดีท้องฟ้าแจ่มใส ที่นี่เป็นชายทะเลที่สวยงามและปลอดภัยมากในจินตนาการของเรา ลองเอามือสัมผัสพื้นทราย รู้สึกถึงความหยาบหรือละเอียดของเม็ดทราย ลองสำรวจสีสัน พื้นผิว และความชื้นของเม็ดทราย มองดูท้องทะเลเห็นสีสันอะไรบ้าง ลองเอามือสัมผัสน้ำทะเลรู้สึกอย่างไร บนเกาะนี้มีลักษณะทางภูมิศาสตร์อย่างไร มีผู้อื่นอาศัยอยู่

หรือไม่ พวกเขามีลักษณะอย่างไร แต่งกายอย่างไร ใช้ภาษาอย่างไร บนเกาะนี้มีสิ่งมีชีวิตอื่นอีกหรือไม่ ถ้ามีเห็นอะไรบ้าง ลองสังเกตดูสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นและเห็นรายละเอียดอื่นๆอีกหรือไม่”

คำถามประเมินผล

1. เมื่อตอนที่เราลืบทาจินตนาการนั้น เรารู้สึกอย่างไร เราเห็นอะไรบ้าง ลองเล่าประสบการณ์ในจินตนาการให้เพื่อนฟัง
2. ถ้าเช่นนั้น “จินตนาการคือ อะไร และช่วยลดการไม่กล้าแสดงออก ได้อย่างไร” (ให้ช่วยกันระดมความคิดและนิยามออกมา โดยผู้วิจัยมีหน้าที่สรุปและเสริมความเข้าใจ)

การฝึกครั้งที่ 4

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้จินตนาการที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผลต่อส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมมารยาทไม่เหมาะสมออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมมารยาทไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ความคิดสร้างสรรค์กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอ๊พร่างกายก่อนการฝึก
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เดินมาราธอน”
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เมื่อฉันอยู่ที่นั่น”

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 4

กิจกรรม “เดินมาราธอน”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

นำประสบการณ์จากการสังเกต การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การใช้จินตนาการสู่การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อนำประสบการณ์จากชีวิตมาใช้ในการสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
2. เพื่อเป็นการฝึกการแสดงออกที่เป็นพื้นฐานในการสร้างความเชื่อในการเล่นสมมุติครั้งต่อไป
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเองและในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

ให้ทุกคนถอดรองเท้าเพื่อการเดินที่สะดวก ผู้วิจัยเริ่มกิจกรรมด้วยการใช้เครื่องเคาะจังหวะเป็นการกำกับให้นักเรียนทุกคนลองเดินตามจังหวะที่เคาะ ลองให้เดินหลายๆแบบ เช่น เดินช้า เดินเร็ว วิ่ง กระโดด เดินย่องเบา เป็นต้น โดยให้เดินไปในทิศทางตามสบาย

ขั้นตอนที่ 2

ผู้วิจัยให้นักเรียนลองจินตนาการว่ากำลังเดินบนพื้นหญ้า รู้สึกถึงใบหญ้าและดินที่สัมผัสฝ่าเท้า เมื่อผู้ร่วมกิจกรรม “เดิน” ประมาณ 1 นาที แล้วผู้วิจัยค่อยบอกให้หยุดเดิน แล้วเปลี่ยนสถานที่เดินไปเรื่อยๆ “ขณะนี้เรากำลังเดินอยู่บนพื้นน้ำแข็งที่เย็นยะเยือก” “ขณะนี้เรากำลังเดินอยู่บนพื้นคอนกรีตที่ร้อนระอุ” “ขณะนี้เรากำลังเดินอยู่บนโคลนเหนียวหนึบ” “ขณะนี้เรากำลังเดินบนพื้นหินขรุขระ” “ขณะนี้เรากำลังเดินอยู่บนพื้นทราย” “ขณะนี้เรากำลังเดินอยู่ในธารน้ำ” ขณะเดียวกันผู้วิจัยจะเปิดเพลงให้เข้ากับสถานการณ์ต่างแทนการเคาะจังหวะ

คำถามประเมินผล

1. รู้สึกอย่างไรเมื่อฝ่าเท้าของเราสัมผัสพื้นผิวที่มีลักษณะต่างๆ
2. ในขณะที่เรารู้สึกเหมือนกับว่าเราอยู่ในสถานการณ์นั้นจริงๆแสดงว่าเรากำลังใช้ “จินตนาการ” ที่เกิดขึ้นได้เพราะว่าเรามี “สมาธิ” ในการสมมุตินั่นเอง

กิจกรรม “เมื่อฉันอยู่ที่นั่น”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

นำประสบการณ์จากการสังเกต การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการใช้จินตนาการสู่การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อนำประสบการณ์จากชีวิตมาใช้ในการสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
2. เพื่อเป็นการฝึกการแสดงออกที่เป็นพื้นฐานในการสร้างความเชื่อในการเล่นสมมติครั้งต่อไป
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเองและในด้านที่มีผลต่อ

ส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรม “เดินมาราธอน” แล้วจึงเสริมกิจกรรมนี้ต่อเนื่อง ผู้วิจัยจะสมมติสถานการณ์จำลองว่า “สมมติว่า เราอยู่ที่ริมทะเลทุกคนลองเดินเล่นที่ริมทะเลแห่งหนึ่ง สูดหายใจเอาอากาศริมทะเลเข้าไปในปอดลึกๆ รู้สึกถึงลมทะเลที่มาปะทะกับใบหน้า และร่างกายของเรา ลองสำรวจว่าที่นี่เราจะพบอะไรบ้าง ลองใช้มือสำรวจสิ่งที่เราสนใจลองเล่นกับคลื่นทะเลที่วิ่งมากระทบฝั่งลองทำตัวกับว่าเราอยู่ในทะเล” แล้วให้นักเรียนแสดงตามที่ตนจินตนาการตามคำบอก

ขั้นตอนที่ 2

ในขณะที่นักเรียนกำลังแสดงอยู่นั้นถ้าผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนกำลังทำอะไร เช่น บางคน อาจสำรวจเปลือกหอย ก่อเจดีย์ทราย เล่นกีฬา ฟังเพลง และอื่นๆ ให้ผู้วิจัยพยายามพูดให้กำลังใจในการแสดงออกที่ใช้จินตนาการนั้นจริงๆ เมื่อผู้วิจัยรู้สึกว่า นักเรียนมีความเชื่อในสิ่งที่ตนแสดงออกมาจริงๆ เช่น ผู้วิจัยอาจจะพูดว่า “ผมเห็นบางคนกำลังก่อทรายดูสมจริงมากๆ เหมือนมีกองทรายอยู่จริงๆ เลย” เพื่อเป็นการเสริมแรงทางบวก และช่วยให้นักเรียนทุ่มเทในการสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้นไปอีก จากนั้นผู้วิจัยจะเปลี่ยนสถานที่ใหม่ เช่น สวนสนุก ไปสวนสัตว์ ไปวัด เป็นต้น แล้วทำกิจกรรมสร้างสรรค์ในวิธีเดียวกัน

คำถามประเมินผล

1. รู้สึกอย่างไรที่ได้ไปชายทะเล (สวนสนุก ไปสวนสัตว์ ไปวัด)
2. ทำไมบางคนจึงรู้สึกเหมือนกับว่าได้อยู่ที่นั่นจริงๆ แต่บางคนยังไม่ค่อยรู้สึก มีวิธีการอย่างไรที่จะช่วยได้บ้าง
3. กิจกรรมนี้ช่วยให้เราเห็นความสามารถของเพื่อนอย่างไรบ้าง

การฝึกครั้งที่ 5

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการกล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออก ที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการ ไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัพร่างกายก่อนการฝึก

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “กระจก”

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “เคลื่อนไหวสร้างสรรค์สร้าง”

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 5

กิจกรรม “กระจก”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

การเคลื่อนไหวอิสระ แต่มีสมาธิที่แน่วแน่ คือ การค้นพบความเป็นหนึ่งเดียวกับผู้อื่น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อฝึกการใช้สมาธิ การสังเกต การใช้วัยวะส่วนต่างๆ ในการเคลื่อนไหวอย่างอิสระ
2. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเองและในด้านที่มีผล

ต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

1. นักเรียนจับคู่กัน โดยให้คนหนึ่งเป็น A อีกคนหนึ่งเป็น B
2. ให้นักเรียนแต่ละคู่นั่งหันหน้าเข้าหากัน ให้ลำตัวห่างกันประมาณ 1 ช่วงแขน
3. ผู้วิจัยให้ A เป็นผู้ทำท่าทางและให้ B เป็นกระจกที่ต้องทำตามที่เป็นภาพสะท้อนของ A โดยที่ A จะต้องนำการเคลื่อนไหวให้ช้ามากๆ A สามารถเปลี่ยนท่าทางการเคลื่อนไหวไปได้ตลอดเวลา แต่ต้องพยายามอย่าเร่งจังหวะ ให้นักเรียนใช้สมาธิกับดนตรี

4. ในการเล่นรอบที่สอง ให้ B เป็นผู้ทำท่าทาง และให้ A เป็นกระจก

ขั้นตอนที่ 2

นักเรียนต้องใช้ท่าทางเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ ไม่ต้องคิดประดิษฐ์ท่าทาง นักเรียนควรหลีกเลี่ยงท่าทางที่เราพบเห็นกันอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การไหว้ หรือการใช้ท่าไม้แสดงกิริยาอาการ แต่พึงให้ความรู้สึกภายในนำพาร่างกายของเราเคลื่อนไหวด้วยการใช้วัยวะส่วนต่างๆ โดยที่การเคลื่อนไหวนี้เป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่ต้องสื่อความหมายอะไร เพียงแต่ให้ร่างกายปลดปล่อยพลังในการสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวที่เป็นธรรมชาติ

ขั้นตอนที่ 3

ผู้วิจัยพูดคุยระหว่างการทำกิจกรรมว่า “ให้นักเรียนฟังเสียงดนตรี และให้เริ่มเคลื่อนไหวอย่างช้าๆ อย่างเป็นอิสระ สายตาจับจ้องอยู่ที่คู่ของเรา คู่ของเราคือตัวเรา เริ่มใช้พื้นที่ที่อยู่ข้างหน้าเรา... ช้าๆ ไม่เร่งจังหวะ... ถ้าทำถูกต้องผู้วิจัยจะพูดว่าดีมาก... แล้วผู้วิจัยจะสั่งให้เริ่มใช้อวัยวะส่วนอื่นๆ ด้วย บางคนเริ่มใช้ศีรษะ ขา ไขว่ปลายเท้า ลองสำรวจว่าร่างกายของเราสามารถทำอะไรกับพื้นที่ว่างที่ล้อมตัวเรา ได้บ้าง ทั้งพื้นที่ด้านหน้า... ด้านข้าง... ด้านบน... ด้านหลัง... ฟังเสียงดนตรีเคลื่อนไหวไปตามเสียงดนตรี อย่างเป็นอิสระ ไม่คิดอะไร ปล่อยใจให้ว่างและผ่อนคลาย”

คำถามประเมินผล

1. รู้สึกอย่างไรเมื่อเริ่มกิจกรรม
2. มีจุดไหนบ้างไหมที่เราไม่เสียสมาธิและสามารถเคลื่อนไหวอย่างประสานกันเป็นหนึ่งเดียว รู้สึกอย่างไรกับสมาธิแบบนี้
3. ค้นพบอะไรบ้างเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว (ระดับสูงต่ำ ทิศทาง จังหวะ ลีลา รูปทรง)

กิจกรรม “เคลื่อนไหวสร้างสรรค์”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

การเคลื่อนไหวอิสระ แต่มีสมาธิที่แน่นอน คือ การค้นพบความเป็นหนึ่งเดียวกับผู้อื่น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อฝึกการใช้สมาธิ การสังเกต การใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ในการเคลื่อนไหวอย่างอิสระ
2. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเองและในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

ผู้วิจัยให้นักเรียนเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ ในแบบต่างๆ ดังนี้

1. การเคลื่อนไหวในแนวต่ำ เช่น การพลิกใบครั้งแรกของเมล็ดพืช การเกิดของแมลง ตัวหนอน ผีเสื้อ ปืด จระเข้
 2. การเคลื่อนไหวในแนวสูง เช่น เครื่องบิน ฆ้องสูง กายกรรมบนเส้นลวด ว่าวบนท้องฟ้า
- นกบิน
3. การเคลื่อนไหวในแนวนอน เช่น การพายเรือ การกลิ้งของลูกบอล การไล้ชิงช้า
 4. การเคลื่อนไหวในแบบขึ้นๆลงๆ เช่น ลูกบอลที่กำลังกระดอน นกบิน โลบขึ้นลง
 5. การเคลื่อนไหวในแบบเร็ว เช่น ลูกธนู รถไฟเหาะ ไข่มุกที่ถูกพาย เครื่องบินร่อน แข่งรถ
- แข่งม้า
6. การเคลื่อนไหวในแบบช้า เช่น นาฬิกา น้ำแข็งละลาย เต่าคลาน รถไฟเริ่มเคลื่อนขบวน
- หรือจอด
7. การเคลื่อนไหวในแบบนุ่มนวล เช่น ลูกโป่ง ผีเสื้อ เทียนหลอมละลาย ไข่มุก ฟองน้ำ
- ผ้าเช็ดหน้า
8. การเคลื่อนไหวในแบบโปร่งเบา เช่น ฟองสบู่ ขนนก ปุยขน ปุยเมฆ
 9. การเคลื่อนไหวในแบบแข็งแรง เช่น รถถัง คลื่นยักษ์ เครื่องจักร
 10. การเคลื่อนไหวในแบบไหล เช่น เล่นสเก็ตบอร์ด เล่นสกี รถเล่นบนทางด่วน
 11. การเคลื่อนไหวในแบบบิดเบี้ยว เช่น เข็มนาฬิกาที่มึบปม กระดาษที่ถูกขยำ ปลาหมึกใช้หนวด

คำถามประเมินผล

1. รู้สึกอย่างไรเมื่อเคลื่อนไหวทำทางในแบบต่างๆ
2. มีวิธีคิดอย่างไร ในการเคลื่อนไหวแบบต่างๆ

การฝึกครั้งที่ 6

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ท่าใบ้

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ท่าใบ้
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ท่าใบ้ มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผลต่อส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ท่าใบ้ กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัพร่างกายก่อนการฝึก
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “ของขวัญวันเกิด”
 - 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “ท่าใบ้ทายสัมผัส”
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 6

กิจกรรม “ของขวัญวันเกิด”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

นำจินตนาการมาพัฒนาสู่ความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออกด้วยท่าใบ้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อฝึกคิด ฝึกใช้จินตนาการ
2. เพื่อฝึกการใช้จินตนาการมาพัฒนาสู่ความคิดสร้างสรรค์ ผ่านการแสดงการใช้ท่าใบ้ที่มีรายละเอียด สมจริง มีความน่าเชื่อถือ
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเองและในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
2. ผู้วิจัยให้คำสั่งว่า “สมมุติ” วันนี้เป็นวันเกิดของเรา และเราได้รับของขวัญขึ้นมา 1 ชิ้น ลองจินตนาการให้เห็นของขวัญชิ้นนั้น แล้วใช้ท่าใบ้แสดงให้เพื่อนๆ เห็นว่า ของขวัญชิ้นนั้นคืออะไร โดยเริ่มแสดงทีละคน ในการแสดงนี้ ต้องแสดงให้เห็นถึงขนาดรูปร่าง น้ำหนัก และความรู้สึกของเราต่อของขวัญชิ้นนี้ เมื่อแสดงเสร็จ เพื่อๆ จะช่วยกันทายว่าของขวัญชิ้นนี้คืออะไร

คำถามประเมินผล

ให้ถามในเชิงประมาณความเข้าใจในการประเมินคุณภาพของการสร้างความเชื่อ จากการแสดง

1. เราทราบได้อย่างไรว่าของขวัญชิ้นนี้เป็น ...
2. อะไรที่ทำให้เราเชื่อว่าของขวัญชิ้นนี้มีอยู่จริง

การฝึกครั้งที่ 7

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ท่าใบ้

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ท่าใบ้
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ท่าใบ้ มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผลต่อส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไข และกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ท่าใบ้ กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัพร่างกายก่อนการฝึก
 - 2.2 วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “ท่าใบ้ท่ายสัมพันธ์”
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 7

กิจกรรม “ทำใบ้ทายสัมผัส”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

นำจินตนาการมาขยายผลเป็นเรื่องราวพร้อมกันมีตัวละครที่ต้องพบกับสถานการณ์ที่ต้องใช้ประสบการณ์จากประสาทสัมผัสต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อฝึกคิด ฝึกใช้จินตนาการ
2. เพื่อฝึกการใช้สมาธิในการฝึกแสดงทำใบ้ การเคลื่อนไหวต่างๆ ภายใต้อจินตนาการของสถานการณ์สมมุติที่ต่อเนื่อง
3. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อตนเองและในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยสมมุติว่าผู้แสดงอยู่ในเหตุการณ์หนึ่งต่อไปนี้ ให้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้มากที่สุดในการแสดง

1. กลับมาที่บ้านได้กลิ่นเหม็นไหม้ผิดปกติจึงเข้าไปดูในครัว ปรากฏพบว่าไฟไหม้ จึงพยายามดับไฟ
2. เข้าไปสำรวจสมุนไพรมานป่าดงดิบ ได้กลิ่นของสมุนไพรมะและกลิ่นของป่า ต้องการสำรวจป่าแต่ปรากฏว่าพบเหตุการณ์พายุฝน
3. หิวมาก จึงเปิดตู้เย็นเพื่อหาอาหารมารับประทาน ลองทำอาหารเพื่อรับประทานเอง
4. บิดตา ฟังเสียงที่อยู่รอบๆตัวเราและที่อยู่ไกลออกไปที่สุด
5. ไปร้านขายของที่เรารชอบ เข้าไปเลือกซื้อของที่โปรดปราน
6. วันนี้เป็นวันแรกที่ได้ลูกสุนัขมาเลี้ยง วันนี้เกิดอะไรขึ้นบ้างกับการเลี้ยงดูลูกสุนัข

คำถามประเมินผล

ให้อ่านในเชิงประมาณความเข้าใจในการประเมินคุณภาพของการสร้างความเชื่อ จากการแสดง

1. ส่วนไหนของการแสดงทำให้เราชื่นชมหรือชอบ เพราะอะไร
2. หากจะปรับปรุงแก้ไขควรจะทำอย่างไร

การฝึกครั้งที่ 8

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการพูดค้นสด

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ท่าใบ้ มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผลต่อส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การใช้ท่าใบ้ กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัพร่างกายก่อนการฝึก
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “สถานการณ์กำหนดเรา”
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 8

กิจกรรม “บทบาทสมมติผ่านนิทาน”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

จากเรื่องราวไปสู่การแสดงบทบาทสมมติ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อฝึกทักษะการฟัง จัดลำดับเหตุการณ์และตัวละคร
2. ฝึกการแสดงออกด้วยท่าทาง
3. ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
4. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

1. ผู้วิจัยเล่าละครสั้นๆ ที่มีบทสนทนาง่าย และมีตัวละครที่น่าสนใจ ในการฝึกครั้งนี้ใช้ละครเรื่อง สุตรเสน่หา
2. ผู้วิจัยตกลงกับนักเรียนว่าใครจะเล่นเป็นตัวละครตัวใด จะใช้อุปกรณ์อะไรในห้องเรียน ทำเป็นฉากง่ายๆ โดยมีข้อตกลงที่ว่าผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายและตัวละครบางตัว
3. เมื่อการแสดงเริ่มขึ้นผู้วิจัยเริ่มเล่าเรื่องไปตามบทบรรยายในเนื้อเรื่องละคร สุตรเสน่หา และเมื่อถึงตอนที่ เป็นบทสนทนาหลักของเรื่อง ผู้วิจัยอาจจะอ่านไปตามบทสนทนาใน หรืออาจจะใช้วิธี “พูดค้นสด” หรือสร้างบทสนทนาขึ้นมาเองในระหว่างนี้นักเรียนจะแสดงไปตามที่ผู้วิจัยบรรยาย และในขณะเดียวกันนักเรียนอาจจะทดลองพูดค้นสดไปด้วย ในขณะที่กำลังแสดง การแสดงละครในลักษณะนี้ เรียกว่า การแสดงตามคำบอกบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2

ผู้วิจัยมีบทบาทในกิจกรรมนี้ 3 ประการคือ

1. เป็นผู้บรรยายเรื่อง (ซึ่งอาจจะบอกบทสนทนาหรือไม่บอกบทสนทาก็ได้)
2. ผู้วิจัยเป็นผู้ร่วมแสดงเป็นตัวละครที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไปสำหรับนักเรียน

3. ผู้วิจัยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมละครให้เกิดความราบรื่นและเหมาะสม

คำถามประเมินผล

ในการแสดงครั้งนี้มีความรู้สึกอย่างไร

การฝึกครั้งที่ 9

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการพูดค้นสด

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสดที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การพูดค้นสด กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัฟร่างกายก่อนการฝึก
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “สถานการณ์กำหนดเรา”
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึก เพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 9

กิจกรรม “สถานการณ์กำหนดเรา”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

จากสถานการณ์ที่กำหนดให้พัฒนาไปสู่การแสดงละครสร้างสรรค์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อสามารถใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการคิดเรื่องราวและตัวละครได้
2. เพื่อสามารถใช้ทักษะของการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์และการใช้ท่าใบ้
3. เพื่อสามารถแสดงแบบพูดค้นสดภายใต้สถานการณ์สมมติได้
4. เพื่อสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวและความรู้สึกร่วมกันของตัวละครและของตัวผู้วิจัยได้
5. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

หลังจากที่นักเรียนเริ่มที่คุ้นเคยต่อการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์และการใช้ท่าใบ้บ้างแล้วนักเรียนจะรู้สึกต้องการพูดขณะที่แสดงด้วย ผู้วิจัยจึงต้องให้นักเรียนฝึกกิจกรรมการคิดร่วมกันเป็นกลุ่ม แสวงหาวิธีการดำเนินเรื่อง กำหนดบทบาทตัวละคร และทักษะการแสดงละครอย่างเต็มที่

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆละ 2 – 3 คน
2. ผู้วิจัยจะกำหนดสถานการณ์และตัวละคร ให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวกันเองภายในกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 7 นาที ในเวลานี้ นักเรียนจะต้องคิดว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น โดยเรียงลำดับเป็นขั้นเป็นตอน ให้มีการเริ่มต้นเรื่อง การดำเนินเรื่อง หรืออาจจะไม่มีหรือไม่มีตอนจบก็ได้
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนลองฝึกซ้อมอย่างคร่าวๆ โดยไม่จำเป็นต้องจำบทสนทนา เพราะนักเรียนควรแสดงละครตามโครงเรื่องที่ได้นึกถึงกันได้
4. ผู้วิจัยควรย้ำให้นักเรียนกำหนดเรื่องที่แสดงว่า ควรเริ่มต้นแสดงจากจุดใด และจะให้การแสดงจบลงอย่างไร สิ่งสำคัญผู้วิจัยและนักเรียนจะปล่อยให้เรื่องดำเนินไปเองโดยไม่กำหนดบทสนทนาไว้ล่วงหน้า

ขั้นตอนที่ 2

1. ผู้วิจัยสมมุติสถานการณ์ ดังนี้ สมมุติว่า ฉันพบรองเท้าวิเศษ
2. ผู้วิจัยแนะนำนักเรียนว่า รองเท้าคู่นี้ทำให้เกิดเหตุการณ์อะไรบ้าง พาเราไปยังที่ไหน พบอะไรบ้าง และให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันคิดและตัดสินใจเลือกโครงเรื่องที่สามารนำมาแสดงให้จบภายใน 3 นาที โดยมีสถานการณ์สมมุติดังต่อไปนี้
 - 2.1 เมื่อฉันได้ของขวัญวันเกิดที่ทำให้ประหลาดใจที่สุด
 - 2.2 มีคนแปลกหน้ามากดกริ่งที่ประตู เขาเป็นใครและต้องการอะไร
 - 2.3 เพื่อนของฉันมาเยี่ยมสิ่งของที่ฉันรักและหวงที่สุด
 - 2.4 ฉันต้องการขอยืมเงินเพื่อนเพื่อไปใช้สำหรับอะไรบางอย่างที่จำเป็น
 - 2.5 ในการเดินป่าครั้งนี้ พบเหตุการณ์ผจญภัยหลายเรื่อง
3. ในการแสดงละครครั้งต้นสุดครั้งแรก ผู้วิจัยเขียนบทสนทนาที่เป็นการเปิดเรื่องไว้ให้ แต่บทสนทนาเป็นเพียงการเปิดเรื่องเท่านั้น และให้นักเรียนคิดต่อจนจบ
4. ขณะที่นักเรียนกำลังเตรียมตัวแสดง ผู้วิจัยคอยสังเกตว่ากลุ่มใดมีปัญหา เพื่อคอยช่วยเหลือชี้แนะแต่ไม่ได้ชี้นำ ตามความเหมาะสม

คำถามประเมินผล

1. ขณะที่นักเรียนแสดงและเตรียมตัวมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง ถ้ามีแก้ปัญหานั้นอย่างไร
2. นักเรียนรู้สึกอย่างไรขณะที่แสดง

การฝึกครั้งที่ 10

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการพูดค้นสด

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสดที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การพูดค้นสด กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอัฟร่างกายก่อนการฝึก
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “คำพูดกำหนดเรา”
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิดและประโยชน์ ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป
2. ผู้วิจัยให้การบ้านนักเรียน ในการคิดละครมาแสดงในครั้งหน้ากลุ่มละ 5 นาที

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 10

กิจกรรม “คำพูดกำหนดเรา”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

จากสถานการณ์ที่กำหนดให้พัฒนาไปสู่การแสดงละครสร้างสรรค์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อสามารถใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการคิดเรื่องราวและตัวละครได้
2. เพื่อสามารถใช้ทักษะของการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์และการใช้ท่าใบ้
3. เพื่อสามารถแสดงแบบพูดค้นสดภายใต้สถานการณ์สมมติได้
4. เพื่อสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวและความรู้สึกร่วมของตัวละครและของตัวผู้วิจัยได้
5. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1

หลังจากที่นักเรียนได้รับการฝึกการค้นสดแบบกำหนดสถานการณ์แล้วให้ออกมาแสดงไปแล้ว จึงทำให้เกิดความคุ้นเคยมากขึ้นกับการพูดค้นสด ในการฝึกกิจกรรมครั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกเพิ่มเติม แต่เปลี่ยนจากสถานการณ์เป็น บทพูดที่ถูกกำหนดให้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 2 – 3 คน
2. ผู้วิจัยจะกำหนดบทพูด ให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวกันเองภายในกลุ่มๆ ละ 5 – 7 นาที ในเวลานี้ นักเรียนจะต้องคิดว่าบทพูดเป็นเหตุการณ์แบบใด โดยเรียงลำดับเป็นขั้นเป็นตอน ให้มีการเริ่มต้นเรื่อง การดำเนินเรื่อง หรืออาจจะไม่มีหรือไม่มีตอนจบก็ได้
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนลองฝึกซ้อมอย่างคร่าวๆ โดยไม่จำเป็นต้องจำบทสนทนา เพราะนักเรียนควรแสดงละครตามโครงเรื่องที่ได้ออกมาไว้
4. ผู้วิจัยควรย้ำให้นักเรียนกำหนดเรื่องที่แสดงว่า ควรเริ่มต้นแสดงจากจุดใด และจะให้การแสดงจบลงอย่างไร สิ่งสำคัญผู้วิจัยและนักเรียนปล่อยให้เรื่องดำเนินไปเอง โดยไม่กำหนดบทสนทนาไว้ล่วงหน้า

ขั้นตอนที่ 2

1. ผู้วิจัยบอกบทพูดสมมุติ ดังนี้
 - 1.1 “ขอโทษนะ ไม่ได้ตั้งใจจริงๆ”
 - 1.2 “ช่วยกันหน่อยนะ”
 - 1.3 “นี่จะมากไปแล้วนะ”
 - 1.4 “ทนายได้เลยว่าต้องเป็นแบบนี้”
 - 1.5 “ถ้าขึ้นเป็นแบบนี้ก็คงจะให้เห็นดึกกัน”
2. ขณะที่ผู้เรียนกำลังเตรียมตัวแสดง ผู้วิจัยคอยสังเกตว่ากลุ่มใดมีปัญหา เพื่อคอยช่วยเหลือชี้แนะแต่ไม่ได้ชี้แนะ ตามความเหมาะสม

คำถามประเมินผล

1. ขณะที่นักเรียนแสดงและเตรียมตัวมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง ถ้ามีแก้ปัญหานั้นอย่างไร
2. นักเรียนรู้สึกอย่างไรขณะที่แสดง
3. นักเรียนได้นำปัญหาและข้อแก้ไขจากครั้งที่แล้วมาปรับปรุงอย่างไรบ้าง

การฝึกครั้งที่ 11

หัวข้อเรื่อง การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการแสดงละครแบบง่าย

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อติดตามผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดต้นสดที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกเพิ่มเติม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการแสดงละครแบบอย่าง
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการแสดงละครแบบง่าย มาแก้ไขปัญหาการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการฝึกละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมการกล้าแสดงออกให้นักเรียนฟังเพื่อให้เข้าใจจุดประสงค์ของกิจกรรมก่อนที่จะฝึก
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์และร่วมพูดคุยเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกที่นักเรียนเคยประสบมา หรือคิดว่าไม่เหมาะสม พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ขั้นการฝึก

1. ผู้วิจัยสาธิตพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกที่ใช้ปรับแก้ไขและกิจกรรมที่จะนำมาใช้กับนักเรียนเพื่อความเข้าใจก่อนการฝึก
2. ผู้วิจัยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้าน การพูดต้นสด กับนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียน วอร์มอ๊พร่างกายก่อนการฝึก
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกกิจกรรม “การแสดงละครแบบง่าย”
 - 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมพูดคุยสรุปข้อคิด และประโยชน์ถึงสิ่งที่ได้จากการฝึกละครสร้างสรรค์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ฝึกในแต่ละครั้งและกล่าวถึงสิ่งที่จะฝึกในครั้งต่อไป

ละครสร้างสรรค์ประกอบการฝึกครั้งที่ 11

กิจกรรม “การแสดงละครแบบง่าย”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม

แนวคิดกิจกรรม

นำความรู้ที่ได้ฝึกมาทั้งหมดมาสร้างละครแบบง่าย

จุดประสงค์ของการเรียนรู้กิจกรรม

1. เพื่อสามารถใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการคิดเรื่องราวและตัวละครได้
2. เพื่อสามารถใช้ทักษะของการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์และการใช้ทำใบ้
3. เพื่อนำความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการสร้างละครแบบง่ายและการทำงานเป็นกลุ่ม
4. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับการไม่กล้าแสดงออกในด้านที่มีผลต่อส่วนรวม

กระบวนการจัดการเรียนรู้

หลังจากที่นักเรียนได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มาจนครบ 7 ขั้นตอนแล้ว จึงทำให้ผู้วิจัยให้นักเรียนคิดสร้างละครแบบง่ายมากลุ่มละ หนึ่งเรื่อง โดยไม่มีข้อกำหนดใดๆ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆละ 5 คน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวกันเองภายในกลุ่มๆละ 5 – 7 นาที ก่อนการแสดง
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนลองฝึกซ้อมอย่างคร่าวๆ เพื่อขอคำแนะนำจากผู้วิจัย
4. ขณะที่นักเรียนกำลังเตรียมตัวแสดง ผู้วิจัยจะคอยสังเกตว่ากลุ่มใดมีปัญหา เพื่อคอยช่วยเหลือชี้แนะแต่ไม่ได้ชี้นำ ตามความเหมาะสม
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงละครที่เตรียมมากลุ่มละ 5 นาที

คำถามประเมินผล

1. มีแนวคิดในการคิดเรื่องอย่างไร
2. มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรในการคิด

การฝึกครั้งที่ 12

หัวข้อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อสรุปผลการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการแสดงออกในชั้นเรียน ที่เหมาะสม ทั้งที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผลต่อส่วนรวม
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ที่มีต่อการไม่กล้าแสดงออก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและชีวิตประจำวันได้

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก
3. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก ไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้
5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้าฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์

โปรแกรมการให้ข้อเสนอเทศ (สำหรับกลุ่มควบคุม)

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับผู้วิจัย 2. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงบทบาทและหน้าที่ ขณะเข้าร่วมการให้ข้อเสนอเทศ ตลอดจนเข้าใจวัน เวลา สถานที่ ที่จะใช้ในการให้ข้อเสนอเทศ 3. เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเข้าร่วมการให้ข้อเสนอเทศ	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง 2. ให้นักเรียนแนะนำตนเอง 3. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคย โดยใช้กิจกรรม “ดวงใจของเรา” 4. เมื่อบรรยากาศในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเอง ผู้วิจัยจึงชี้แจงวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายของการให้ ข้อเสนอเทศชี้แจงตาราง กำหนดวัน เวลา สถานที่ใช้ในการให้ข้อเสนอเทศ 5. ผู้วิจัยชี้แจงถึงประโยชน์ที่จะได้รับในการเข้าร่วมโปรแกรม และนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการให้ข้อเสนอเทศ
2	การให้ข้อเสนอเทศ ละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ ประสาทสัมผัส ทั้ง 5	1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจวิธีการละครไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 2. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถนำวิธีการละครไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ไปใช้	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอข้อเสนอเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ จินตนาการ	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ การไม่กล้าแสดงออกที่มีผล ต่อตนเอง จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้าน การใช้ จินตนาการ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำ วิธีการไม่กล้าแสดงออกที่ มีผลต่อตนเอง จากกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ การใช้จินตนาการ	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสารละคร สร้างสรรค์ด้านการใช้จินตนาการให้ นักเรียนอ่านและและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อ มีข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม
4	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ความคิด สร้างสรรค์	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ การไม่กล้าแสดงออกที่มีผล ต่อตนเองและการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ความคิด สร้างสรรค์ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำ วิธีการไม่กล้าแสดงออกที่ มีผลต่อตนเองและการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ความคิด สร้างสรรค์	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสารละคร สร้างสรรค์ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมี ข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหว สร้างสรรค์	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ การไม่กล้าแสดงออกที่มีผล ต่อตนเองและการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การเคลื่อนไหว สร้างสรรค์</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำ วิธีการไม่กล้าแสดงออกที่ มีผลต่อตนเองและการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหว สร้างสรรค์</p>	<p>ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน</p> <p>ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสารละคร สร้างสรรค์ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมี ข้อสงสัย</p> <p>ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม</p>
6	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ การไม่กล้าแสดงออกที่มีผล ต่อตนเองและการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำ วิธีการไม่กล้าแสดงออกที่ มีผลต่อตนเองและการไม่กล้า แสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้</p>	<p>ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการ ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน</p> <p>ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสารละคร สร้างสรรค์ด้านการใช้ทำใบ้ให้นักเรียนอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย</p> <p>ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ ไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และการไม่กล้าแสดงออกที่มีผล ต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธี ลดการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มี ผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับ การไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสาร ละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ทำใบ้ ให้ นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถาม เมื่อมีข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม
8	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ ไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ส่วนรวม จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธี ลดการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ส่วนรวม จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับ การไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสาร ละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถาม เมื่อมีข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม
9	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ ไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ส่วนรวม จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธี ลดการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ส่วนรวม จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับ การไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสาร ละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถาม เมื่อมีข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10	การให้ข้อเสนอแนะ ละครสร้างสรรค์ ด้านละครพูด ต้นสด	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ ไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน ละครพูดแบบต้นสด 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการ การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ส่วนรวม จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้าน ละครพูดแบบ ต้นสด	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับ การไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสาร ละครสร้างสรรค์ ด้านละครพูดต้นสด ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถาม เมื่อมีข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม
11	การฝึกกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ ด้านละครพูดแบบ ต้นสด	1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการ ไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน ละครพูดแบบต้นสด 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการ การไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อ ส่วนรวม จากกิจกรรมละคร สร้างสรรค์ ด้าน ละครพูดแบบต้นสด	ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับ การไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน ขั้นเสนอ ผู้วิจัยแจกเอกสารละคร สร้างสรรค์ ด้านละครพูดต้นสดให้ นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถาม เมื่อมีข้อสงสัย ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม
12	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกัน อภิปรายเกี่ยวกับการกล้า แสดงออก 2. เพื่อให้นักเรียนได้แสดง ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้า โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ	ขั้นตอนมีดังนี้ 1. ผู้วิจัยและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหัน หน้าเข้าหากัน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายและสรุป รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้า ร่วมโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะที่มีต่อ การไม่กล้าแสดงออก 3. ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณนักเรียนและ กล่าวปิดการเข้าร่วมโปรแกรมการให้ ข้อเสนอแนะ

หมายเหตุ : การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลาครั้งละ 60 นาที

การให้ข้อเสนอแนะครั้งที่ 1

หัวข้อเรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับผู้วิจัย
2. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงบทบาท และหน้าที่ ขณะเข้าร่วมการให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนเข้าใจวัน เวลา สถานที่ ที่จะใช้ในการให้ข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเข้าร่วมการให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง
2. ให้นักเรียนแนะนำตนเอง
3. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคย โดยใช้กิจกรรม “ดวงใจของเรา” มีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 3.1 นักเรียนได้รับการแจกชิ้นส่วนกระดาษรูปหัวใจคนละครึ่งให้นักเรียนคนละชิ้น
 - 3.2 นักเรียนหาชิ้นส่วนหัวใจที่เหลือ ที่ต่อแล้วต้องได้รูปหัวใจที่ถูกต้องภายใน 1 นาที
 - 3.3 เมื่อนักเรียนพบคู่หัวใจแล้วให้นักเรียนสัมภาษณ์ซึ่งกันและกัน คนละ 5 นาที โดยซักถามกันในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.3.1 ชื่อ-นามสกุลและชื่อเล่น
 - 3.3.2 สิ่งที่ชอบและไม่ชอบที่สุด
 - 3.3.3 วิชาที่ชอบเรียนและไม่ชอบเรียน
 - 3.3.4 เวลาว่างชอบทำอะไร
 - 3.3.5 อาหารที่ชอบทานมากที่สุด
 - 3.3.6 อนาคตอยากเป็นอะไร
 - 3.4 ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาเล่าให้ฟังในสิ่งที่ซักถาม
 - 3.5 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม “ดวงใจของเรา”
 - 3.6 ผู้วิจัยสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้ให้นักเรียนที่ไม่รู้จักกันมาก่อนได้ทำความรู้จักกัน และเพื่อนสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มนักเรียน

4. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์จุดมุ่งหมายของการให้ ข้อเสนอแนะชี้แจงตาราง กำหนดวัน เวลา สถานที่ใช้ในการให้ข้อเสนอแนะ
5. ผู้วิจัยชี้แจงถึงประโยชน์ที่จะได้รับในการเข้าร่วมโปรแกรม และนัดหมายวันเวลา

การประเมินผล

การสังเกตความสนใจ การซักถาม และการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน

การให้ข้อเสนอแนะครั้งที่ 2

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอแนะละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง จากเอกสารละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง จากเอกสารละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ไปใช้

อุปกรณ์

เอกสาร

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสาร ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 2

กิจกรรม “การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5”

บางครั้งเราอาจลืมจะใช้ศักยภาพมหาศาลที่มีอยู่ในตัวเราทุกคนอย่างเต็มที่ การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ไม่ว่าจะเป็นการดู การฟัง การลิ้มรส การได้กลิ่น การสัมผัสนั้น เป็นการใช้ประสบการณ์ที่จะนำไปสู่การสร้างจินตภาพ ซึ่งจะนำไปสู่จินตนาการได้ดีในที่สุด การที่เรามี “สติ” กับการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 นอกจากจะเป็นการเพิ่มพูนความละเอียดอ่อนของประสบการณ์ชีวิต เพื่อที่จะสะสมไว้ใน “คลังประสบการณ์” ที่มีอยู่ในสมองแล้ว ยังเป็นการช่วยให้เราเกิดความเข้าใจในความสามารถอันพิเศษสุดของมนุษย์ ในด้านต่างๆ อีกด้วย

การฝึกฝนการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 บ่อยๆ มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเป็นผู้ที่มีความช่างสังเกต ในธรรมชาติของสรรพสิ่ง และมีความเข้าใจในลักษณะของสิ่งต่างๆ เหล่านั้นมากกว่าระดับการมองเห็น

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ

1. ภาพศิลปะ
2. เพลงแจ๊ซ
3. อาหารที่มีรสชาติหลากหลาย
4. อาหารที่มีกลิ่นหลากหลาย
5. พื้นผิวลักษณะต่างๆ

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 3

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอเทศละครสร้างสรรค์ด้านการใช้จินตนาการ

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้จินตนาการ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้านการใช้จินตนาการ

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนอเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออกด้านการใช้จินตนาการให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 3

กิจกรรม “การใช้จินตนาการ”

จินตนาการ (Imagination) หมายถึง ความสามารถในการจัดการกับภาพต่างๆ ที่ผุดขึ้นมาในใจ

ภาพ (Image) หมายถึง การบันทึกประสบการณ์หรือวัตถุซึ่งยังอยู่ในใจมาจวบจนปัจจุบันโดยไม่จำเป็นต้องมีวัตถุหรือเหตุการณ์ที่เร้าประสบการณ์มาประกอบ

การจินตนาการ นั้น มีความซับซ้อนกว่าการคิดภาพต่างๆ ไปตรงที่ว่า การใช้จินตนาการนั้น ต้องมีการตัดสินใจละปลดปล่อยความคิดให้เป็นอิสระ เวลาที่เราคิดภาพต่าง ๆ นั้น เราได้พยายามเคลื่อนไหวภาพนั้นด้วยความคิดของเราเอง แต่เมื่อการคิดภาพได้รับการขยายผลเป็นจินตนาการ เราจะพบว่าจินตนาการนั้นเคลื่อนย้ายตัวของมันเองได้ โดยปราศจากการควบคุมทางความคิดที่ตายตัวหากเรามีจินตนาการที่ดีแล้ว เราจะสามารถมองภาพๆ หนึ่งแล้วเขียนเรื่อง แต่งบทกวี หรือแม้แต่เขียนบทละครขึ้นมาหนึ่งเรื่อง (Rosenberg, 1987: 62)

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : ภาพยนตร์แอนิเมชัน เรื่อง อวตาร

การให้ข้อเสนอแนะครั้งที่ 4

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอแนะละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ความคิดสร้างสรรค์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ความคิดสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออกด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 4

กิจกรรม “การใช้ความคิดสร้างสรรค์”

การจินตนาการนั้นจะสมบูรณ์แบบที่สุดก็ต่อเมื่อมีการแสดงออกมาด้วยความคิดสร้างสรรค์ เรา รู้จักจินตนาการของนักดนตรีได้จากดนตรีที่เขาสร้างสรรค์ขึ้นมา เรา รู้จักจินตนาการของกวีก็จากกวีนิพนธ์ เรา รู้จักจินตนาการของช่างตัดเสื้อจากผลงานเสื้อผ้าของเขาเช่นกัน ถ้าเช่นนั้น “ความคิดสร้างสรรค์” คืออะไร

ลองพิจารณาจากบทสนทนาระหว่างครูและเด็กต่อไปนี้

ครู : นักเรียนคิดว่า “ความคิดสร้างสรรค์” หมายถึงอะไร

ญาดา : หนูคิดว่า “ความคิดสร้างสรรค์” หมายถึง การทำขึ้นมาค่ะ

พัชรภา : ไม่ ไม่ใช่การทำขึ้นมาธรรมดา แต่เป็นการสร้างแบบขึ้นมาใหม่

ครู : แล้วสองสิ่งนี้ต่างกันอย่างไรจ๊ะ

เรื่องศักดิ์ : ถ้ามีคนๆ หนึ่งนำรองเท้าขึ้นมาคู่หนึ่งก็แสดงว่าเขาได้ “สร้าง” แล้วครับ

ครู : ทุกคนเห็นด้วยกับเคนนี่หรือป่าวจ๊ะ

พัชรภา : ไม่ค่ะ หนูคิดว่าความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นเมื่อมีการสร้างรองเท้าคู่แรกเท่านั้น ถ้าหากมีการทำรองเท้าแบบเดียวกันซ้ำๆ กันหลายๆ คู่ หนูคิดว่าก็เป็นแค่การทำ แต่ไม่ได้เป็นการสร้างใหม่

ครู : ถ้าอย่างนั้นทุกสิ่งที่มีการ “ทำ” ขึ้นมาก็ไม่ใช่การ “สร้าง” สิเนะ

พัชรภา : ก็เฉพาะสิ่งที่ไม่ใช่การลอกเลียนแบบเท่านั้น

ครู : พวกเรารู้สึกอย่างไรกับการลอกเลียนแบบ

สุจิรา : หนูคิดว่าการลอกเลียนแบบในบางสิ่งก็เป็นเรื่องที่ปกติธรรมดา

ครู : แบบไหนหรือ แคซี

สุจิรา : ก็อย่างเช่นมารยาท หรือการใช้คำพูด ในบางครั้งเราคงจะไม่ว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร ถ้าไม่มีแบบอย่างให้เราดูก่อน

ครู : ถ้าอย่างนั้น การลอกเลียนแบบก็ไม่ได้เป็นสิ่งไม่ดีทุกครั้งไปใช่หรือไม่ (ทุกคนพยักหน้า)

พัชรภา : แต่ในทางกลับกันนะคะ เราก็ไม่ควรใช้สติปัญญาของผู้อื่น เราควรสร้างสิ่งที่เกิดจากสติปัญญาของเราเอง

สมชาย : คือ ผมว่าเราต้องรู้ก่อนว่าอย่างไรไหนเราควรจะทำและอย่างไรไหนไม่ควร

ครู : แล้วจะอธิบายความหมายของ “จินตนาการ” อย่างไรดี

เสนา : ก็คือเวลาที่เราคิดถึงอะไรที่ไม่ได้อยู่ข้างหน้าเราจริงๆ

ครู : มีใครอยากจะเสริมอะไรไหม

ณัฐวุฒิ : จริงๆ แล้วก็ไม่ใช่ว่าสิ่งที่เราคิดไม่ได้อยู่ตรงนั้น ไปเสียหมด แต่ผมว่ามันเป็นเรื่องของการสร้างความเชื่อมากกว่า

ญาดา : ใช่แล้ว ถึงแม้ว่าจะไม่มีสิ่งนั้นอยู่ภายนอกร่างกายของเรา แต่ก็มีอยู่ภายในสมองของเรา

ครู : พวกเราชอบที่จะใช้จินตนาการหรือเปล่า

อำพล : แน่แน่นอนที่สุด เพราะว่าเราสามารถทำให้เกิดอะไรขึ้นก็ได้

ญาดา : แต่บางครั้งสิ่งที่เราจินตนาการออกมาก็เป็นสิ่งที่เหลวไหลไร้สาระ และไม่ได้เป็นสิ่งที่ดีเสมอไป

ครู : หนูหมายความว่าอย่างไรที่บอกว่า “ไม่ดี” นะ

ญาดา : หนูหมายความว่า เด็กบางคนก็มีความคิดที่ดีกว่าเด็กคนอื่น ๆ

ครู : แต่พวกเราก็ยังอยากจะลองมีโอกาสใช้จินตนาการอย่างถ้วนหน้ากันไม่ใช่หรือ

พัชรภา : แน่แน่นอนค่ะ การที่เราได้ทดลองใช้ความคิดของเราเองน่าจะดีกว่าการใช้ความคิดของคนอื่นดีกว่า

ณัฐวุฒิ : ผมคิดว่าการใช้จินตนาการก็คือการที่เรามีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์ก็คือ การทำในสิ่งที่ไม่ได้มีอยู่มาก่อน จากความคิดของตนเอง ไม่ลอกแบบใคร

จากบทสนทนาที่ยกมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าเด็กๆ สนใจในการอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของ “จินตนาการ” และ “ความคิดสร้างสรรค์” กันเป็นอย่างดี และพวกเขาก็ชอบที่จะได้ทดลองคิดทดลองทำในสิ่งที่เกิดจากจินตนาการของตัวเอง และชอบที่จะเลียนแบบในบางเรื่อง คงไม่มีวิธีการปลูกฝังคุณค่าของจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กๆ วิธีอื่นใดที่จะได้ผลดีเท่ากับการให้พวกเขาได้ผ่านประสบการณ์นี้ด้วยตนเอง นอกจากที่พวกเขาจะรู้สึกสนุกสนานแล้ว ผลพลอยได้อื่นๆ ที่ตามมานั้นยังมีอีกมากมาย อย่างน้อยที่สุดเด็กๆ ก็ได้เรียนรู้ที่จะเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น พวกเขาจะเริ่มเห็นคุณค่าของพลังแห่งความคิดสร้างสรรค์และแนวโน้มที่อยากจะลอกเลียนแบบผู้อื่นก็จะค่อยๆ ลดลง แต่ในเวลาเดียวกันพวกเขาก็ได้เรียนรู้ว่า เรื่องบางเรื่องก็จำเป็นต้องเลียนแบบโดยขึ้นอยู่กับกาละ และเทศะว่า เป็นเรื่องอะไร

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : แผ่นภาพสิ่งของ และให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าถ้าไม่มีสิ่งของสิ่งนี้ เราจะใช้อะไรแทน

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 5

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอเทศละครสร้างสรรค์ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเอง และการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออก ด้านการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 5

กิจกรรม “การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์”

กิจกรรมในละครสร้างสรรค์มีส่วนเหมือนกับการฝึกนักแสดงละครเวที เพราะว่า ทั้งสองสิ่งต่างก็มุ่งที่จะใช้เครื่องมือประเภทเดียวในการแสดงออก เพียงแต่มีจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน เครื่องมือนี้ก็คือร่างกายของผู้แสดงนั่นเอง และการใช้ร่างกายอย่างสร้างสรรค์นี้เองคือเอกลักษณ์สำคัญที่ทำให้การเรียนรู้ผ่านละครสร้างสรรค์ไม่เหมือนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น

การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์คือ การที่ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ร่างกายของตนเองในการแสดงออก ซึ่งความรู้สึกลงและจินตนาการเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น เด็กทุกคนมีแรงกระตุ้นโดยธรรมชาติต่อการเคลื่อนไหวตามจังหวะต่างๆ อยู่แล้ว ดังนั้นหากเด็กๆ ได้เคลื่อนไหวตามจินตนาการในจังหวะต่างๆ อย่างเสรี ก็จะเป็นการปลูกฝังขาดญาณของเสรีภาพในการแสดงออกให้กลับคืนมาอีกครั้ง การเริ่มกิจกรรมละครสร้างสรรค์ด้วยการเคลื่อนไหวนั้น เป็นเรื่องที่สุดคล้องต่อธรรมชาติของเด็กมากกว่าการเริ่มต้น ด้วยการพูดบรรยาย และการเคลื่อนไหวโดยใช้จังหวะ (Rhythmic Movement) และการร้องเพลงหรือเคลื่อนไหวประกอบจังหวะนั้น เป็นการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ในเวลาเดียวกันก็เป็นกรอบที่ช่วยให้เด็กสามารถแสดงออกได้อย่างมีวินัย การเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ในการที่เด็กจะพัฒนาต่อไป เพื่อเรียนรู้วิธีการทำงานอย่างมีวินัยและมีเสรีภาพในการแสดงออกในตนเอง

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : วิดีโอละครเวที เรื่องอโรคยา จอมยากับยาใจ

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 6

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอเทศละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ทำใบ้

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออก ด้านการใช้ทำใบ้ ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 6

กิจกรรม “การใช้ทำใบ้”

การใช้ทำใบ้

เมื่อผู้ร่วมกิจกรรมมีความคุ้นเคยต่อการสร้างความเชื่อ ด้วยการใช้อจินตนาการ และเข้าใจ การเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์แล้ว ทักษะการเคลื่อนไหวที่จำเป็นในลำดับต่อมา คือ การใช้ทำใบ้

การใช้ทำใบ้ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิดบางอย่างด้วยการเคลื่อนไหวหรือการใช้ท่าทาง โดยไม่ใช่คำพูด การใช้ทำใบ้เป็นการสร้างความเชื่อด้วยภาพพจน์ที่เกิดจากการสมมุติ ทำให้ผู้ชมเกิดความเชื่อว่ามีสิ่งของหรือวัตถุอยู่ในความว่างเปล่าของพื้นที่การแสดงนั้น

มีหลายคนเข้าใจผิดว่า การใช้ทำใบ้นั้น หมายถึง การแสดงศิลปะละครใบ้ (Mime) และอาจจะคิดว่า การใช้ทำใบ้คือ การทําหน้าให้เป็นสีขาว และใช้ท่าทางที่ต้องผ่านการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี แต่แท้จริงแล้วการใช้ทำใบ้หรือ “เพนโทไมม์” ในละครสร้างสรรค์นั้น มีลักษณะที่เป็นอิสระและเรียบง่ายกว่าศิลปะของละครใบ้อยู่มาก เป็นสิ่งที่เด็กก็สามารถทำได้ ธรรมชาติของเด็กวัย 5-11 ขวบนั้น ชอบแสดงออกด้วยท่าทางอยู่แล้ว และเนื่องจากว่าการใช้ทำใบ้อจินตนาการและสมมุติเป็นพื้นฐาน ดังนั้น การใช้ทำใบ้จึงเป็นการลดความกดดันที่จะต้องคิดบทสนทนา จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการฝึกฝนการแสดง และถ้าหากมีการฝึกฝนในขั้นสูงก็อาจพัฒนาต่อไป จนกลายเป็นศิลปินละครใบ้ต่อไปได้ เมื่อพวกเขาเติบโตขึ้น

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : วิดีโอละครใบ้ เรื่องใจยักษ์ 1

การให้ข้อเสนอแนะครั้งที่ 7

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอแนะละครสร้างสรรค์ด้านการใช้ทำใบ้

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การใช้ทำใบ้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการใช้ทำใบ้

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออก ด้านการใช้ทำใบ้ ให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 7

กิจกรรม “การใช้ทำใบ 2”

จูดิท เคส โพลิสินี (Judith Kase-Polisini) เน้นถึงความสำคัญของการแสดงทำใบว่า “เป็นสิ่งที่ มีประโยชน์มากต่อการศึกษานาฏการสำคัญและต่อการเป็นตัวละครของการแสดง” ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ล้วน เป็นพัฒนาการที่ลึกซึ้งมากขึ้นกว่าการเล่นสมมุติกรรมดา และการที่ตัวละครแสดงออกด้วยการใช้นาฏการ ที่เด่นชัดก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ชี้วัดถึงระดับของ “คุณภาพ” ของการแสดงละครเวที ซึ่งเป็นศิลปะที่สามารถ พัฒนาต่อจากประสบการณ์จากละครสร้างสรรค์ โพลิสินี ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้ทำใบต่อการ แสดงละครสร้างสรรค์ 4 ข้อดังนี้ (Kase-Polisini, 1989: 70)

1. การใช้ทำใบทำให้ความหมายของเหตุการณ์เด่นชัดขึ้น

สมมติว่า มีนักแสดงคนหนึ่งเดินขึ้นมาบนเวทีแล้วลื่นล้ม เราอาจจะไม่เข้าใจว่า เขาลื่นล้ม ด้วยสาเหตุอะไร แต่เมื่อเขาก้มลงหยิบเปลือกกล้วยบนพื้นขึ้นมาด้วยการใช้ทำใบ ทำทำใบ โกรธแค้น เปลือกกล้วยก่อนโยนทิ้ง (หรือก่อนนำไปทิ้งลงขยะ) เราจะเข้าใจได้เป็นอย่างดีว่า “การลื่นล้ม” ของนักแสดง ผู้นี้เกิดขึ้นจากอะไรแล้วส่งผลอย่างไร การแสดงทำใบทำให้เหตุการณ์เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ชมมากขึ้น

ในชีวิตประจำวัน มนุษย์อาจมีการใช้ “ภาษาร่างกาย” ประกอบการสนทนาอยู่บ้าง เพื่อ ช่วยให้ความหมายเด่นชัดขึ้น แต่มนุษย์ส่วนใหญ่มักจะพึ่งพาบทสนทนาในการสื่อสารจนกระทั่ง อาจจะไม่ได้อสนใจในภาษาร่างกาย แต่เนื่องจากการแสดงแต่ละฉากในละครสร้างสรรค์นั้น ไม่ใช่เหตุการณ์ปกติ ทั่วไป แต่เป็นเหตุการณ์ที่ถูก “เลือก” เพื่อที่จะสื่อความหมายภายใต้กรอบของจินตนาการหรือการสมมุติ ภายใต้วงเวลาที่จำกัด ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้แสดงออกด้วยร่างกาย ถึงความหมายที่แท้จริงที่ ซ่อนอยู่ภายใต้เหตุการณ์นั้นๆ ในการฝึกฝนความเคยชินใหม่นี้ ผู้นำกิจกรรมอาจจะให้ผู้ร่วมกิจกรรมฝึก การแสดงออกโดยไม่ใช้คำพูด เพื่อที่จะได้ค้นพบ “นาฏการ” ที่แท้จริงที่อยู่ภายในละคร “นาฏการ” หมายถึง ความเป็นจริงของเหตุการณ์ไม่ว่าจะมี คำพูดหรือไม่มีคำพูดก็ตาม นาฏกรรมในละครเป็นสิ่งที่สื่อตรงต่อ ความหมายของเหตุการณ์นั้นมากที่สุด เราจะพบบ่อยครั้งในชีวิตประจำวันนั้น คำพูดของผู้คนกับความเป็นจริง ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจจะไม่ตรงกัน และเราก็มักจะพบว่าหากเรามองไปที่ความเป็นจริงของเหตุการณ์ (มองไปที่การกระทำหรือการถูกกระทำของตัวละคร) เราจะสามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริงได้มากขึ้น

2. การใช้ทำใบช่วยกำหนดเวลาและสถานที่ของเหตุการณ์

สมมติว่า มีนักแสดงคนหนึ่งเดินเข้ามาในห้องๆ หนึ่ง เขาบิดจี๊เกียจ ยึดเส้นยึดสาย สีหน้า ง่วงนอน เขาเดินไปยังอ่างล้างหน้า (ในจินตนาการ) แล้วบิบบยาสีฟัน (ในจินตนาการ) ลงบนแปรงสีฟัน (ในจินตนาการ) เขาเปิดก๊อกน้ำใส่แก้วน้ำ แล้วก็เริ่มบ้วนปากและแปรงฟัน เราอาจจะพอเขาได้ว่า เหตุการณ์นี้ น่าจะเกิดขึ้นในห้องน้ำในเวลาที่ตัวละครเพิ่งจะตื่นนอน การแสดงทำใบที่ตีนั้นมักจะชวนให้ผู้ชมจินตนาการ

ต่อเองได้ ถึงสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในการแสดง เนื่องจากละครสร้างสรรค์ไม่ใช่ละครเวที ดังนั้นการเรียนรู้ที่จะเล่าเรื่องด้วยท่าทางใบ้ จึงเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้การแสดงละครสร้างสรรค์มีความเรียบง่าย แต่สื่อความหมายได้ชัดเจนมากขึ้น แม้แต่ผู้ที่ฝึกเป็นนักแสดงละครเวทีก็มีความจำเป็นที่จะต้องหัดใช้กิริยาท่าทางในการสร้างความเชื่อในเรื่องของสถานที่และเวลาให้กับผู้ชม เพราะจะทำให้การแสดงนั้นมีความน่าเชื่อถือและมีความน่าสนใจขึ้นอีกมาก

3. การใช้ท่าใบ้เพื่อแสดงออกถึงความเป็นตัวละคร

ตัวละครตัวหนึ่งเดินถือกระเป๋าเดินทางใบหนึ่ง เขาเดินขึ้นมาบนเวที เขาวางกระเป๋าลง หยิบแผนที่ออกมากางดู สีหน้ามีแววกังวลใจ เขามองซ้ายมองขวา แล้วก็พยายามจะถามผู้คนที่เดินผ่านไปมา เรารู้จักตัวละครตัวนี้ก่อนที่เขาจะเริ่มใช้คำพูดเสียอีก กล่าวกันว่าหากเราทราบวิธีการเดิน ยืน นั่ง หรืออากัปกิริยาที่เป็นนิสัยส่วนตัวของตัวละครตัวหนึ่งก็จะช่วยให้เราเข้าใจวิธีการพูดของเขาได้ด้วยการใช้ท่าใบ้เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ชมเข้าถึง “ความเป็นจริง” ของตัวละคร และในบางครั้งก็เข้าถึงตัวละครได้มากกว่าคำพูดของตัวละครเสียอีก

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : แผ่นภาพกำหนดลักษณะอาการและให้นักเรียนแสดงท่าทาง โดยไม่ใช้การพูด

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 8

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอเทศละครสร้างสรรค์ด้านการพูดค้นสด

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออก ด้านการพูดค้นสดให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 8

กิจกรรม “การพูดค้นสด

โดยทั่วไปแล้ว คำว่า “ค้นสด” หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิดอย่างใดอย่างหนึ่งโดยฉับพลัน ภายใต้งเงื่อนไขบางอย่างที่ถูกกำหนดขึ้น ซึ่งการแสดงออกนี้อาจจะเป็นการแสดงออกด้าน การเคลื่อนไหว การใช้วาจา การวาดภาพ การประพันธ์ หรือการบรรเลงดนตรีก็ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าเป็นการแสดงออกที่เกิดขึ้นแบบสดๆ ฉับพลันไม่ได้แสดงออกตามสิ่งที่ถูกบันทึกไว้ล่วงหน้ามาก่อนนั่นเอง เช่น แสดงละคร โดยไม่ใช้การท่องจำบท บรรเลงดนตรีโดยไม่อาศัยคตินิพนธ์ เป็นต้น

สำหรับการแสดงออกละครสร้างสรรค์นั้น การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์และการใช้ท่าไม้เป็นการฝึก การค้นสดโดยไม่ใช้คำพูดอยู่แล้ว และจากแนวความคิดของวาร์ด การใช้ท่าทางก็เป็นขั้นตอนสำคัญก่อน ที่ผู้ร่วมกิจกรรมจะมีความพร้อมที่จะค้นสดด้วยคำพูด และเมื่อช่วงกิจกรรมเริ่มใช้คำพูดที่คิดขึ้นมาเองเพื่อ ใช้ประกอบท่าทางต่างๆ นั้น จึงเรียกว่าเป็นการค้นสดด้วยคำพูด หรือพูดค้นสดนั่นเอง

สมมติผู้นำกิจกรรมเล่านิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า” ให้นักเรียนฟัง จากนั้นนักเรียนก็แสดงละคร ภายใต้นัยด้วยการพูดค้นสดระหว่างการแสดง โดยสามารถสื่อสารเรื่องราว และความคิดในนิทานเรื่องนี้ เป็นอย่างดี การเล่นละครในลักษณะนี้ไม่ใช้การแสดงละครเวทีแบบมืออาชีพ แต่เป็นการแสดงซึ่งผู้เรียน แสดงออกโดยไม่ต้องท่องจำบทภายใต้งเงื่อนไขของการดำเนินเรื่องที่สื่อเรื่องราวได้ การแสดงที่ไม่ใช้บท เช่นนี้ เรียกว่า “การพูดค้นสด”

เนื่องจากการพูดค้นสดในละครสร้างสรรค์นั้น เป็นส่วนที่จะก่อให้เกิดการสื่อประเด็นความคิดที่ไม่สามารถทำได้โดยง่ายด้วยการใช้ท่าทางแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น ทักษะการพูดค้นสดจึงกลายเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการแสดงละครสร้างสรรค์

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : แผ่นภาพสถานการณ์และให้นักเรียนลองพูดต่อจากสถานการณ์นั้นๆ จากง่ายไปยากขึ้น

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 9

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอเทศละครสร้างสรรค์ด้านการพูดค้นสด

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้าน การพูดค้นสด
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านการพูดค้นสด

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนอเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออก ด้านการพูดค้นสดให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 9

กิจกรรม “การพูดค้นสด 2”

การพูดค้นสดในละครสร้างสรรค์ หมายถึง “การสร้างบทสนทนาของตัวละคร โดยใช้สถานการณ์ที่ถูกกำหนดให้เป็นกรอบในการแสดง เพื่อให้การแสดงนั้น มีความสมจริงและน่าเชื่อ” โดยภาพรวมแล้ว การฝึกพูดค้นสดนั้นสามารถเริ่มต้นจากแรงจูงใจได้หลายทาง เช่น อาจเกิดจากนิทาน บทกวี เพลง หรือจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งความสำเร็จของละครที่เกิดจากการพูดค้นสดที่มีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1. ผู้แสดงใช้ “สถานการณ์ที่ถูกกำหนดให้” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้แสดงใช้สมาธิ และความตั้งใจจริงในการแสดงทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ที่แสดง

มีความเชื่อในสิ่งที่แสดง ผู้แสดงต้องฟังอย่างตั้งใจจึงจะสามารถแสดงปฏิกิริยาต่างๆ ได้อย่างไม่เคอะเขิน การพูดค้นสดนั้น เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้เช่นเดียวกับการฝึกทักษะอื่นๆ การฝึกทักษะนี้ ควรจะเริ่มต้นจากสถานการณ์ง่ายๆ ก่อน แล้วจึงค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนของตัวละครและสถานการณ์เข้าไป จนกระทั่งผู้แสดงสามารถค้นสดได้จากสถานการณ์หลายๆ แบบ

เนื่องจากการพูดค้นสดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการใช้ภาษา ดังนั้นระดับความสามารถทางภาษาในเด็กแต่ละวัยย่อมมีผลต่อกิจกรรมแบบนี้ ผู้นำกิจกรรมควรจะหาวิธีปรับใช้กิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย กล่าวคือ เด็กเล็กอาจจะค้นไปตามจินตนาการของตัวเอง โดยที่ไม่สนใจในกติกาของการค้นสด เด็กปฐมวัยยังไม่สามารถคิดแบบนามธรรม และยังไม่สามารถหยั่งรู้ถึงความเป็นตัวละครเท่าเด็กวัยเรียนได้ ดังนั้น เด็กปฐมวัยจึงยังไม่มีความพร้อมสำหรับการค้นสดไปตามท้องเรื่อง

การค้นสดจึงเป็นการแสดงชนิดหนึ่ง การฝึกทักษะต้องทำเป็นขั้นตอน โดยเริ่มฝึกจากสิ่งที่ย้ำไปหาสิ่งที่ยากขึ้นหรือเริ่มจากการค้นสดจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ที่ไม่ซับซ้อนเกินไปพร้อมๆ กับเป็นตัวละครที่ไม่ซับซ้อนมากเกินไป การที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้ฝึกค้นสดภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกันหลายๆ สถานการณ์นั้น จะทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความมั่นใจในการค้นสด และเข้าใจในการปฏิบัติตามกติกาของการค้นสด อีกทั้งยังช่วยให้เกิดทักษะของการเป็นตัวละครที่น่าเชื่อมากขึ้นเรื่อยๆ

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : แผ่นภาพสถานการณ์และให้นักเรียนลองพูดต่อจากสถานการณ์นั้นๆ จากง่ายไปยากขึ้น

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 10

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอเทศละครสร้างสรรค์ด้านละครพูดต้นสด

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านละครพูดต้นสด
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านละครพูดต้นสด

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนอเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออก ด้านละครพูดต้นสดให้นักเรียนอ่านและซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 10

กิจกรรม “ด้านละครพูดต้นสด 1”

การจุดประกายการแสดงการด้นสด (Springboards for Improvisation)

นอกเหนือจากการใช้สถานการณ์ที่กำหนดให้เป็น “โจทย์” ในการแสดงแบบด้นสดแล้ว ยังมีวิธีการอื่นๆ อีกหลายวิธีที่จะเป็นการจุดประกาย หรือกระตุ้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถสร้างละครสร้างสรรค์ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของประสบการณ์ของผู้นำกิจกรรมและผู้ร่วมกิจกรรมในการคิดโครงเรื่อง คิดตัวละคร ตลอดจนการแสดงออกมาเป็นละคร ตัวอย่างที่น่าสนใจต่อไปนี้ สามารถทำให้เกิดการแสดงละครแบบด้นสดในระดับเบื้องต้นได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าหากผู้นำกิจกรรมเป็นผู้มีประสบการณ์สูงก็อาจจะสามารถดึงการมีส่วนร่วมจากผู้ร่วมกิจกรรมให้คิด โครงเรื่องและตัวละครที่มีความซับซ้อนมากๆ ได้

การจุดประกายด้วยสถานการณ์ที่กำหนด

ตัวอย่างสถานการณ์ที่กำหนดให้สำหรับการแสดงเป็นกลุ่ม

ผู้นำกิจกรรมควรพิจารณาว่าสถานการณ์แบบไหน จึงจะเป็นที่น่าสนใจของกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรม และสอดคล้องกับระดับประสบการณ์ในการแสดงละครสร้างสรรค์ของกลุ่มด้วย

ตัวอย่างของสถานการณ์ที่กำหนดให้สำหรับการแสดงเป็นกลุ่มใหญ่

สมมติว่า วันนี้เป็นวันเกิดของเพื่อนสนิทเรา ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันวางแผนว่า จะต้องทำอะไรบ้างในการจัดงานให้กับเพื่อนคนนี้ โดยที่เขาไม่รู้ล่วงหน้า ให้แสดงละครด้นสดเกี่ยวกับการเตรียมงาน

อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ : แผ่นสถานการณ์

1. ได้รับจดหมายแจ้งข่าวดี จึงนำข่าวดีนั้นไปบอกคนในครอบครัว
2. มีเพื่อนมาขอยืมสิ่งของที่เรารักและหวงแหนมาก เราจะทำอย่างไร
3. เราต้องการจะขออนุญาตผู้ปกครองเลี้ยงสัตว์เลี้ยงแต่ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย เราจะทำอย่างไรดี
4. พี่น้องสองคนแย่งกันดูรายการโทรทัศน์ที่ตนเองอยากดู
5. เราอยากได้ของบางอย่าง ขอให้ผู้ปกครองซื้อให้ แต่ผู้ปกครองไม่ยอม

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 11

หัวข้อเรื่อง การให้ข้อเสนอเทศละครสร้างสรรค์ด้านละครพูดต้นสด

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านละครพูดต้นสด
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำวิธีการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อตนเองและการไม่กล้าแสดงออกที่มีผลต่อส่วนรวม จากกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ด้านละครพูดต้นสด

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียน

ขั้นเสนอข้อเสนอเทศ ผู้วิจัยแจกเอกสารละครสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงออก ด้านละครพูดต้นสดให้นักเรียนอ่านและร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านเอกสารและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจอ่าน และร่วมพูดคุยซักถามเมื่อมีข้อสงสัย
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

เอกสารละครสร้างสรรค์ครั้งที่ 11

กิจกรรม “ด้านละครพูดต้นสด 2”

การจุดประกายด้วยวัสดุสิ่งของ เครื่องแต่งกาย หรืออุปกรณ์ประกอบฉาก (props)

ผู้นำกิจกรรมอาจจะนำอุปกรณ์ประกอบฉากบางอย่างมาเป็นแรงกระตุ้นในการแสดงต้นสด โดยให้ผู้ร่วมกิจกรรมคิดเรื่องราวและตัวละครขึ้นมาเอง ตัวอย่างเช่น นากลองใส่เครื่องประดับ ดอกไม้ หมวก ปากกาพิเศษ ปลอกคอลูกสุนัข ฯลฯ มาให้ผู้ร่วมกิจกรรมเลือก แล้วคิดสถานการณ์ขึ้นมาเอง

การจุดประกายด้วยตัวละคร

ผู้นำกิจกรรมอาจจะกระตุ้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมเสนอความคิดเกี่ยวกับตัวละครที่น่าสนใจที่พวกเขาเคยพบเห็นมา หรือผู้นำกิจกรรมอาจจะนำรูปภาพ หรือประวัติตัวละครมาเป็นจุดเริ่มสำหรับการแสดงก็ได้ แต่ผู้ร่วมกิจกรรมมีหน้าที่สร้างสรรค์เรื่องและเหตุการณ์ เพื่อนำมาแสดงต้นสดในที่สุด การกระตุ้นให้คิดเกี่ยวกับตัวละครอาจจะมีคำถามที่ถามเกี่ยวกับรายละเอียดดังนี้ เพศ วัย อาชีพ ลักษณะทางกายภาพ การแต่งกาย บุคลิกภาพเฉพาะตัว ประวัติ เรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับตัวละครตัวนี้ ผู้นำกิจกรรมมีหน้าที่ตั้งคำถามที่จะกระตุ้นจินตนาการ และช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถผูกเรื่องขึ้นได้จากการจินตนาการถึงตัวละคร

การจุดประกายด้วยคำพูด เรื่องราว นิทาน บทกวี

1. ลองให้ผู้ร่วมกิจกรรมคิดเรื่องสำหรับบทพูดที่ถูกกำหนดให้ เช่น
 - 1.1 “ขอโทษนะ ไม่ได้ตั้งใจจริงๆ
 - 1.2 “ช่วยกันหน่อยนะ”
 - 1.3 “นี่จะมากไปแล้วนะ”
 - 1.4 “ทนายได้เลยว่าต้องเป็นแบบนี้”
 - 1.5 “ถ้าขึ้นเป็นแบบนี้ก็คงจะได้เห็นดิกัน”

1.5 ลองอ่านเรื่องราวที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์ เรื่องสั้น บทกวี หรือนิทานให้ผู้ร่วมกิจกรรมฟังแล้วให้คิด เรื่องสำหรับการแสดง

การให้ข้อเสนอเทศครั้งที่ 12

หัวข้อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 60 นาที

จุดประสงค์

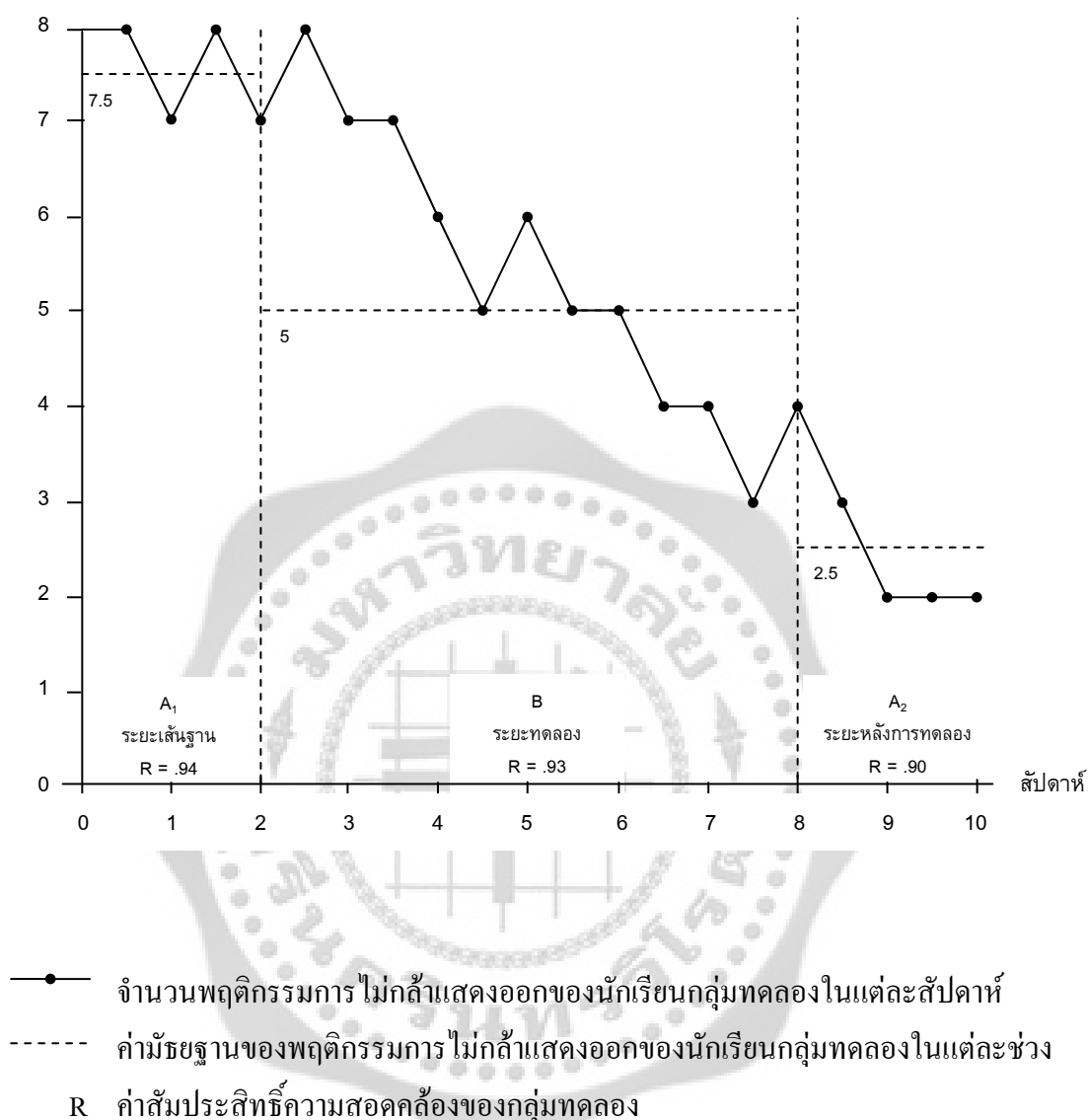
1. เพื่อสรุปผลการการให้ข้อเสนอเทศในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการแสดงออกในชั้นเรียน ที่เหมาะสม ทั้งที่มีผลต่อตนเอง และที่มีผลต่อส่วนรวม
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการให้ข้อเสนอเทศในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีต่อการไม่กล้าแสดงออก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและชีวิตประจำวัน ได้

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์ของการให้ข้อเสนอเทศในกิจกรรมละครสร้างสรรค์
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของการให้ข้อเสนอเทศในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก
3. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในการให้ข้อเสนอเทศในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก ไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่ได้รับจากการฝึกครั้งนี้
5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้ารับการให้ข้อเสนอเทศในกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อการไม่กล้าแสดงออก และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์

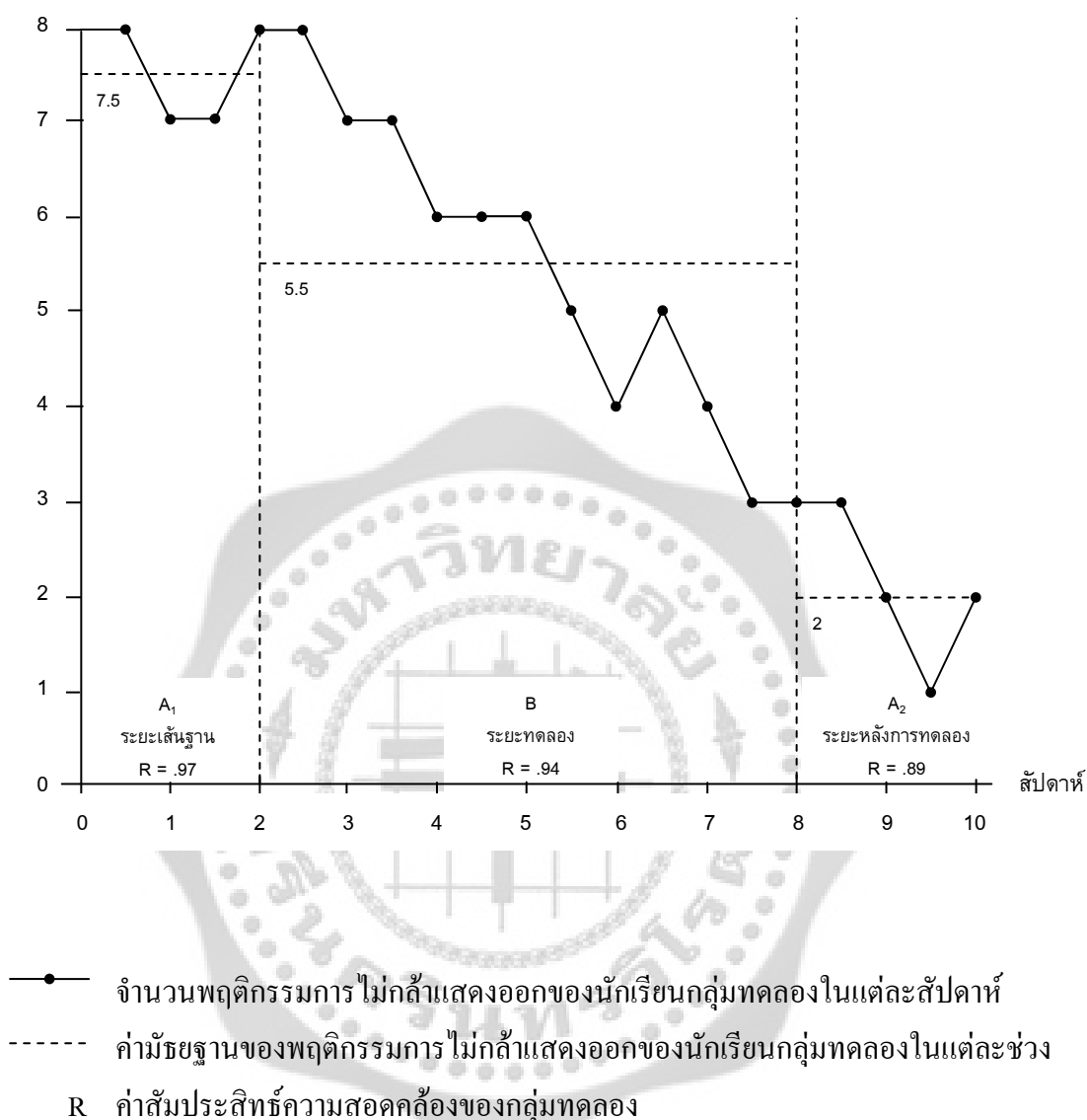

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

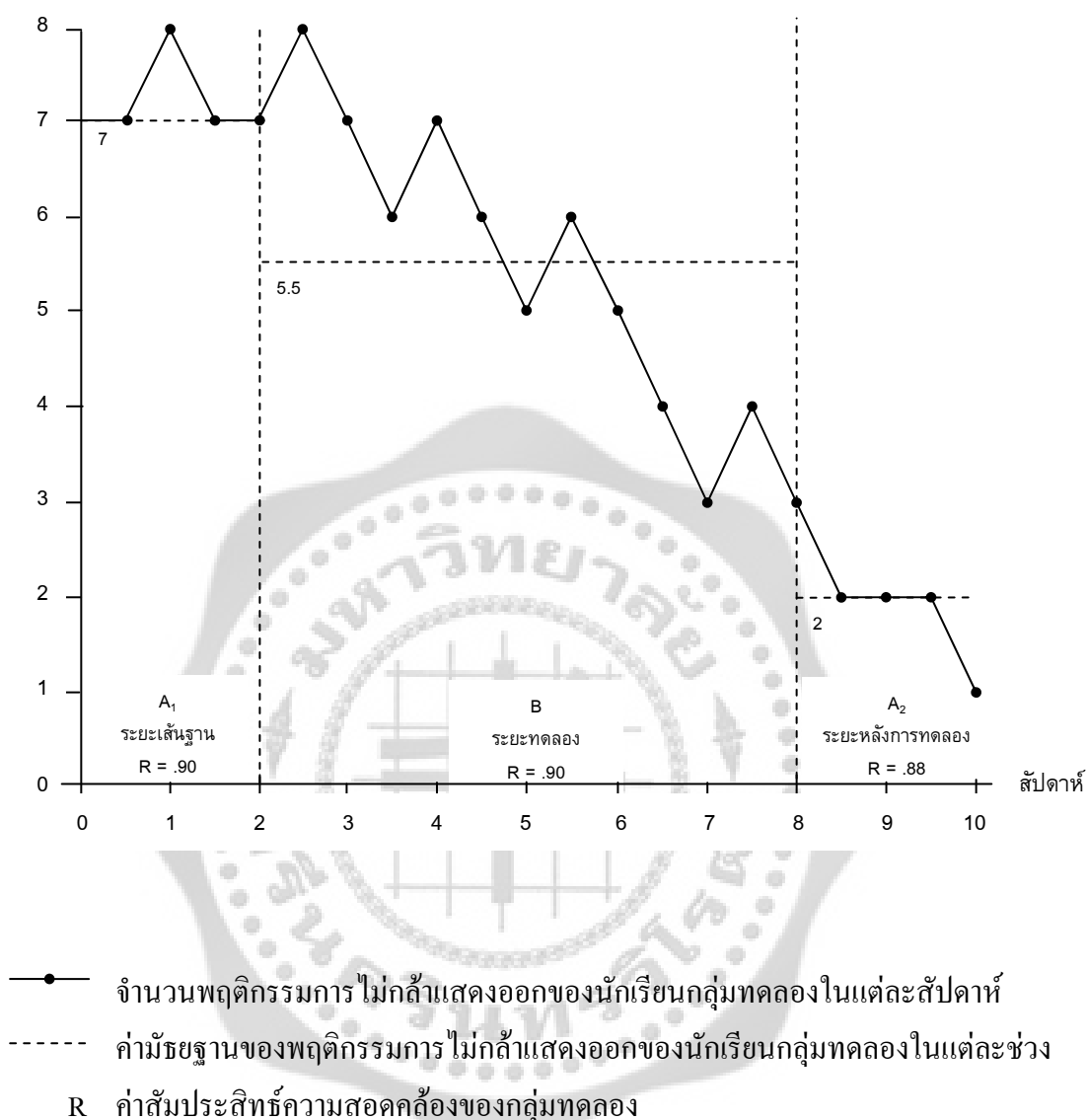
ภาพประกอบ 3 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 1 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

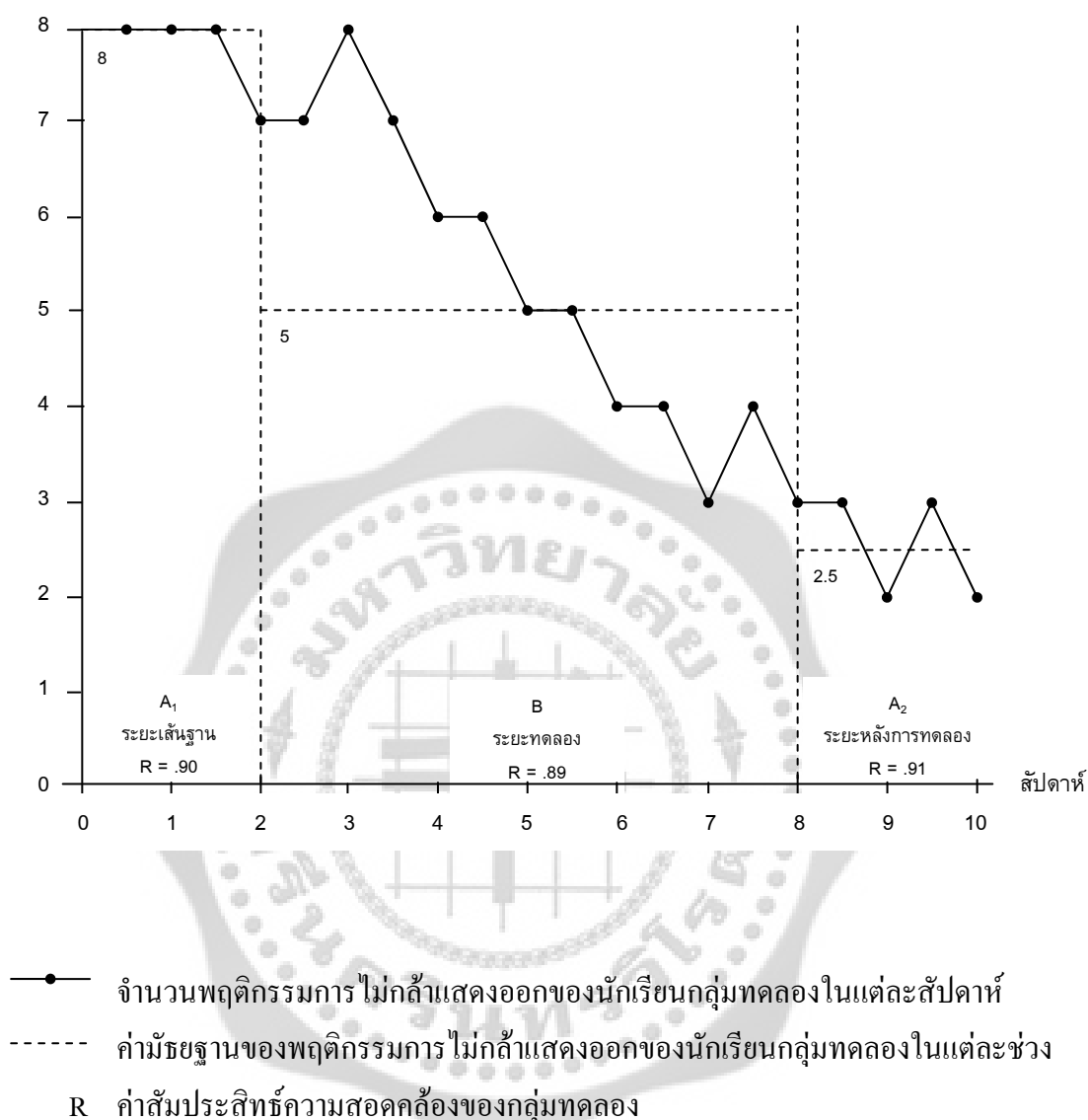
ภาพประกอบ 4 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 2 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

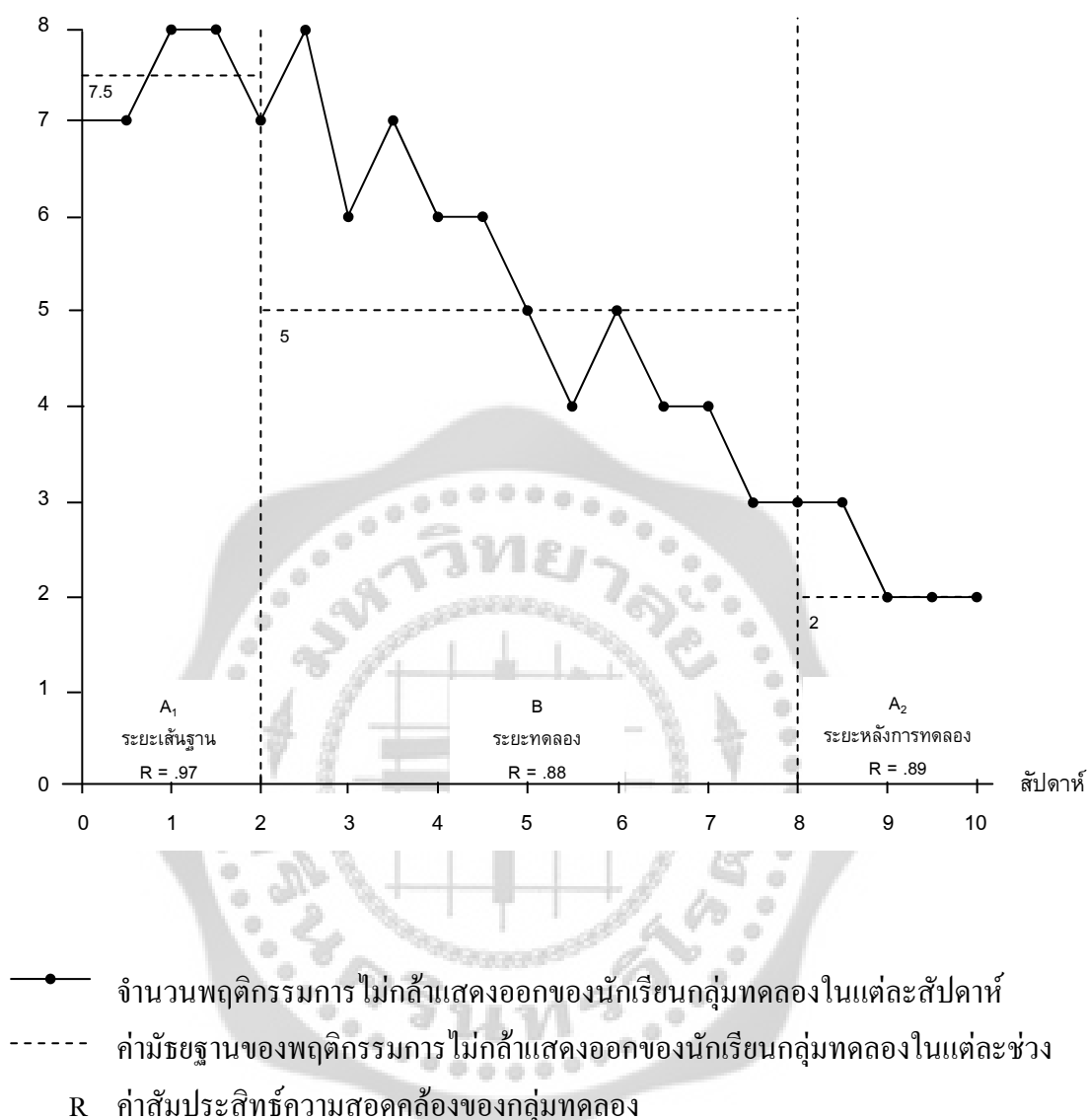
ภาพประกอบ 5 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 3 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละคร
 สร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

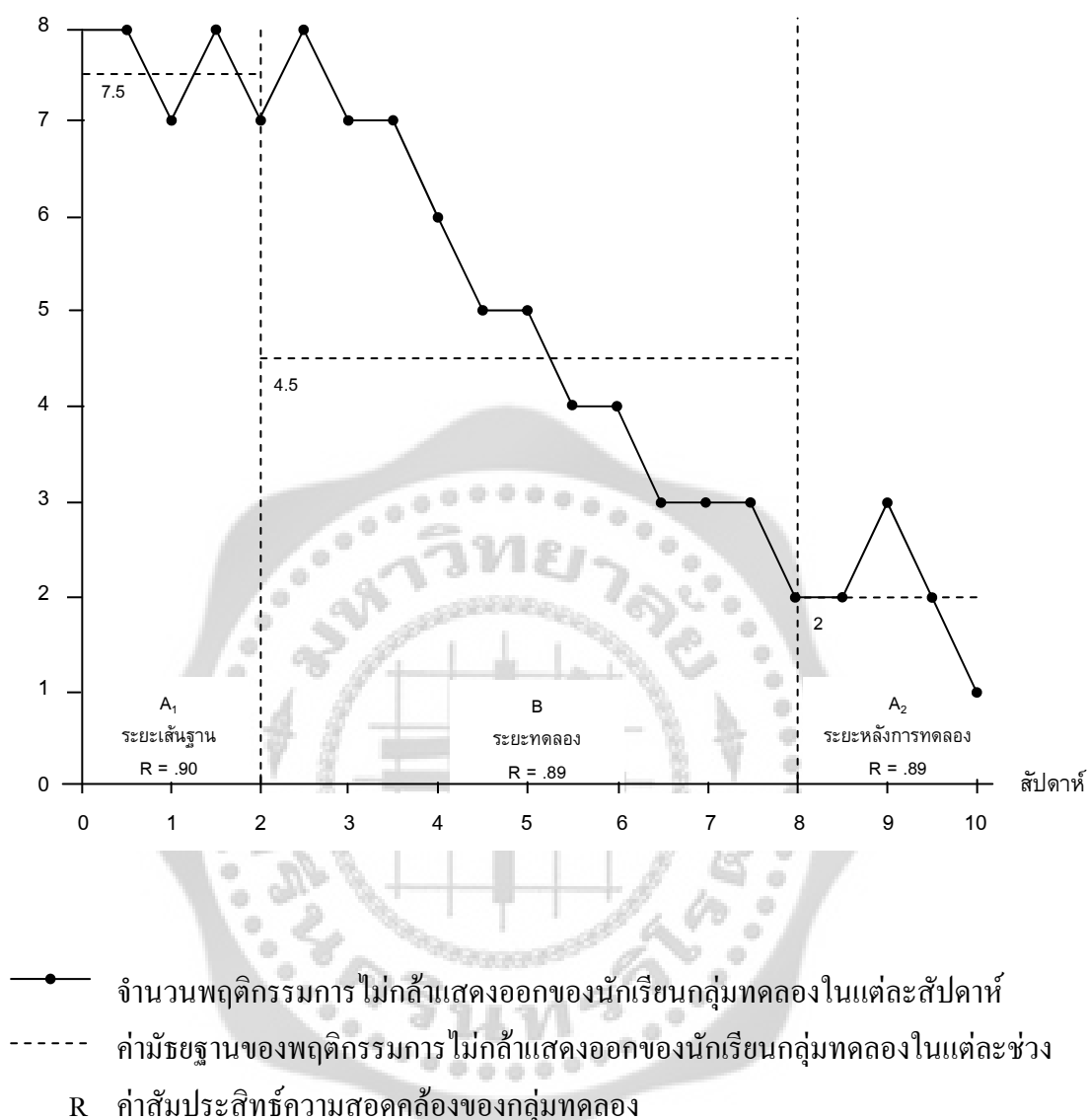
ภาพประกอบ 6 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 4 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

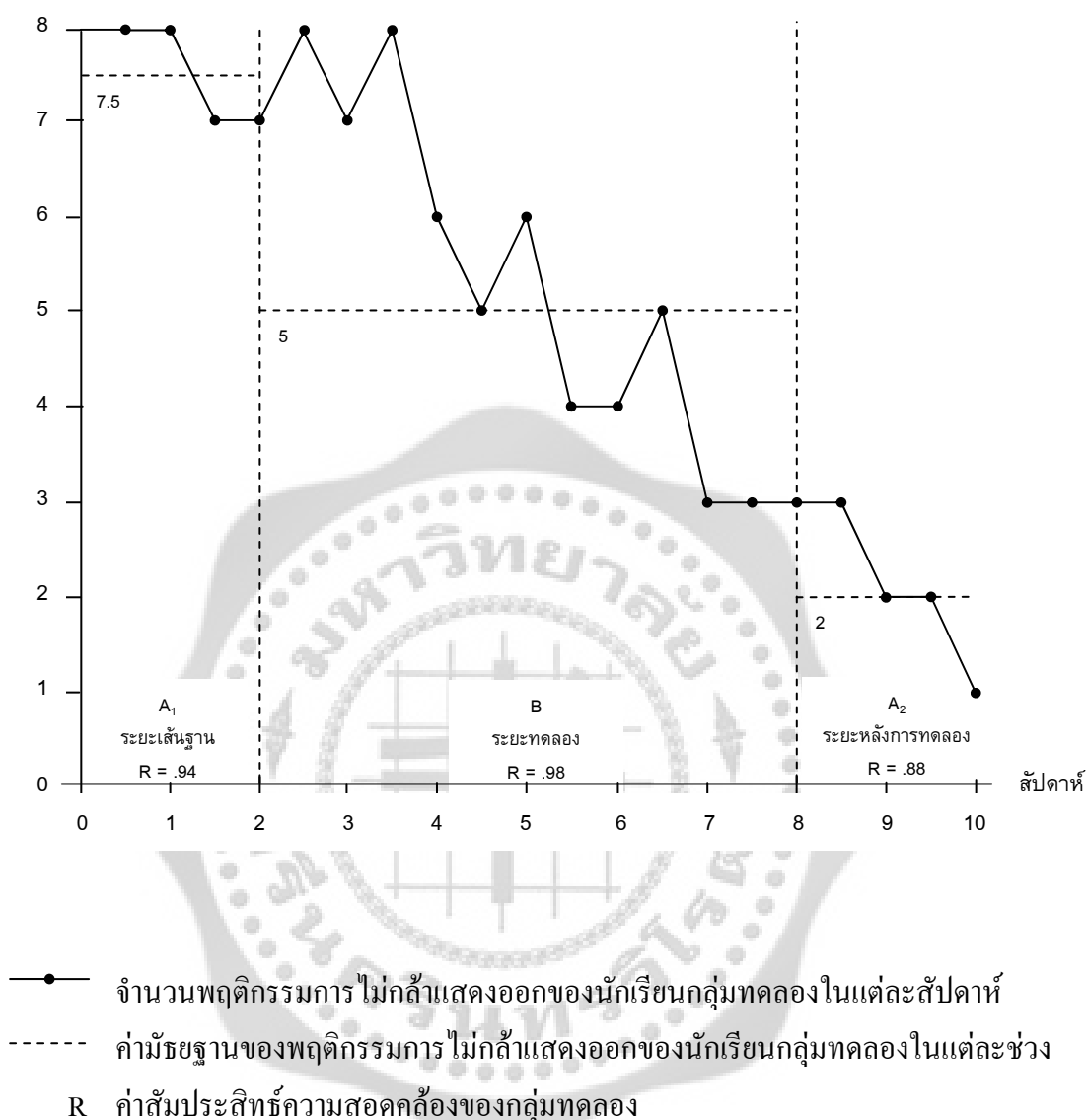
ภาพประกอบ 7 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 5 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละคร
 สร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

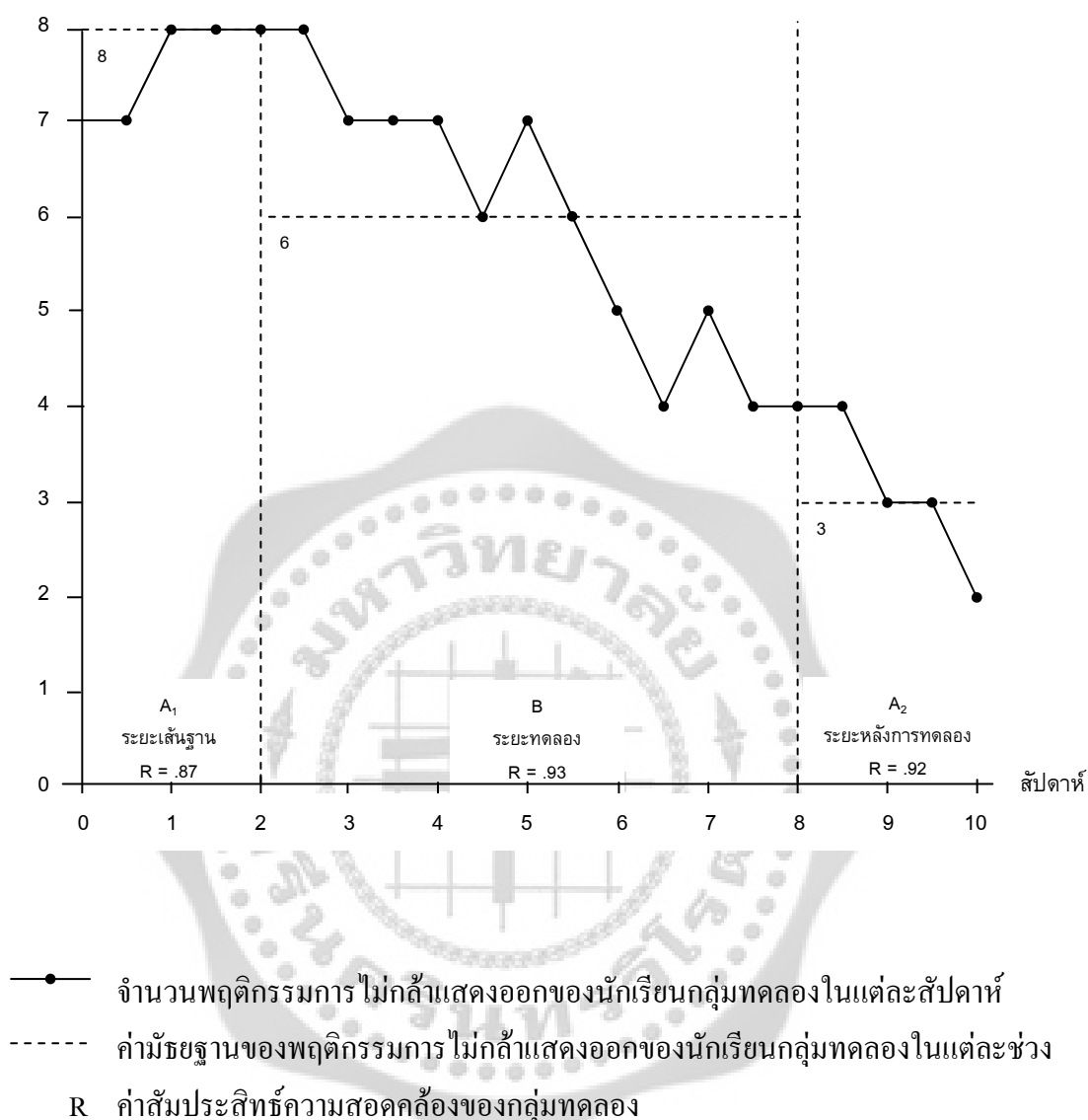
ภาพประกอบ 8 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 6 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละคร
 สร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วอร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

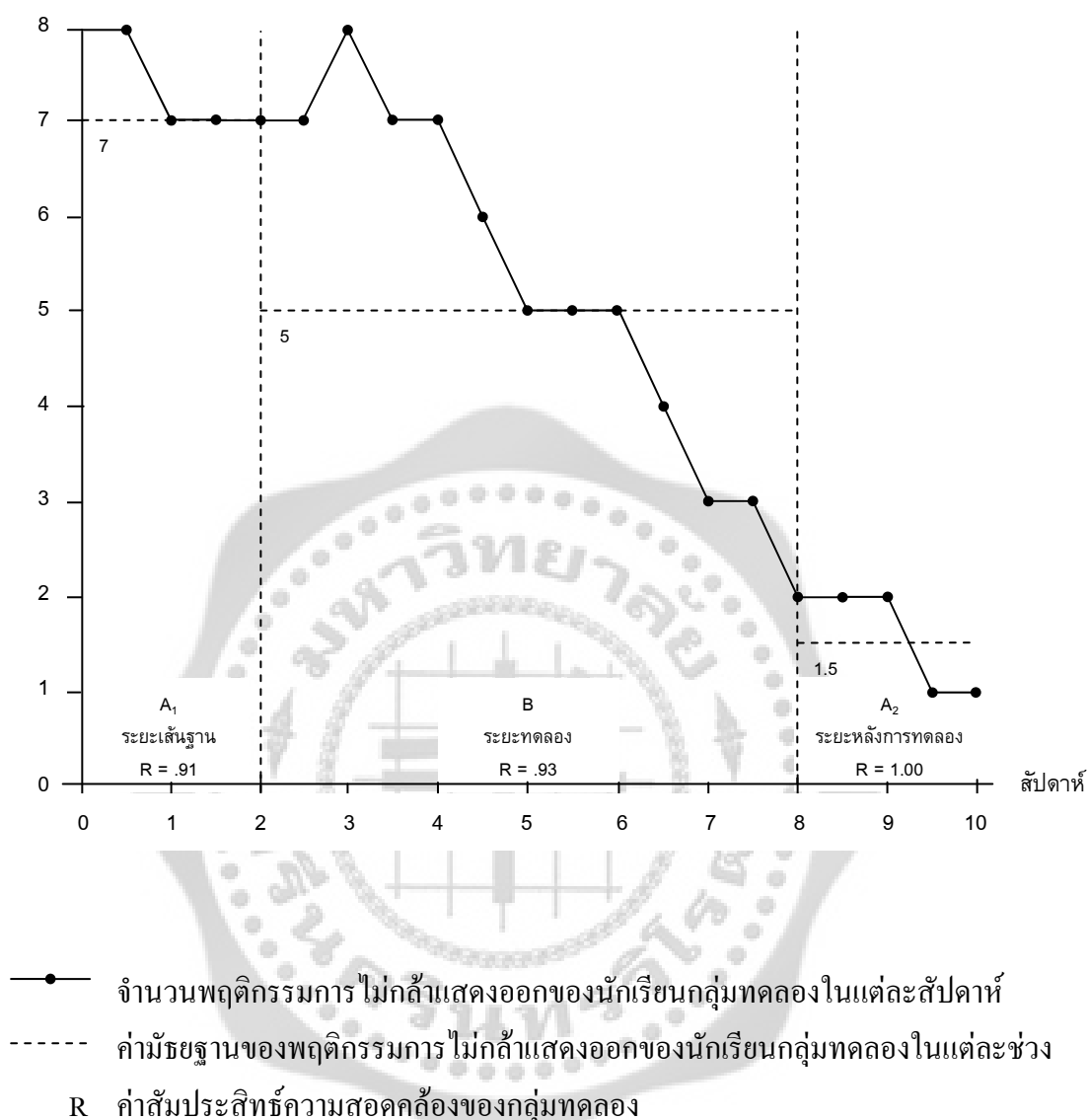
ภาพประกอบ 9 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 7 ที่ได้รับการกิจกรรมละคร
 สร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

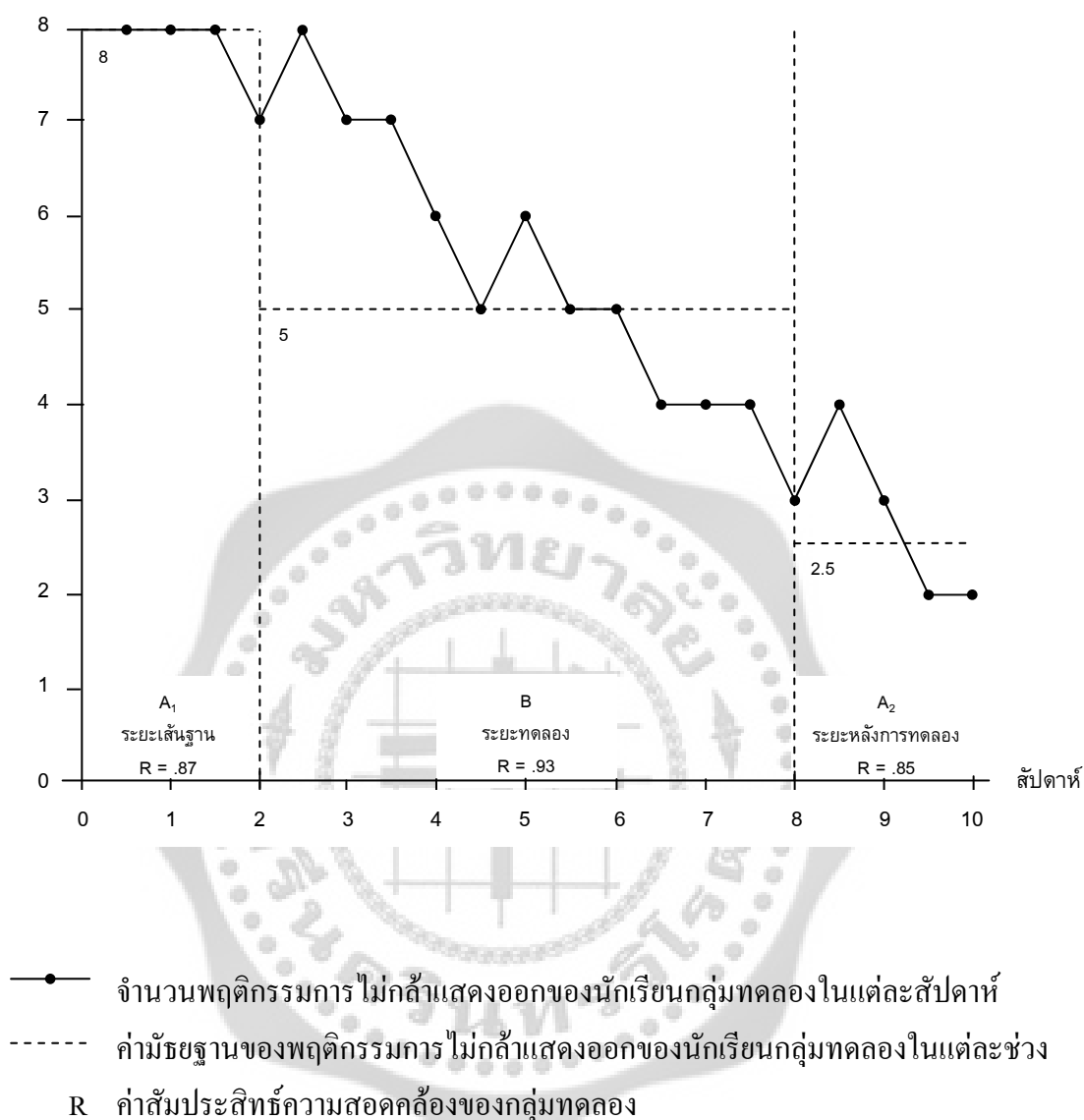
ภาพประกอบ 10 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 8 ที่ได้รับการกิจกรรมละคร
 สร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

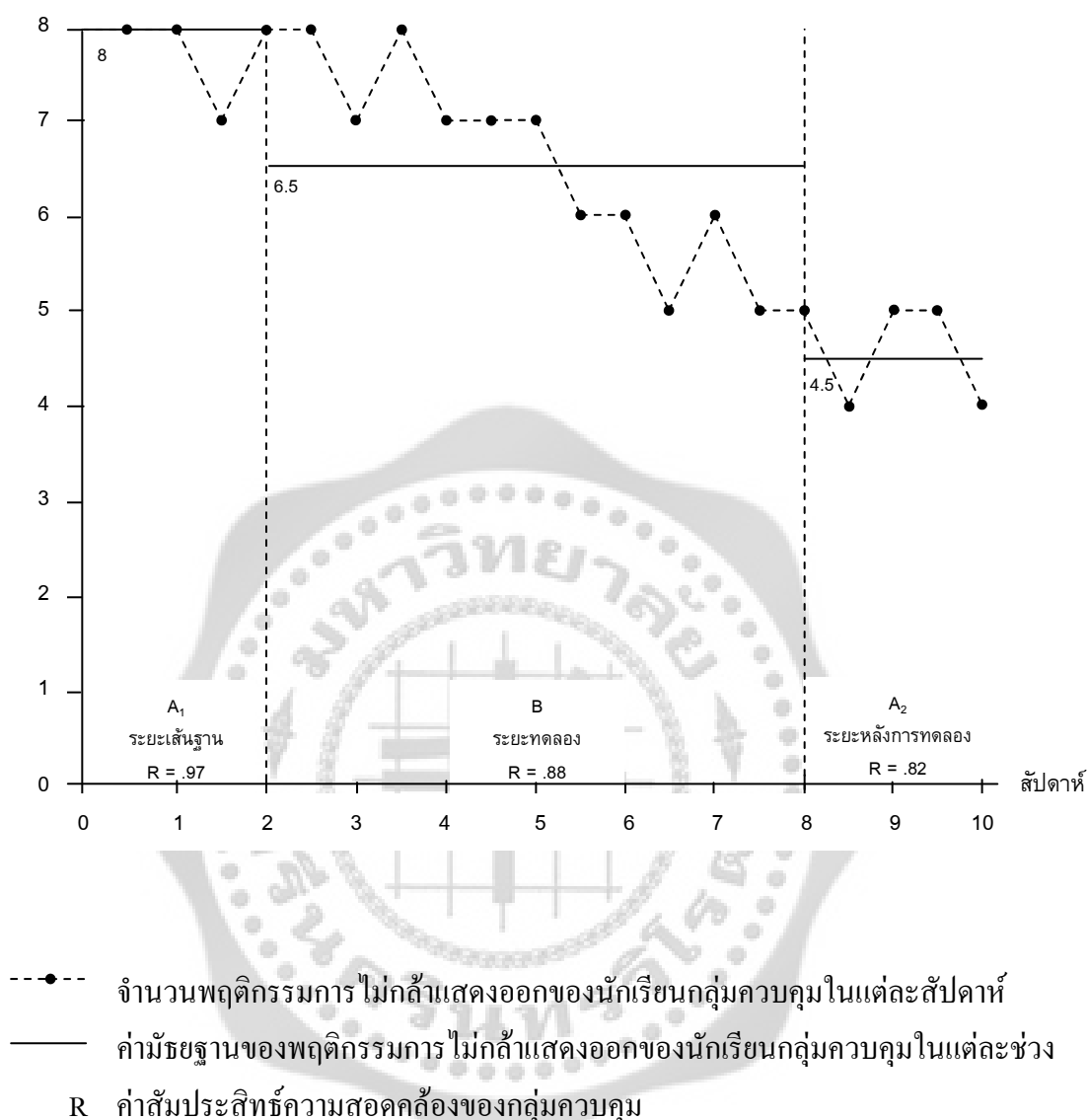
ภาพประกอบ 11 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 9 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละคร
 สร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

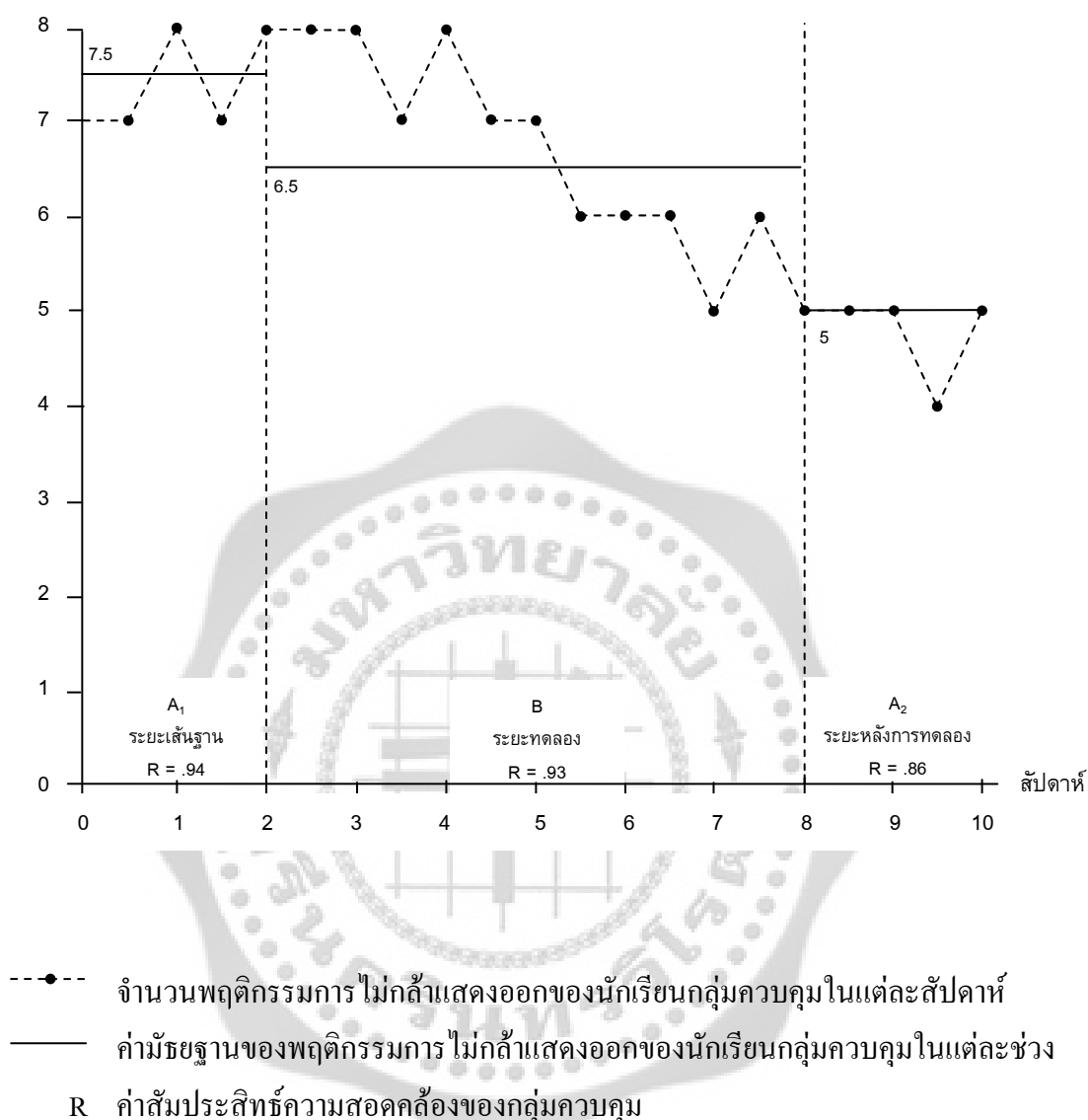
ภาพประกอบ 12 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 10 ที่ได้รับการฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วอร์ด และไบรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

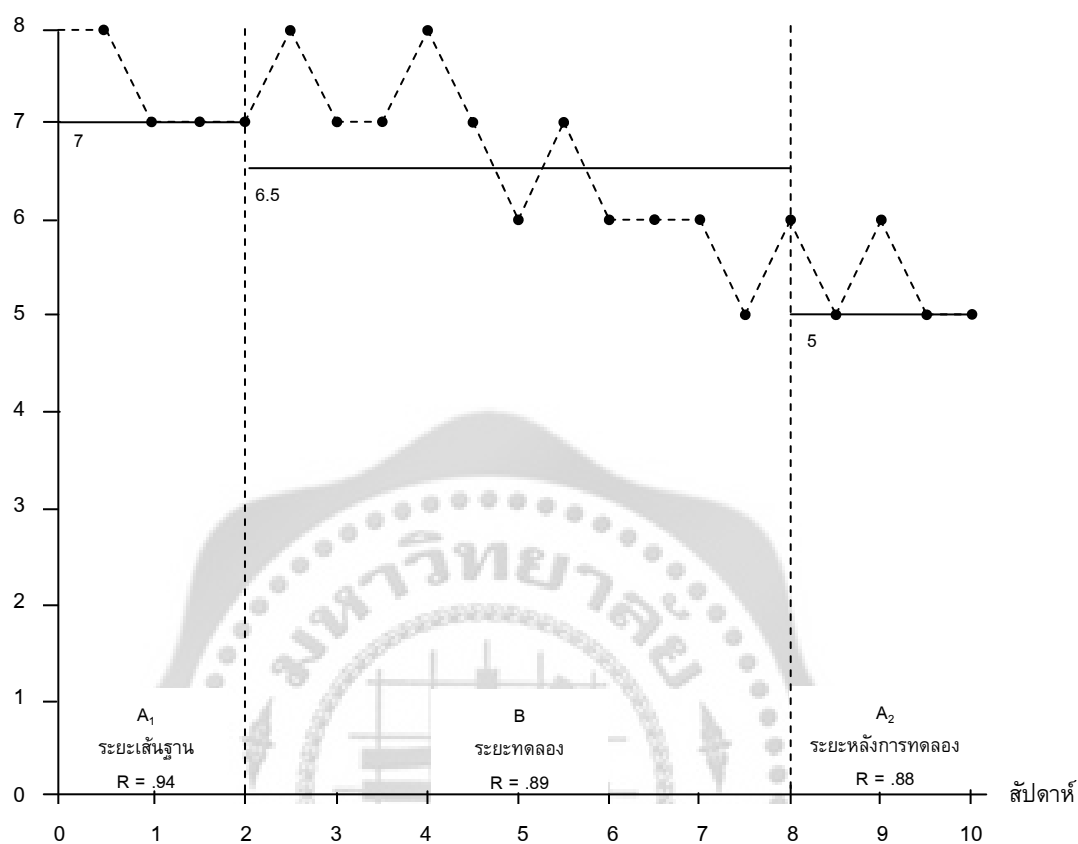
ภาพประกอบ 13 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 1 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 2 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

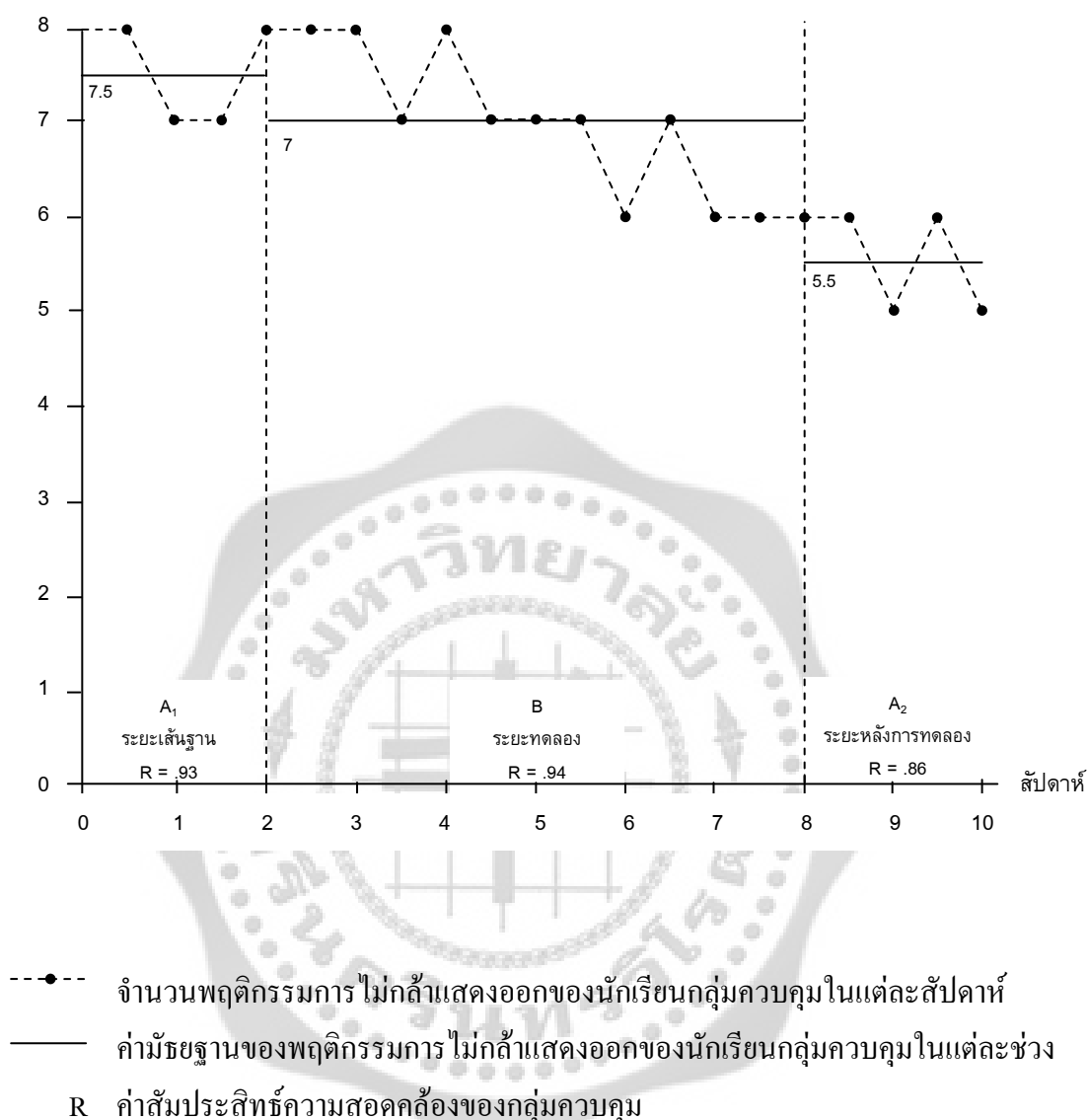
จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

- จำนวนพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์
- คำมัธยฐานของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มควบคุม

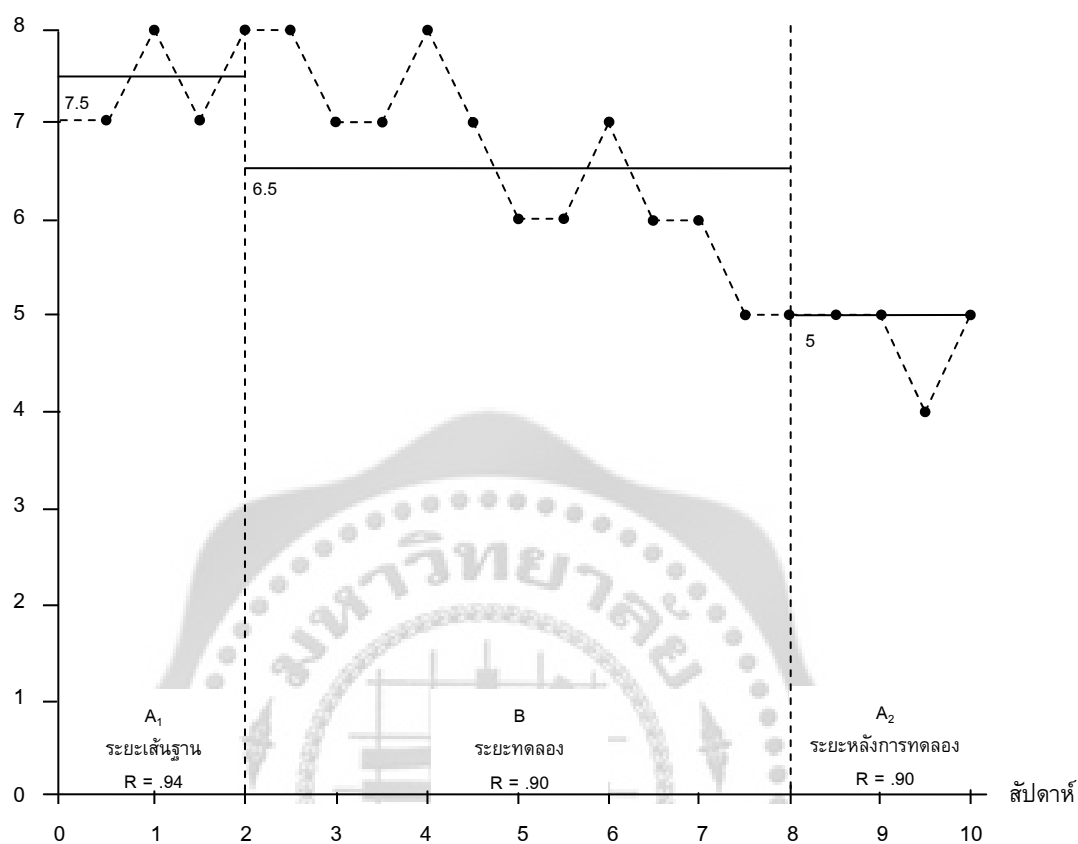
ภาพประกอบ 15 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 3 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 4 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

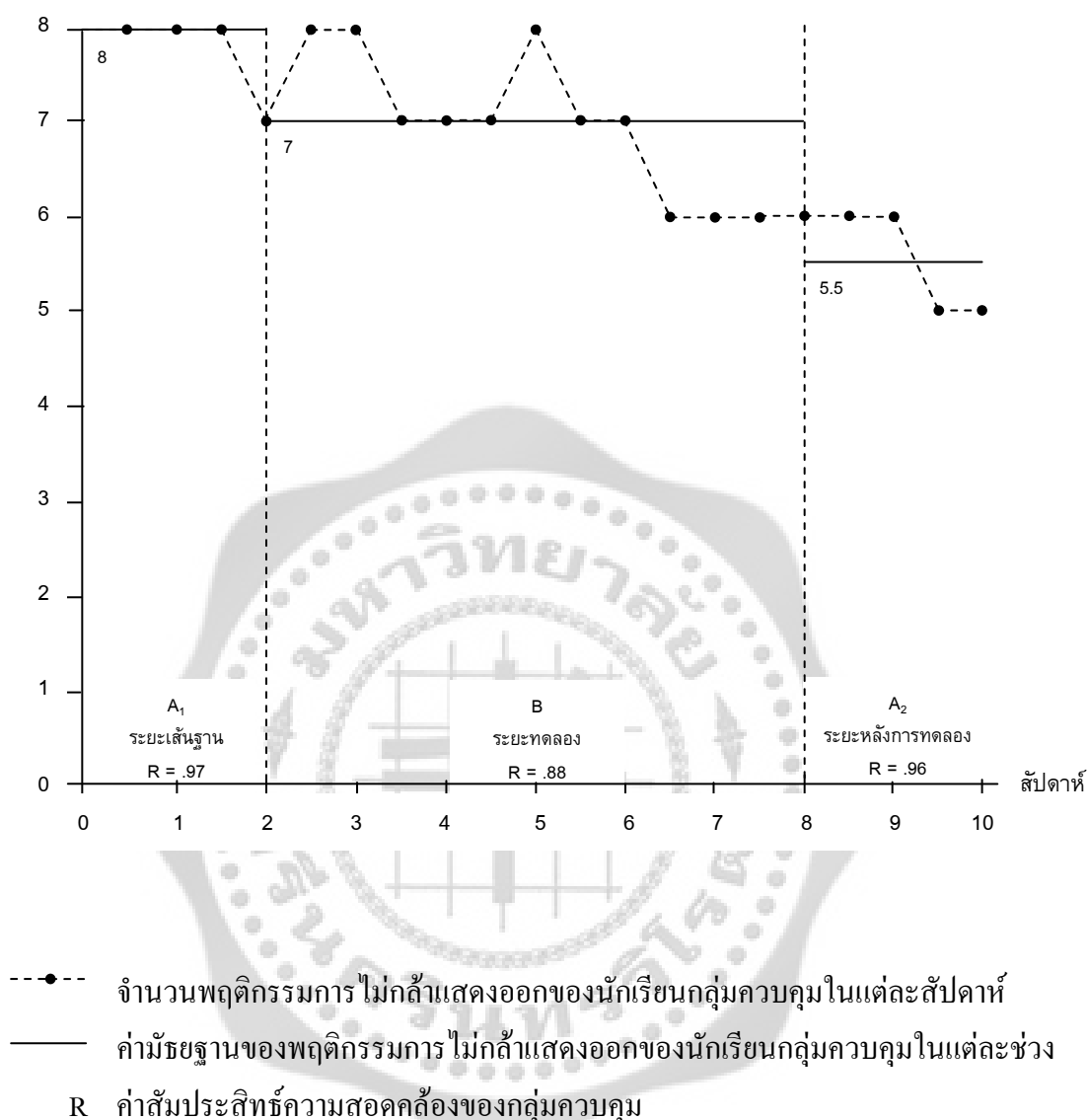
จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

- จำนวนพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มควบคุม

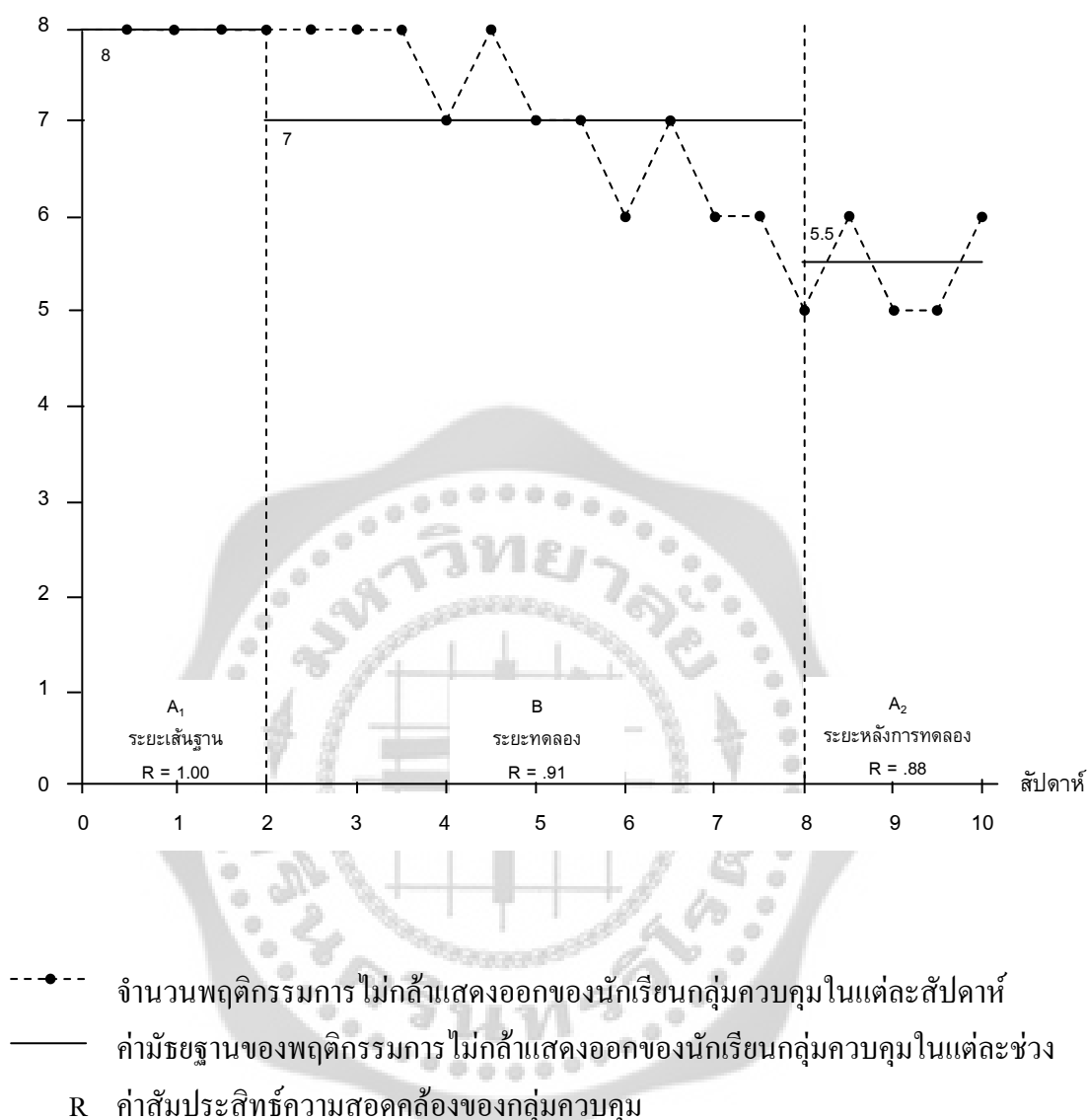
ภาพประกอบ 17 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 5 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออก

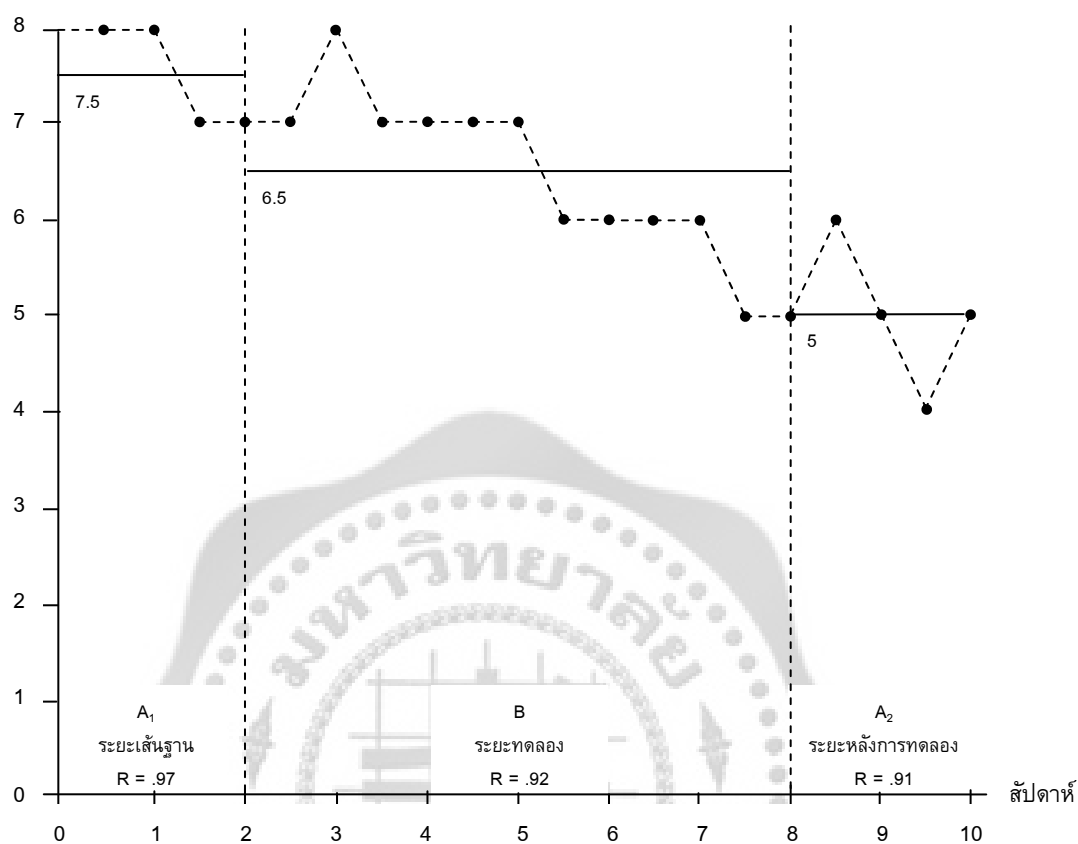
ภาพประกอบ 18 ความถี่ของพฤติกรรมการไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 6 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

ภาพประกอบ 19 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 7 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

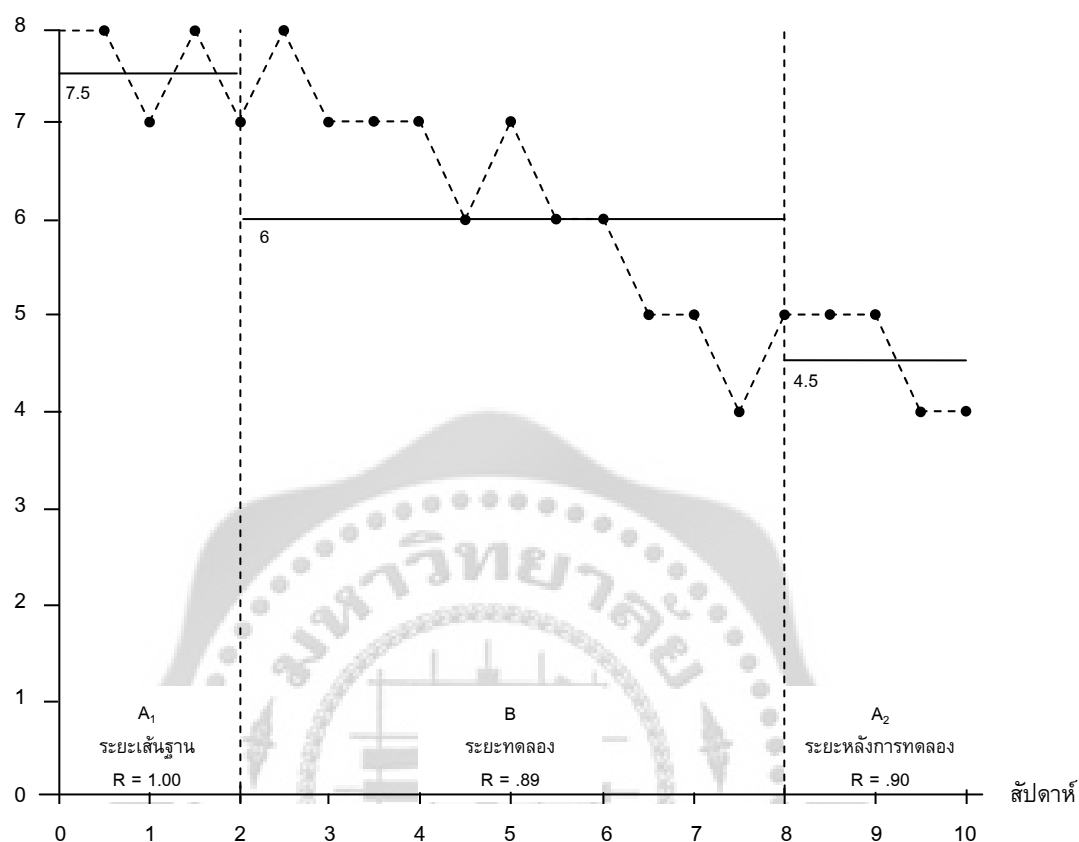
จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

- จำนวนพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 20 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 8 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

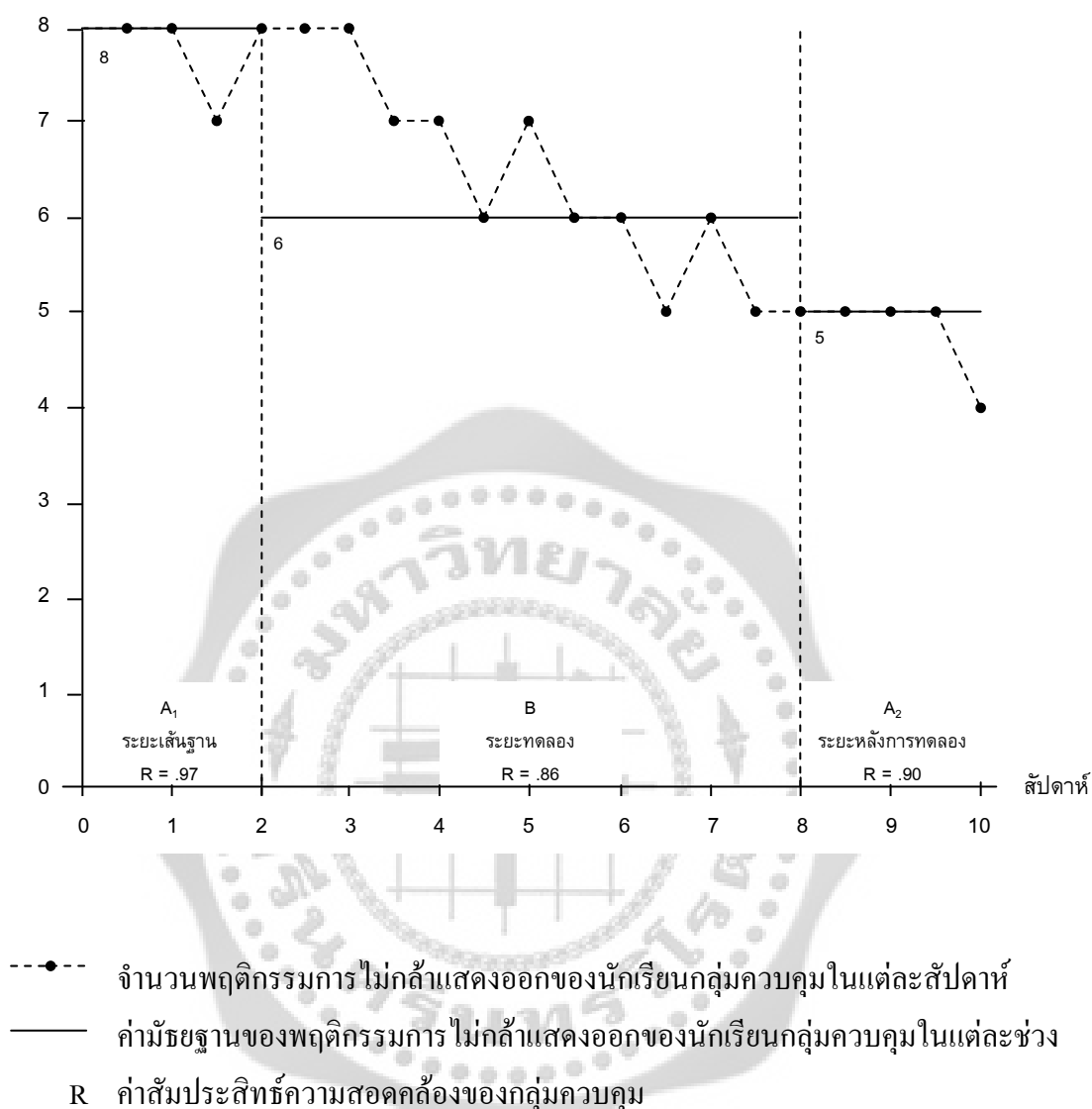
จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

- จำนวนพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 21 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 9 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

จำนวนของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก

ภาพประกอบ 22 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนคนที่ 10 ที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะตลอด 3 ระยะ

ตาราง 4 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองที่ได้รับ การฝึกกิจกรรมละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินนีเฟร็ด วาร์ด และไปรอัน เวย์ ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่										มัธยฐาน	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ระยะ พื้นฐาน A ₁	1	1	8	8	7	8	7	8	8	7	8	8	8	
		2	7	7	8	8	8	7	8	8	7	8	8	
	2	3	8	7	7	8	8	8	7	8	7	8	8	
		4	7	8	7	7	7	7	7	8	7	7	7	
		มัธยฐาน	7.5	7.5	7	8	7.5	7.5	7.5	8	7	8	8	
ระยะ ทดลอง B	3	5	8	8	8	7	8	8	8	8	7	8	8	
		6	7	7	7	8	6	7	7	7	8	7	7	
	4	7	7	7	6	7	7	7	8	7	7	7	7	
		8	6	6	7	6	6	6	6	7	7	6	6	
	5	9	5	6	6	6	6	5	5	6	6	5	6	
		10	6	6	5	5	5	5	6	7	5	6	5.5	
	6	11	5	5	6	5	4	4	4	6	5	5	5	
		12	5	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	
	7	13	4	5	4	4	4	3	5	4	4	4	4	
		14	4	4	3	3	4	3	3	5	3	4	3.5	
	8	15	3	3	4	4	3	3	3	4	3	4	3	
		16	4	3	3	3	3	2	3	4	2	3	3	
			มัธยฐาน	5	5.5	5.5	5	5	4.5	5	6	5	5	5.25
	ระยะหลัง การทดลอง A ₂	9	17	3	3	2	3	3	2	3	4	2	4	3
			18	3	2	2	2	2	3	2	3	2	3	2
		10	19	2	1	2	3	2	2	2	3	1	2	2
20			2	2	1	2	2	1	1	2	1	2	2	
		มัธยฐาน	2.5	2	2	2.5	2	2	2	3	1.5	2.5	2	

ตาราง 5 ความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุมที่ได้รับ
การให้ข้อเสนอแนะ ตลอด 3 ระยะ คือ ระยะพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง

ระยะที่	สัปดาห์ที่	ครั้งที่	นักเรียนคนที่										มัธยฐาน		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
ระยะ พื้นฐาน A_1	1	1	8	7	8	8	7	8	8	8	8	8	8	8	
		2	8	8	7	7	8	8	8	8	8	7	8	8	
	2	3	7	7	7	7	7	8	8	7	8	7	7	7	
		4	8	8	7	8	8	7	8	7	7	8	8	8	
			มัธยฐาน	8	7.5	7	7.5	7.5	8	8	7.5	7.5	8	8	
ระยะ ทดลอง B	3	5	8	8	8	8	8	8	8	8	7	8	8	8	
		6	7	8	7	8	7	8	8	8	8	7	8	8	
	4	7	8	7	7	7	7	7	8	7	7	7	7	7	
		8	7	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	7	
	5	9	7	7	7	7	7	7	8	7	6	6	6	7	
		10	7	7	6	7	6	8	7	7	7	7	7	7	
	6	11	6	6	7	7	6	7	7	6	6	6	6	6	
		12	6	6	6	6	7	7	6	6	6	6	6	6	
	7	13	5	6	6	7	6	6	7	6	5	5	5	6	
		14	6	5	6	6	6	6	6	6	5	6	6	6	
	8	15	5	6	5	6	5	6	6	5	4	5	5	5	
		16	5	5	6	6	5	6	5	5	5	5	5	5	
			มัธยฐาน	6.5	6.5	6.5	7	6.5	7	7	6.5	6	6	6.5	
	ระยะหลัง การทดลอง A_2	9	17	4	5	5	6	5	6	6	6	5	5	5	5
			18	5	5	6	5	5	6	5	5	5	5	5	5
		10	19	5	4	5	6	4	5	5	4	4	5	5	5
20			4	5	5	5	5	5	6	5	4	4	4	5	
			มัธยฐาน	4.5	5	5	5.5	5	5.5	5.5	5	4.5	5	5	

ตาราง 6 คะแนนพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรม
ละครสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวินิเฟร็ด วาร์ด และไบรอัน เวย์

คนที่	คะแนนพฤติกรรม		ผลต่าง D	ผลต่างยกกำลังสอง D ²
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		
1	30	10	20	400
2	30	8	22	484
3	29	7	22	484
4	31	10	21	441
5	30	9	21	441
6	30	8	22	484
7	30	8	22	484
8	31	12	19	361
9	29	6	23	529
10	31	11	20	400
	$\bar{X} = 30.10$	$\bar{X} = 8.90$	$\sum D = 212$	$\sum D^2 = 4508$
	S = 0.74	S = 1.85		

ตาราง 7 คะแนนพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังได้รับการให้
ข้อเสนอแนะ

คนที่	คะแนนพฤติกรรม		ผลต่าง D	ผลต่างยกกำลังสอง D ²
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		
1	31	18	13	169
2	30	19	11	121
3	29	21	8	64
4	30	22	8	64
5	30	19	11	121
6	31	22	9	81
7	32	22	10	100
8	30	20	10	100
9	30	18	12	144
10	31	19	12	144
	$\bar{X} = 30.40$	$\bar{X} = 20.00$	$\sum D = 104$	$\sum D^2 = 1108$
	S = 0.84	S = 1.63		

ตาราง 8 ผลต่างของคะแนนพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	20	13
2	22	11
3	22	8
4	21	8
5	21	11
6	22	9
7	22	10
8	19	10
9	23	12
10	20	12
	$\bar{X}_{diff} = 21.20$	$\bar{X}_{diff} = 10.40$
	$S_{diff} = 1.23$	$S_{diff} = 1.71$

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายวิจิตชัย ศิลพิพัฒน์
วันเดือนปีเกิด	28 มิถุนายน 2526
สถานที่เกิด	222 ถนนจ๊กพาก ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	95/47 ซอยลาดพร้าว 71 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230 โทร. 0-2539-6158
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้จัดการฝ่ายกิจกรรม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	95/47 ซอยลาดพร้าว 71 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230 โทร. 0-2539-6158
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ประถมศึกษา จาก โรงเรียนเฉลิมวิทยา
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนสมุทรปราการ
พ.ศ. 2544	มัธยมศึกษาตอนปลาย สาขาศิลป์คำนวณ จาก โรงเรียนสมุทรปราการ
พ.ศ. 2548	ปริญญาตรี จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาศิลปการแสดง วิชาเอก การออกแบบเพื่อการแสดง
พ.ศ. 2555	ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ